

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Semita Perfectionis Purgativa, Illuminativa, Et Unitiva

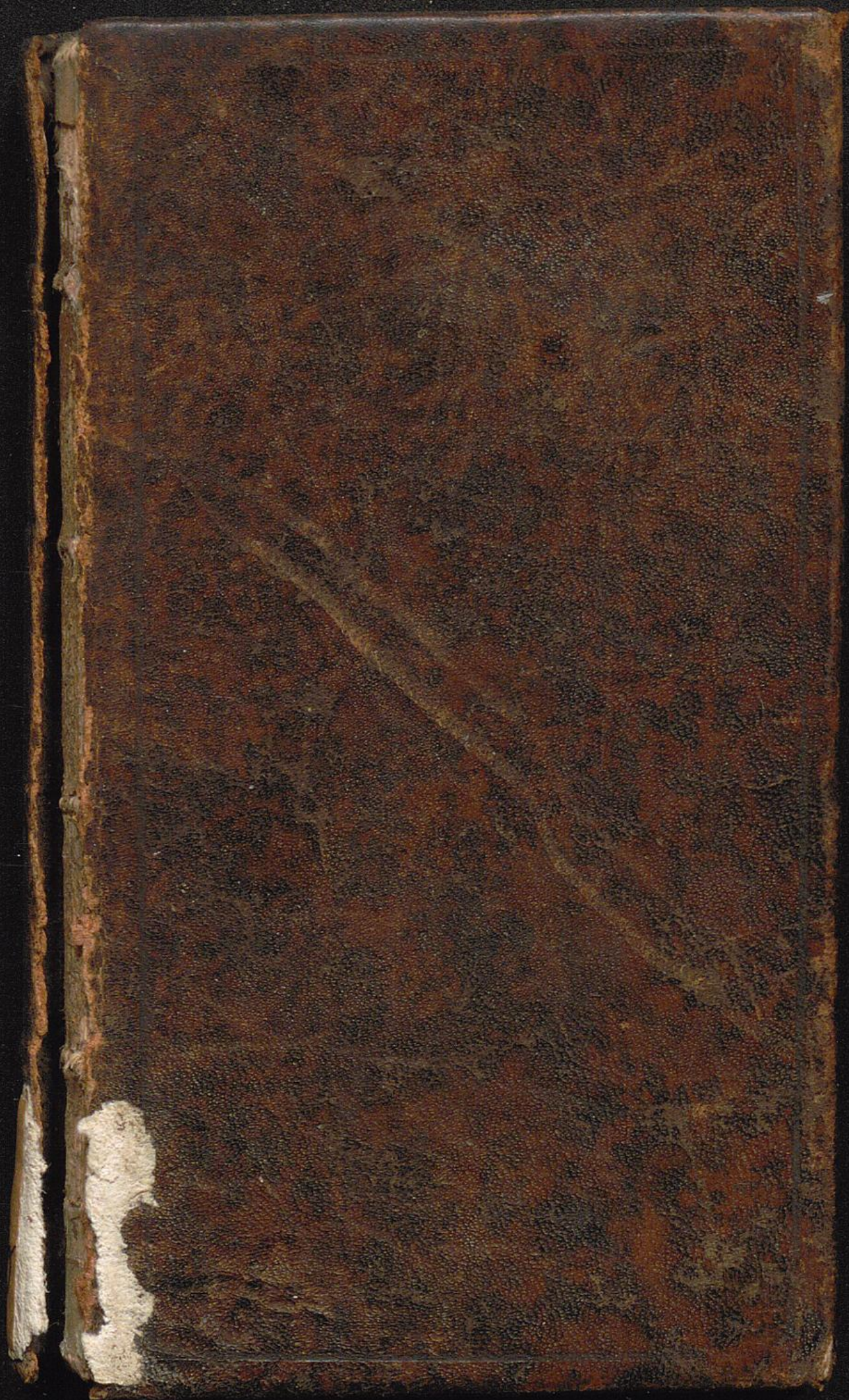
Dirckinck, Johann

Coloniae Agrippinae, 1705

VD18 15298639

Nutzungsbedingungen

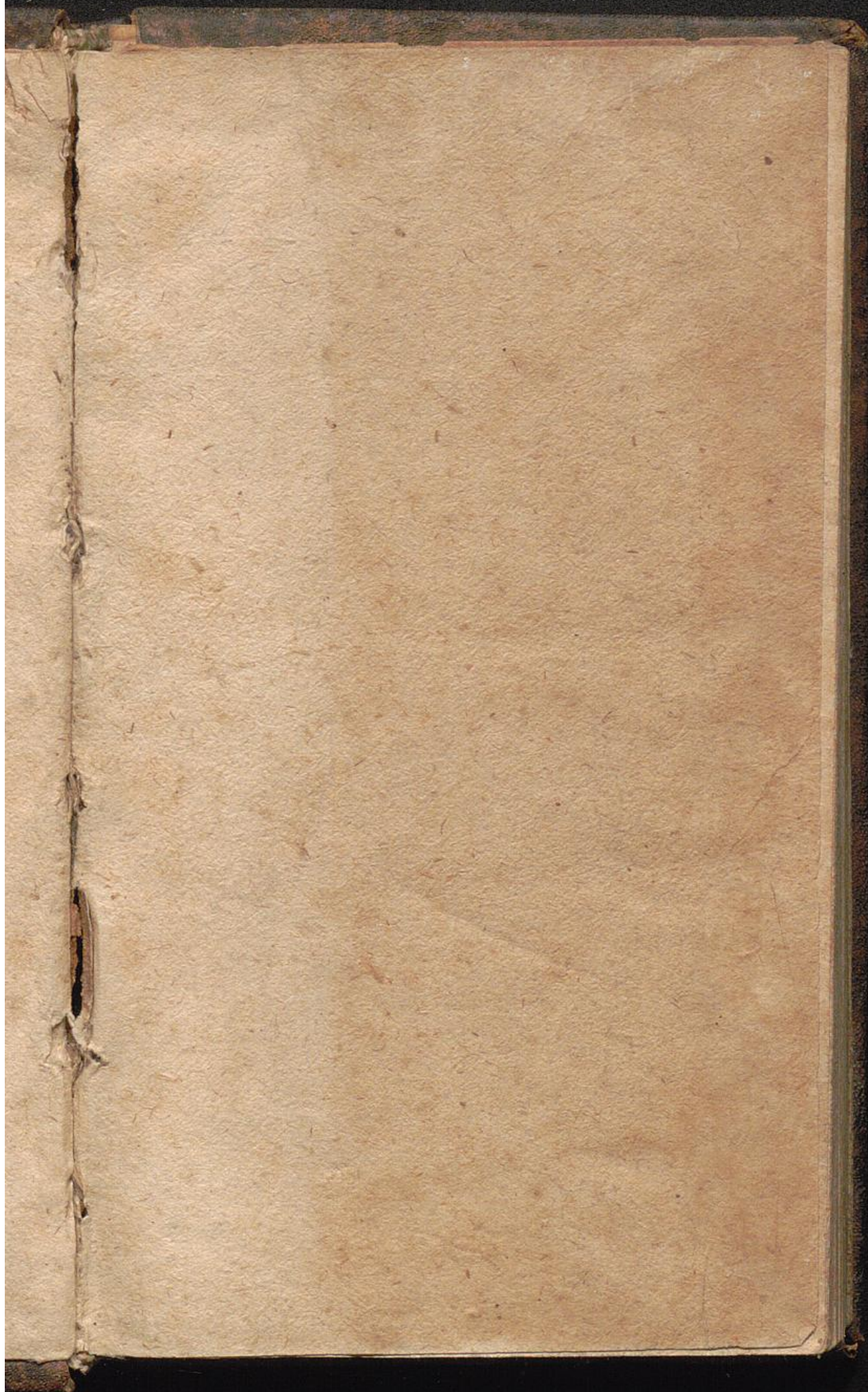
[urn:nbn:de:hbz:466:1-55242](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-55242)

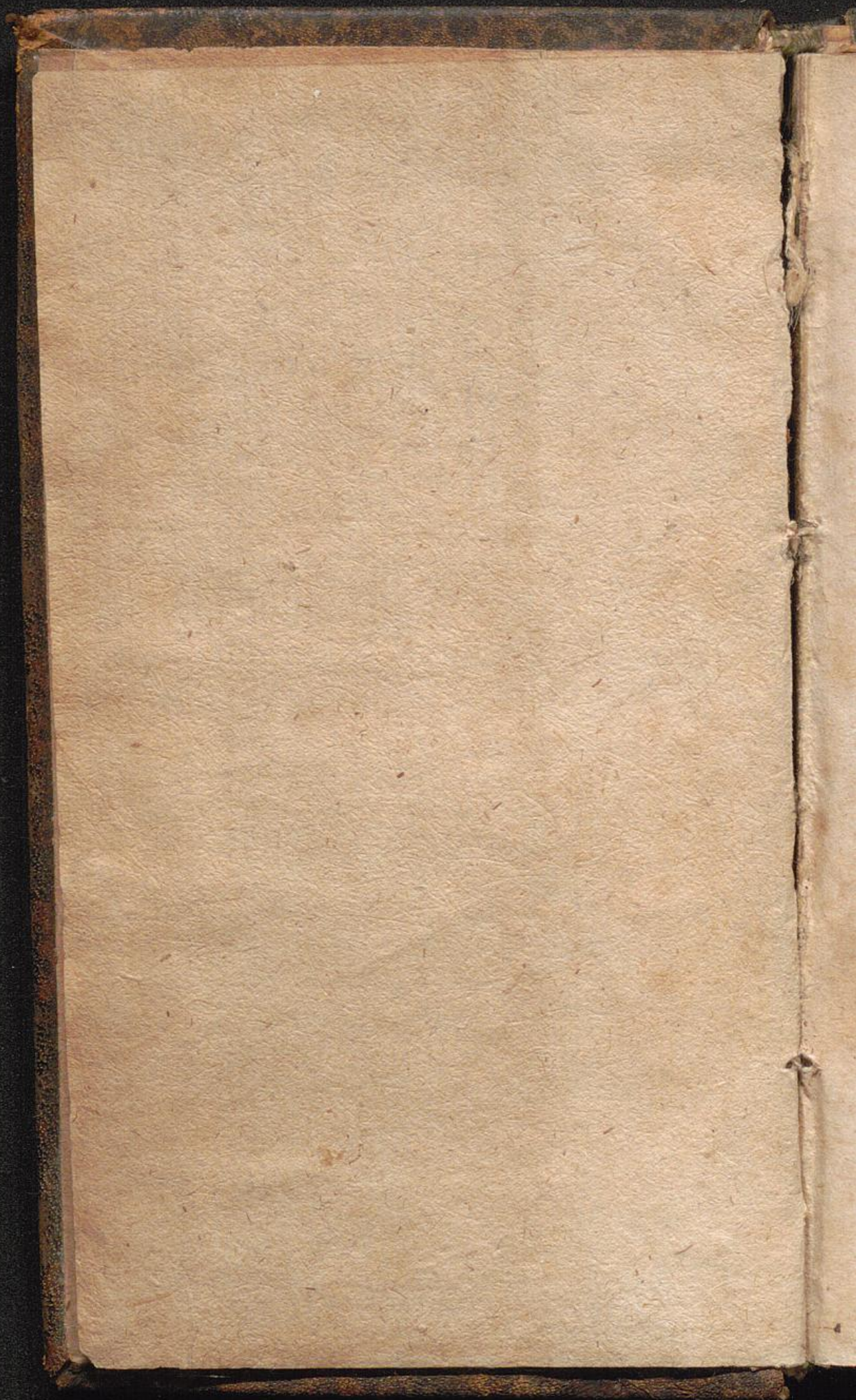

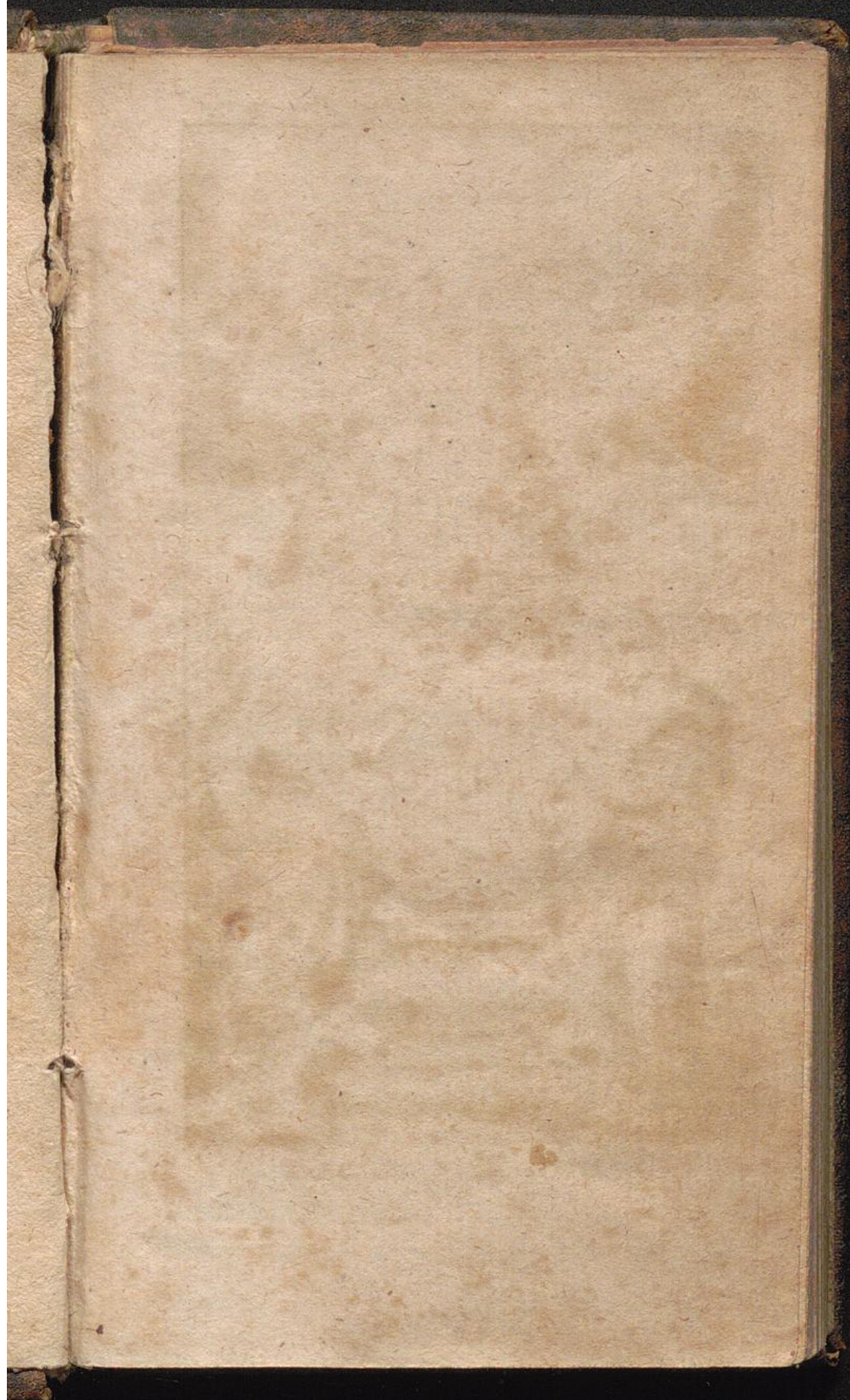
Th. 3240.

q. II

34.

Perfice gressus meos, in semitis tuis. Psal. 16. v. 5.

Semita Perfectionis.

J. H. Schifflen Sculp.

SEMITA
PERFECTIONIS
PURGATIVA,
ILLUMINATIVA,
ET UNITIVA,

In suos Passus seu Gressus
Collegii S. S. distincta: Paderbornæ 1719
Pro extirpatione Vitiatorum,
& adeptione Virtutum;

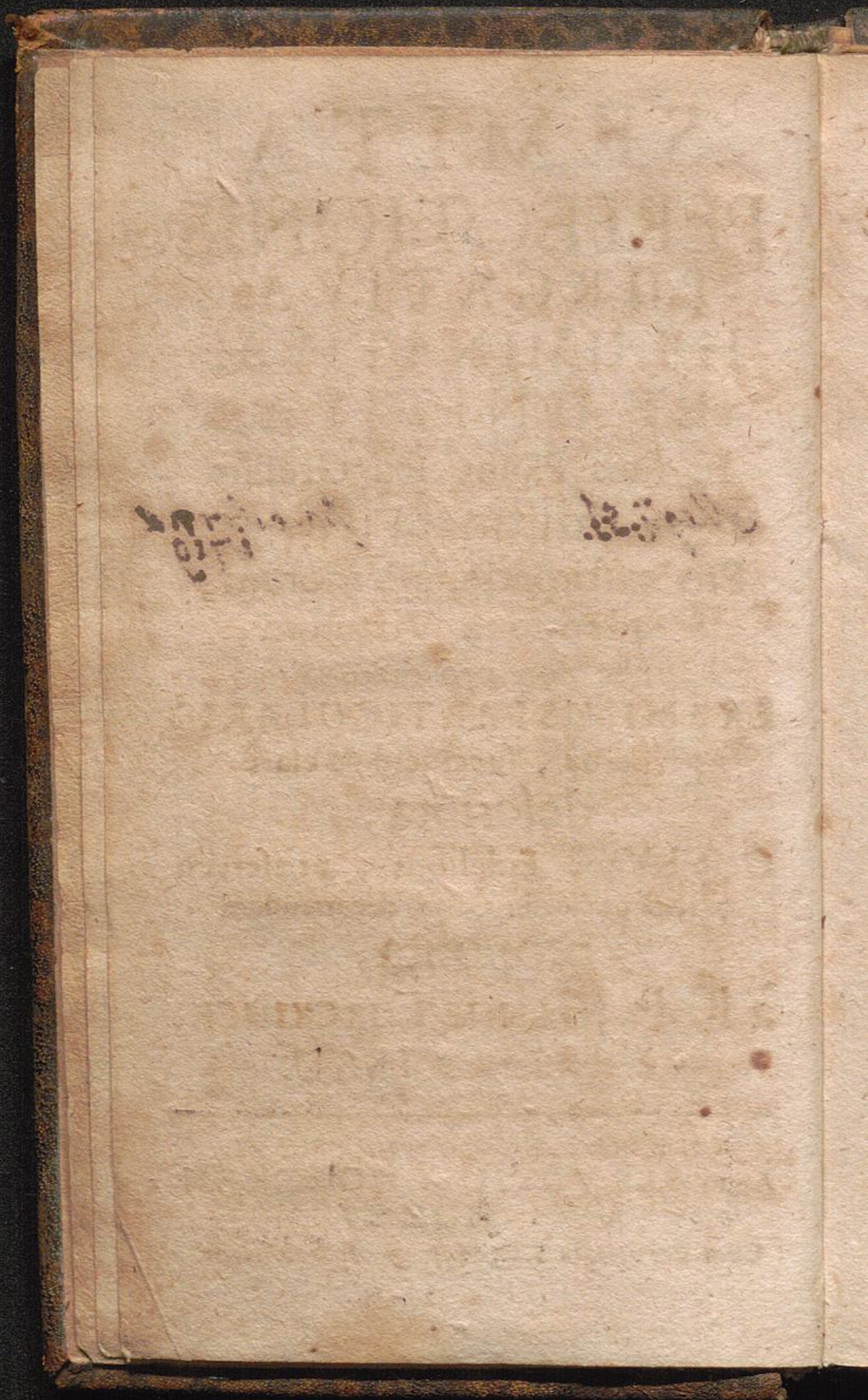
nec non pro materiâ
EXAMINIS PARTICULARIS
perpetuâ, succinctè & clarè
descripta,

Omnibûsque Fidelibus, præsertim
perfectioni deditis, ad decurrendum
proposita,

à R. P. JOANNE DIRCKINCK,
è Societate JESU.

COLONIÆ AGRIPPINÆ,
Apud SERVATIUM NOETHEN,
ANNO MDCCV.

Cum Privilegio S. C. Maj. & Approbatione.

PRÆFATIO

Ad Benevolum Lectorem,

Libellum tibi offero, Lector benevole, exiguum quidem mole; sed non exiguum, ut spero, utilitate; quem, citra jactantiam, perfectionis compendium, librorum asceticorum nucleum, & grandium voluminum medullam nuncupaveris. Hunc jam à viginti annis animo volvi, pœnitentibusque meis, variis in locis, per partes, scripto communicavi; ope examinis particularis, in praxin redigendum: dudumque rogatus sum,

ut prælo subjicerem, quò ad plurimum manus perveniret. Quod hætenus dilatatum, nunc tandem est perfectum; non in usum duntaxat Ecclesiasticorum & Religioforum, verùm etiam Sæcularium; omnes enim tenentur ad perfectionem tendere, ac triplicem ejus semitam perambulare: Ecclesiastici quidem & Religiosi, vi suæ professionis Ecclesiasticæ, aut Religiosæ; Sæculares verò, vi professionis Christianæ. Falsissimam enim esse mundi cæcutientis persuasionem, quâ perfectionem christianam, tanquam ad Sæculares minimè spectantem, ad religiosa solùm claustra ablegandam esse autumat, vel ex ipsis Sacrarum Literarum monumentis apertè convincitur. Quid enim? An non idem Evangelium omnibus Christianis prædicatum est? An non idem Decalogus omnibus præscriptus? An non eadem charitatis erga DEUM & proximum lex omnibus pro-

promulgata & imperata est? Certè Salvator noster ac Dominus JESUS Christus, cum afferuit: *Estate perfecti, sicut Pater vester cælestis perfectus est*, Matth. c. 5. 48. sermonem promiscuè ad Fideles instituit; omnibûsque, quotquot filii adoptivi nomine gloriantur, Patris cælestis perfectionem æmulandam proposuit. ut quid etiam S. Jacobus Apostolus, & S. Petrus omnes fideles hortantur, *Ut sint sancti, integri, perfecti, in nullo deficientes*; si ad illos perfectio Christiana non pertinet? Nónne omnes Christo placere, omnes ejus amicitia perfrui, omnes ejus vestigia legere, omnes Orci pœnas effugere, atque in cælesti beatitudine æternùm cum illo gaudere desiderant?

Fateor equidem libens, Religiosos, vororum ac regularum suarum vinculis ligatos, arctiori jure, quàm mundanos, ad perfectionis tramitem decurrendum constringi; verunta-

men omnium Christianorum una in hoc est ratio, una perfectionis quærendæ obligatio: omnes triplicem perfectionis callem permeare tenentur; nam

1. Tenentur omnes à malo declinare, peccata fugere, vitia proscribere, concupiscentias pravas cohibere, superbiam, avaritiam, gulam, luxuriam, & reliquam vitiorum pestem abnegare; nisi à regno cælesti, in quod nihil coinquinatum ingreditur, exulare cupiant.

2. Tenentur omnes animum virtutibus ornare, & fide, spe, charitate, religione, timore Domini, prudentiâ, justitiâ, temperantiâ, fortitudine, aliisque virtutum cimelijs excolere; nisi cum virginibus fatuis, oleo carentibus, à nuptijs cælestibus velint excludi.

3. Tenentur omnes Deum super omnia diligere, proximum sicut semetipsos amare, si mortem sempiternam

nam optent evadere; nam, *Qui non diligit, manet in morte*, 1. Joan. 3. 14.

Ex his igitur, aliisque, an non clarissimè elucescit, Christianis omnibus, summis & imis, religiosis ac mundanis, viris ac feminis ad perfectionem aspirandum esse? Quare hoc, tanquam certo, supposito; unde, obsecro, oritur, tam paucos, in omni Statu, reperiri, qui vitiorum abnegationi seriò studeant? Pauciores, qui virtutibus acquirendis sedulò incumbant? Paucissimos, qui ad amorem perfectum, intimamque cum Deo, summo bono suo, unionem aspirent, adeò, ut quamplurimis ne nomina quidem virtutum comperta esse videantur?

Si rem penitiùs inspiciamus, atque ad fundum penetremus, duplicem miseriæ hujus deplorandæ fontem esse deprehendemus: scilicet cæcitatem, seu ignorantiam in intellectu, quâ vitiorum fœditatem, & virtutum

pulchritudinem , ac præstantiam ignorent ; in voluntate autem languorem , & inappetentiam , quâ has nec ament , nec desiderent ; *Ignoti enim nulla cupido.*

His itaque malis aptissima suggerit remedia præsens libellus ; dum vitiorum , & virtutum naturam , atque actus exponendo , intellectum illuminat ; ac pro vitiis extirpandis , virtutibusque inferendis , motiva proponendo , voluntatem accendit.

Ne verò in speculatione nuda sistamus , praxis declaranda est.

PRAXIS ET USUS HUIUS LIBELLI.

I. Primo loco textus Scripturæ sacræ, tanquam basis & fundamentum, cui innitaris, proponitur; in quo, tanquam testimonio, ore Dei aut Spiritûs sancti prolato, non dubiam, de vitio eradicando, aut virtute inferendâ, Dei voluntatem legis.

II. Pro cognitione vitii aut virtutis, ejusdem definitio, aut descriptio subtextitur.

III. Adduntur actus vitiorum, & virtutum, ut ordine ab uno ad alium procedatur; neque enim ordinariè integrum vitium, aut virtus pro materia examinis particularis assumitur; sed unus actus aut gradus post alium, vel etiam, quandoque, in facilioribus, bini aut terni actus simul.

IV. Annectitur consideratio, motiva & incitamenta efficacia complectens; tum vitium detestandi ac mortificandi; tum virtutem æstimandi & acquirendi, quæ sæpius ruminanda, meditanda ac perpendenda sunt, ut vehemens vitii detestatio & virtutis amor in corde nascatur.

V. Sequitur, post prædicta, petitio, seu oratio, indies recitanda, pro obtinendo gratiæ divinæ auxilio; sine quo in vitiis debel-

landis, ac virtutibus comparandis, actum agimus, & frustra laboramus.

VI. Denique adjungitur triplex Aspiratio, ex quibus unam selige; & modò hanc, modò illam, ad horæ sonum, aut saltem sæpiùs per decursum diei, tanquam ignitam amoris sagittam in Deum ejaculare; ut cor ejus emollias, & quod desideras, impetrare valeas; nam ex mente SS. Patrum & Ascetarum, ejusmodi aspirationes, suspiria, ac preces jaculatoriæ, mirâ virtute atque energiâ pollent.

VII. Ad extremum, observes velim, quamvis ternæ perfectionis viæ in hoc libello designentur; seu potius una ad perfectionem, ad cælum, atque ad Deum via, in tres partes divisa, idque pro clariore intelligentiâ; practicè tamen vias hasce permixtas esse: Nemo enim in hac mortalitate adeo Deo unitus est, ut aliquâ purgatione non egeat; nemo vitiorum mortificationi insistit, quin eadem operâ virtutis incrementum faciat; valet enim & hîc dictum Philosophi: *Corruptio unius, est generatio alterius*. Et illud S. Augustini: *Diminutio cupiditatis, est augmentum charitatis*.

Atque hæc de praxi & usu hujus Libelli. Quoniam verò in eo amplissima quoque materia Examinis Particularis pro tota vita assignatur, ejusdem praxis breviter exponenda est.

PRA-

P R A X I S

EXAMINIS PARTICULARIS.

I. **P**Ræclarissimum ad omnia vitia debellanda, & virtutes assequendas, medium & instrumentum est Examen-Particulare, à S. Ignatio in Libro exercitiorum nobis communicatum: quo non omnia diei totius delicta, prout in examine generali solemus, ad trutinam revocamus; sed particulare aliquod vitium, aut virtutem particularem animo inferendam suscipimus; unôque obtento ad alterum progredimur, donec perfectionis metam contingamus.

II. Quòd si igitur ad perfectionem seriò aspires, à peccatis & vitiis mortificandis auspicare; unûmque, quod maximè te infestat, ac reliquorum fons est, aggredere; v.g. superbiam, vel iracundiam, vel gulam. Universum autem vitium, simul oppugnandum, vide ne sumpseris; sed per partes, sive gradus, sive actus, inferius designatos.

III. Manè propositum firmum concipe, hoc peccatum aut vitium strenuè abnegandi, vel actum virtutis exercendi, & gratiam Dei eum in finem efflagita.

IV. Horis singulis, ad campanæ sonum, propositum renova, vitium detestare, aut

actum virtutis contrariæ elice, aut gratiam vincendi postula, aut ad Deum suspira, quò aspirationes, passibus singulis adjectæ, servient.

v. Tentatione vitii exortâ, fortiter resiste, Dei opem implora, propositum renova; quòd si verò impegeris, mox pectus percutere, dolorémque elice; ac denuò fortiùs dimicare statue.

vi. Si de virtute quapiam (juxta conscientia tuæ arbitri directionem) examen instituas, virtutem tibi magis necessariam, & aliarum scaturiginem selige; actum unum, post alterum, prout inferiùs descripti sunt, exercendum sume: locis singulis, ad campanæ sonum, actum internum, semel, iterùmque, ac postea paulatim sæpius elice: occasione autem sese offerente, externum quoque actum adjuuge. Atque hac ratione ex frequentatis actibus, nascetur habitus virtutis.

vii. Binis in die vicibus, nimirum à meridie, & à cœna, in libello ad hoc speciatim confecto, & lineolis gradatim longitudine crescentibus, aut decreascentibus, numerum præfixum, aut omissionem actûs interni, & datâ occasione, etiam actûs externi virtutis, annota. Si lapsus sis, aut defeceris, dolorem elice, ac de novo propone; si verò viceris, aut profeceris, Deo gratias age; deinde diem cum

cum die , hebdomadem cum hebdomade, mensem cum mense confer, & emendationis rationem ini, cum novis propositis.

VIII. Quanto autem temporis spatium, aut vitio mortificando, aut virtuti assequenda, inhaerere oporteat; tum ex vitii radicatione, tum ex fervore, mortificandique studio, aliorumque mediorum sedulo usu pendeat: iudicium idem esto de virtutibus. S. Chrysostomus hom. 26. ad pop. pro extirpanda jurandi consuetudine unum mensem praescripsit. Et Homil. 24. in Epist. ad Hebr. unicuique virtuti mensem tribuendum censuit. *Hoc mense*, ait, *patientiam discamus; alio, aliam virtutem*. Tu fortasse, longiore, aut breviori intervallo temporis indigebis. Tunc autem examinis tui materiam mutare poteris, si in multis occasionibus occurrentibus, vitium constanter vincas, & vix, aut ne vix quidem labaris. Simili ratione procedes in virtutibus: si nimirum, variis occasionibus oblati, actum virtutis internè & externè constanter exercueris. Plura de his vide in Libro Exercitiorum S. Ignatii, in Industriis P. Meyer, P. Lancicio, P. Gaudier, aliisque Ascetis.

Quare utere, mi Lector, non tantum examine particulari; verum etiam praesente Libello, in aliorum praesertim librorum defectu, tanquam plurium compendio, levi

14 SEMITA PERFECTIONIS.

pretio comparando ; & secundum ejus du-
ctum , 1. peccatorum & vitiorum naturam,
turpitudinem, damna, ac poenas cognoscere;
deinde illa detestari , ac denique oppugnare
& expugnare statue. 2. Virtutum naturam,
nobilitatem , commoda & præmia primò
probè intelligere , deinde eas magni æstima-
re, ac demum acquirere satage; idque opè
examinis particularis, nec non aliorum me-
diorum, infrà adductorum. 3. Pari modo,
Deum, ejusque attributa; Christum & ejus
beneficia , cæteraque ad charitatem Dei &
proximi spectantia cognoscere & obtinere,
allabora. Hâc viâ , auxilio divinæ gratiæ,
cum Sanctis innumeris , omnis statûs , &
sexûs, ad culmen perfectionis ascendes; per-
que scalam Jacob , id est , per gradus scalæ
perfectionis, ad Deum ipsum, scalæ summi-
tati innixum, eluctaberis ; & cum illo, tan-
quam fine & principio , ac tanquam summo
bono tuo, in hac vita, unione amorosâ, licet
imperfectâ ; in altera verò unione per-
fectâ atque beatâ felicissimè
copulaberis.

PRIMA
SEMITA
PERFECTIONIS
PURGATIVA,

Peccatorum & vitiatorum morti-
ficationes complectens.

Quemadmodum Regi, Prin-
cipive terreno, pro inauguratione,
Metropolim regni ingressuro, viæ
præparantur, colles planantur, valles æquan-
tur, sentes, vepræque excinduntur, for-
des luteæ, aliæque obstacula removentur,
ut facili, jucundoque itinere urbem subeat:
ita pariter, cæli terræque Monarchæ, si-
ve is ad animæ nostræ castrum accedat, si-
ve nos ad ipsum, per semitam perfectio-
nis tendamus; ante omnia, via purganda,
mundanda, & præparanda est, hortan-
te

te ad id magno Christi Prodromo & Bapti-
sta Joanne: *Parate viam Domini, rectas facite
semitas eius: omnis vallis implebitur, omnis
mons & collis humiliabitur: & erunt pra-
va in directa, & aspera in vias planas:
& videbit omnis caro salutare DEI.*
Lucæ c. 3. 5.

Tollenda nimirum vitiorum obliquitas,
mitiganda passionum asperitas, corrigenda
peccatorum pravitas; mons superbiæ depri-
mendus, collis inanis gloriæ planandus,
vallis timiditatis & pusillanimitatis replen-
da; quibus rite peractis, *Videbit omnis caro
salutare DEI.* Deum scilicet, & Christum
Salvatorem nostrum in via illuminativa
cognoscet, atque in unitiva amoris intimi
complexu stringet. Quod ut assequamur,
viam in primis purgativam, in gressus seu
passus suos divisam, cognitionis & rationis
luce præviâ, fugæ & detestationis, orationis
& mortificationis affectibus, tanquam
pedibus, decurremus.

):(o):(

I. SEMITÆ PURGATIVÆ

I. PASSUS,

SEU

GRESSUS.

Desiderium perfectionis.

TEXTUS S. SCRIPTURÆ.

*Estote perfecti, sicut Pater
vester cælestis perfectus est.
Matth. c. 5.*

Cognitio Perfectionis.

Perfectio, teste S. Ambrosio L.6.c.2.
de Jacob, est, *Cui nihil deest*. Quan-
do nimirum amor benevolentiae, erga
Deum & proximum, ad eum statum dedu-
ctus est; ut inordinatâ passionum cupiditate
edomitâ, atque exutis vitiis, expeditus ali-
quis sit ad exercitium omnium virtutum.

Consideratio Motivorum.

Anima christiana, & in primis religiosa,
ut toto conatu ad hanc perfectionem aspi-
res,

res, omniâque media sedulò & constanter adhibeas: moveat te I. Dei O. M. voluntas: *Estate perfecti. Matth. 5. Et: Hæc est voluntas Dei, sanctificatio vestra. 1. Thess. 4. II. Hoc studium & conatum à te exigit creatio tua ad imaginem Dei: hoc postulat Filii DEI incarnatio, passio & mors; nec non fidei christianæ ac statûs tui professio, recta ratio, & denique præmii cælestis magnitudo. III. Hæc est vera sapientia, & scientia Sanctorum: Hæc est drachmailla evangelica, quâ felicitatem semper duraturam emimus: Hæc est margarita pretiosa, omnibus mundi gemmis & unionibus infinitè præstantior: hic est thesaurus absconditus: *Thesaurus infinitus hominibus, quo qui usi sunt, participes facti sunt amicitia Dei. Sap. c. 7.**

O quis igitur non summè desideret? Quis non omni conatu aspiret? Quis non omnia media pro viribus adhibeat; ut hanc sapientiam, hanc drachmam, hanc margaritam, hunc thesaurum incomparabilem obtineat?

Petitio.

Domine Deus meus, omnis perfectionis fons inexhauste; cùm omnis scientiæ, sapientiæ, disciplinæ & virtutis principium sit, intimum ejus desiderium: *Initium enim illius est verissima disciplina concupiscentia. Sap. c. 6, 18. Tam ardens mihi infunde perfectio-*

tionis desiderium, ut petere, quærere, pulsare non desinam, donec inveniam.

Aspirationes.

I. *Beati qui esuriunt & sitiunt iusticiam; quoniam ipsi saturabuntur, Matth. c. 5. O si in horum beatorum numerum referri mererer!*

II. *Domine Deus meus, da cordi meo Te desiderare, desiderando quærere, quærendo invenire, inveniendo amare. S. August. Med. c. 1.*

III. *Concede mihi, Domine, famem, sitimque iustitiæ; & perfectionis desiderium insatiabile!*

P A S S U S II.

Fuga peccati lethalis.

T E X T U S.

Tanquam à facie colubri fuge peccatum. Eccli. c. 21.

Cognitio.

QUID est mortale peccatum, nisi actio libera, debitâ rectitudine carens, quâ
quis

quis legem se graviter obligantem transgreditur? Ideoque animæ mortem incurrit: *Anima enim, qua peccaverit, ipsa morietur.* Ezech. c. 18. 20. Variis autem modis crimen lethale committitur; transgressione Decalogi & Ecclesiæ præceptorum: violatione votorum; admissione peccatorum capitalium: abusu sensuum & animæ potentiarum: denique omissione obligationum, & delictorum alienorum participatione. Hoc autem ordine perpetratur: præcedit in phantasia, & intellectu objecti repræsentatio; succedit declaratio; sequitur consensus, ac tandem opus: atque ex opere frequentato, peccandi consuetudo inolefcit.

Consideratio Motivorum.

Anime mi, ut summo peccati lethalis odio, & horrore percellaris, malitiam ejus ineffabilem, seriò & non obiter perpende. I. Peccatum mortale est libera transgressio legis divinæ; est contemptus, injuria, ingratitude, inobedientia & rebellio contra infinitam Dei majestatem, infinitè supra omnia, æstimabilem: adeoque est malum supra omne malum; est malum, ex quo omne malum: est malum quodammodo infinitum; quia est contra Deum infinitum: cujus intuitu, morbus, pestis, mors, & quidquid à mortalibus censetur malum; umbra duntaxat est mali.

II. Est malum ita defcendans, & conspurcans animam, ut cacodæmonibus evadat similis, Deo & Angelis abominabilis; super carbones denigrata; super serpentes, bufones & dracones deturpata; jure regni cœlestis spoliata; à consortio Angelorum & Sanctorum proscripta; atque à facie Dei in æternum projicienda III. Est malum pœnas & tormenta infligens sempiterna: famem, sitim, tenebras, lacrymas, ignem, foetorem, vermem, desperationem, lamentationem, & maledictionem perpetuam, nunquam totâ æternitate terminandam.

O cœcitas! ô insania! ô furor! ô rabies diabolica mortalium; tam sæpe, tam liberè, tam protervè & audacter peccantium! O Domine! quomodo possum hoc malum facere; & in te Deum meum peccare?

Petitio.

Confige, Domine, timoris & amoris tuî jaculo cor meum; ut nunquam voluptatis, honoris, aut lucris temporalis illecebrâ ita excœcari me sinam; ut tanquam filius inobediens, aut servus nequam ac rebellis, præcepta tua transgrediar; sed millies mortem oppetere, millies omnia mundi bona perdere, millies omnia tormenta málum sustinere; quàm æquissima mandata tua transgrediendo Te ad iracundiam provocare.

Aspi-

Aspirationes.

I. *Quomodo possum hoc malum facere?
& peccare in Deum meum? Gen 39. 9.*

II. *Domine vim patior, responde pro
me: Malo mori, quàm scèdari. S. August.*

III. *Ita me fulci, gratiâ tuâ, Domine,
ut omnia málum amittere, & mortem
subire, quàm Te Deum meum, peccato
lethali offendere.*

PASSUS III.

Fuga peccati venialis.

TEXTUS.

*Septies cadet justus, & resur-
get. Proverb. c. 24. 16.*

Cognitio.

PEccatum veniale est transgressio libera
præcepti leviter obligantis, adeoque est
offensa Dei, non tamen talis, ut dissolutio-
nem amicitiae divinae, & pœnam sempiter-
nam promereatur. Peccatum verò hoc va-
riis modis committitur, ut docet Cassianus
Coll. 20. c. 11. nimirum, ignorantia, obli-
vione, cogitatione, sermone, obreptione,
necessitate, & carnis fragilitate.

Con-

Consideratio Motivorum.

Scio, Domine, à mundi affeclis peccatum veniale nihili duci, & instar paleæ, aut festuæ reputari; verum an non me, & quemvis alium, perfectionis cupidum, summo illud studio, devitare oportet? Est enim I. macula animæ, eam defædans; est velut lutum in candida veste: est velut ulcus in venusta facie: est scabies Deo & Angelis invisa: est culpa, adeo odiosa supremo Numini, & gloriæ cælesti repugnans, ut quamdiu in anima, licet aliàs sanctissima, remanet, eandem à patria beata excludat. II. Ejus malitia est tanta, ut pro ea delenda Dominus Iesus sanguinem suum profuderit; nec omnium Sanctorum lacrymæ, pœnitentiæ, martyria & sanguis, per se sola, ad eam abolendam sufficient. III. Ejus effectus, & pœna omnino pestilens est: cor enim rei creatæ affigit, charitatis fervorem minuit, intellectum obscurat, voluntatem indurat, in exercitio virtutum alacritatem minuit, in oratione & cultu divino gustum ac devotionem tollit; ad peccatum lethale, veluti morbus ad mortem, disponit; & denique gravibus suppliciis, & in hac vita, & in igne purgante plectitur.

Quanto igitur hoc peccatum odio prosequendum? Quo dolore expiandum? Quo studio præcavendum?

Petitio.

Domine Deus meus , omnis puritatis amator , & impuritatis peccati etiam minimi, hostis & osor : Scio, tantam esse peccati venialis malitiam, ut præstet, omnes Angelos interire , homines damnari , Beatos cælo ejici, omnes creaturas in nihilum redigi, quàm te Deum meum , peccato vel levissimo offendi. Ac proinde tametsi omnia ista, unico duntaxat veniali peccato , impedire, omnes peccatores sanctificare, omnes damnatos cælo invehere possem , illud tamen nequaquam liceret perpetrare. Quare bonitatem tuam infinitam rogo, tanto me hujus peccati odio succende ; ut omnia potius mundi tormenta velim tolerare, quàm Divinam Majestatem tuam peccato veniali deliberato offendere.

Aspirationes.

I. Præserva me Domine à contemptu venialium peccatorum : nam *qui spernit modica , paulatim decidet.* Eccli. c. 19.

II. Fac me Domine fugere modica mala: magna siquidem ab illis nascuntur. S. Chrysost. In c. 7. ad Rom.

III. Malo mori , quàm DEUM peccato veniali deliberatè offendere.

A N-

ANTIDOTA

Præservativa peccatorum, à Sanctis
tradita & usurpata.

- I. Sacramentorum Pœnitentiæ & Eucharistiæ frequentatio.
- II. Cælestium, æternorum, & novissimorum meditatio.
- III. Fervens oratio, gratiæ petitio, sanctorum Patronorum invocatio.
- IV. Viva præsentis Divinæ recordatio.
- V. Librorum spiritualium lectio.
- VI. Assidua mortificatio, & operum pœnorum usurpatio.
- VII. Per ascesin Ignatianam spiritûs exercitatio & renovatio.
- VIII. Examinis generalis & particularis diligens & constans adhibitio.

ANTIDOTA

Deleviva peccatorum venialium, à
SS. Patribus insinuata, & ab
Ecclesia approbata.

- I. O Ratio Dominica, omnibus Christianis à Christo præscripta. S. Aug.

- II. Tussio pectoris, à Publicano & aliis usurpata, cum intimo dolore. S. Ang. Epist. ad Seleucum.
- III. Eleemosynæ largitio, & quilibet fervens actus charitatis. S. Aug. Serm. 41. de Sacram.
- IV. Jejunium, & aliæ castigationes corporis. S. Chrysost. hom. 60. in Gen.
- V. Pœnitentia vel dolor animi, gemitus, lacrymæ, confessio, examen conscientie. Chrysost. l. c.
- VI. Aquæ benedictæ aspergio, cum contritione vel dolore. Alexander I. Papa. Et D. Thom. 3. p. q. 78. a. 3.
- VII. Benedictio ab Episcopo data, & id genus similia, quæ peccata venialia delent.

PASSUS IV.

Mortificatio Visûs.

TEXTUS.

Ascendit mors per fenestras.
Jerem. c. 9. 21.

Cognitio.

Magna est oculi & cordis sympathia: ex visu enim facile amor & concupiscentia

tia oritur: *Concupiscentia cum conceperit, parit peccatum & scandalum.* Unde monet Salvator: *Si oculus tuus scandalizat te, erue eum.* Matth. c. 5. v. 29. Id est, abnega, mortifica, ne peccatum & animæ mors per fenestras illas intret. Mortificatio autem hujus sensus in eo est sita; ut nihil indecens, nihil ad peccatum irritans, malitiosis, aut curiosis oculis fixè intuearis. Idque 1. in proprio corpore. 2. In alieno, maximè sequioris sexûs. 3. In imaginibus, picturis, statuis. 4. In libris, historicis, poëticiis, anatomicis. 5. In comædiis, & tragediis profanis. 6. In mundanis choreis & tripudiis. 7. Denique in variis rebus, in domo, templo, & platea occurrentibus,

Consideratio Motivorum.

Quis, obsecro, oculos, non omni sedulitate custodiat; si tela lethifera per eos in animam immissa, & causata inde vulnera & funera perpendat? 1. Si enim Eva pomum visu pulchrum non fuisset intuita, non fuisset seducta. 2. Si David oculos improvidè in Bethsabeam non conjecisset, anima ejus non fuisset lethaliter sauciata. 3. Si Holofernes à Juditha compta oculos avertisset; non fuisset captus in oculis suis, & capite truncatus. 4. Si Samson à Dalila, Salomon ab Alienigena, senes depravati à Susanna conspi-

28 SEMITA PERFECTIIONIS.

cienda, oculos cohibuissent; nunquam in tale præcipitium corruissent.

O quis igitur sibi non caveat? Non es innocentior Eva; nec Davide sanctior; nec Salomone sapientior, nec Samlone fortior, nec senibus illis nequam, ætate major; & tamen tam oculis liber es. Si sapis: *Averte oculos tuos, ne videant vanitatem.*

Petitio.

Concede mihi, Domine Deus, ejusmodi cum oculis meis fœdus pangere; ut nunquam evagentur ad ea, quæ animæ mortem inferant. Quid enim volo videre, quod non licet habere? Quid volo aspicere vana, speciosa, curiosa, fœda, periculosa, & noxia, quæ cor non satiant; sed turbant: non recreant; sed inquietant, & non rarò, instar basilisci, intuitu perimunt.

Da mihi igitur, oculos à vanitate avertere; & ad te Deum meum, omnis pulchritudinis fontem, eosdem elevare; ne unquam deprædentur animam meam, & necem inferant sempiternam.

Aspirationes.

I. *Averte oculos meos, ne videant vanitatem.* Psal. 118.

II. *Rector mi, averte à me oculorum elationem, & curiositatis pruriginem.* S. Aug. Med. c. 1.

III. Tribue mihi, Domine, tam cautè
visum custodire ; ut nunquam me ad pec-
candum valeat seducere.

PASSUS V.

Mortificatio Gustûs.

TEXTUS.

*Non est Regnum DEI esca
& potus ; sed justitia, &
pax, & gaudium in Spi-
ritu Sancto. Rom. c. 14. 17.*

Cognitio.

GUSTUS, à perfectionis studio, ita frœ-
nandus est ; Ut. 1. Voluptas, quæ pe-
dissequa est, necessitatem, quæ domina est,
non præcurrat, & intentionem comedendi
vitiet ; sed sequatur, nec queratur. 2. Men-
sæ benedictio & gratiarum actio non negli-
gatur. 3. Dum quis sanus est, cibis commu-
nibus acquiescat, delicatiora non appetat. 4.
Nimiam ciborum varietatem fugiat. 5. Ita
comedat, ut non totus comedat. 6. Bolum
unum alterumve delictiorem Christo sacri-
ficet.

ficet. 7. In vino sumendo parcus sit: atque extra prandii & cœnæ tempora, nisi causa rationabilis urgeat, nec comedat, nec bibat.

Consideratio Motivorum

Ad gustûs saporem & ciborum delicatorem dulcedinem spernendam, moveat te. 1. *Vilitas* gustatûs & comestionis, nobis cum brutis communis, ejusdémque finis: delicatiores enim cibi fœtores & sordes abominabiliores generant. 2. *Brevitas*: tam enim brevis est gulæ voluptas, ut spatio loci, vix sit quatuor digitorum, spatio temporis vix totidem momentorum, inquit Innocentius Papa de Contemp. Mundi c. 17. 3. *Pœna acerbitas*: gustus enim vini, Noë generis nostri instauratorem inverecundè detexit. Gen. 9. Gustus Loth duarum filiarum corruptorem effecit. Gen. 19. Gustus Israëlitas in deserto, magna ex parte, morte repentinâ delevit. Num. 11. Gustus Esau jus primogenituræ præripuit. Gen. 25. Gustus filios Heli, Ophni & Phinees, gladio Philistinorum confodit.

O quis igitur gustui suo nimium indulgeat? Quis gulæ irritamenta ambiat? Quis cultum mortificationis non assiduè adhibeat?

Petitio.

Obsecro, Domine, inter hæc, manus tuæ
me

me regat, & gratia tua adjuvet; ut gustus illecebras, corpori, animæque nocivas constanter refugiam: ac momentaneam, quam in gustandis avium, piscium, & animalium cadaveribus, voluptatem experior, generosè contemnam: quò & in hac vita, gustem, quàm suavis sis Domine; & in altera, torrente voluptatis tuæ exsatiar.

Aspirationes.

I. In conviviis, epulisque lautioribus, imple Sapientis monitum, & *statue cultum in gutture tuo.* Proverb. 23. 3.

II. *Pota me torrente voluptatis tuæ, ut nil jam mundanorum degustare libeat, venenata dulcedinis.* S. Aug. Med. c. 9.

III. Adjuva me, Domine; ut in cibo potuque non meam voluptatem; sed tuam voluntatem, viriùmque instaurationem, ad gloriam tuam, confecter.

PASSUS VI.

Mortificatio Auditûs.

TEXTUS.

Sepi aures tuas spinis; & lin-

B 5

guam

quam nequam noli audire.
Eccli. 28.

Cognitio.

Mortificandus est auditus : & aures spinis timoris Domini , & circum-
spectiōnis muniendæ sunt ; ne per eas
intrent verba obscœna , amatoria , scur-
rilia , aut hujusmodi cantica . Item verba
detractoria , adulatoria , curiosa , vana ,
aliâque quæ animam vel inficiant , vel
graviter sauciant .

Consideratio Motiverum.

Eò magis , haud dubiè , studiosiùsque
aures obturandæ sunt , quò major est ho-
stium numerus , qui per portas istas in-
troitum in animæ domum moliuntur ; &
inquilino aut damnum aut interitum ma-
chinantur . Hostes illi sunt , sermones , ut
dictum est , obscœni , detractorii , aliique
noxii ; quæ i. Animam maculant , dum
limacum instar , viscosa & lubrica post se
vestigia relinquunt . ii. Anditores inescant ,
alliciunt , & seducunt , ad similia profe-
renda , discursûmque vetitum protrahen-
dum . iii. Non rarò , præsertim apud in-
nocentes , vulnus animæ lethiferum in-
figunt , vitâmq; spiritualem eripiunt .

O quis

O quis igitur, more serpentum, non sapiat, atque ad hujusmodi incantationes, aures obturet?

Petitio.

Concede mihi, Domine, aurium mearum portas, ita spinis timoris Divini & circumspeditionis munire; ut omnem verbis indecentibus, ac noxiis, cæterisque vanitatibus & nugis aditum præcludam; quò aures meæ ad eloquia divina percipienda meliùs disponantur.

Aspirationes.

I. *Fili mi, si te ladarerint peccatores, verborum lenociniis, ne acquiescas eis. Proverb. c. 1,5. 10. Imò ne auscultes quidem.*

II. *Cave tibi, ne audiat, unde ladaris. S. Bernard. de disc. cast. Molliti enim sunt sermones ejus, super oleum, & ipsi sunt jacula. Psal. 54. 22.*

III. *Sepi, Domine, undique aures meas spinis; ut linguam nequam nunquam libenter audiam!*

PASSUS VII.

Mortificatio Odoratûs.

TEXTUS.

*In illa die auferet Dominus
olfactoriola ; & erit pro
suavi odore fœtor. Isaïæ c. 3.*

Cognitio.

O Doratus , licet inter quinos sensus , innocentior sit , minûsque aliis , peccato obnoxius ; falce nihilominus , mortificationis amputandus est , & abnegandus. 1. Ne flores , aliave odorifera gestando nares identidem oblectemus. 2. Ne linteola , interulas , & vestes odoribus perfusas circumferamus. 3. Ne locum habitationis nostræ , suffitu exquisito , suffumigemus. 4. Pro salute animarum , operisve pii necessitate graveolentiam fortiter feramus , nec ob hujus molestiam , opera charitatis refugiamus.

Consideratio Motivorum.

Ad mortificandum odoratum , moveat te 1. Turpitudine hujus sensualitatis ; *Turpe enim est viro sapienti & bono , si unguentis oblinitur , & floribus coronatur in-*
æ-

cedat : quod qui facit , utique insipiens. ineptus & nihil est , & quem ne odor quidem virtutis attigerit. Ait Lactantius 6. Inst. c. 12. Rationem dat S. Chrysostomus Hom. 4. de Lazaro : Corporis enim & vestium fragrantia , arguit intus latere animum graveolentem & immundum. II. Præmium : quia pro scetoris tolerati molestia , succedet odoris cœlestis fragrantia. III. Supplicium & pœna ; etenim in inferno erit pro suavi odore fœtor & mephitis abominabilis.

Petitio.

Domine JESU , qui scetorem stabuli & montis Calvariæ , pro salute nostra tolerare dignatus es ; da mihi , amore tui , odores suaves contemnere , graveolentiam fortiter sustinere ; ut in odorem unguentorum tuorum currere valeam.

Aspirationes.

I. In odorem unguentorum tuorum (& virtutum) curremus. Cant. 1.

II. Miles es spiritualis : talem verò non oportet olere unguentum ; sed spirare virtutem : nihil enim immundius animâ , quoties corpus talem habet fragrantiam. S. Chrysost. Hom. 4. de Lazaro.

III. Utinam mi JESU , nec gratum sceter odorem , nec ingratum refugiam !

PASSUS VIII.

Mortificatio Tactûs.

TEXTUS.

*Recedite, recedite, exite inde;
pollutum nolite tangere: exi-
te de medio ejus: mundamini,
qui fertis vasa Domini.
Isaïæ c. 52. 11.*

Cognitio.

Sensus tactûs diligentissimè omnium co-
hibendus & mortificandus. 1. Quoad
attactum corporis proprii. 2. Corporis
alieni, etiam in partibus honestis, ut
facie, manu. 3. Quoad vestes molliores.
4. Castigandus quoque est operibus poe-
nitentiæ.

Consideratio Motivorum.

Ad sensûs hujus mortificationem te
permoveat 1. Exemplum Christi Domini,
cujus oculi sputis, aures blasphemis, na-
res fœtoribus, gustus felle, tactus fla-
gris, spinis, clavis, cruciati sunt; & tu
de-

delicatule, sensibus blanda requiras, aspera fugias ? II. Absterreat te periculum peccati ; cū sensus hic omnium , teste experientiā, sit periculosissimus. III. Virulentia & blanda sævitia : ut enim scribit S. Basilus : *Tactus est omnium sensuum perniciosissimus, & sævissimè blandiens; sensusque reliquos ad voluptatis illecebras pelliciens, toto corpore diffusus, & per omnem ejus superficiem, adversus animam sævè dominatur.*

Petitio.

Rogo Te, Domine JEsu, per sacrosancta Vulnera tua, concede mihi, sensum tactus ita frenare & castigare ; ut nunquam contra Spiritum rebellet ; & in ignis inextinguibilis periculum me coniciat.

Aspirationes.

I. *Noli me tangere.* Joan. C. 50.

II. *Recede à me mulier, adhuc igriceles vivis, tolle paleam.* S. Gregorius L. 14. Dial. c. 11. de S. Ursicino Presbytero moriente.

III. *Qui tetigerit picem, inquinabitur ab ea.* Eccli. c. 13. V. 1.

P A S S U S IX.

Mortificatio oris , manuum ,
pedum , & aliorum mem-
brorum.

T E X T U S.

*Sicut exhibuistis membra ve-
stra servire immunditiæ, &
iniquitati ad iniquitatem: ita
nunc exhibete membra ve-
stra servire justitiæ ad san-
ctificationem. Rom. 6. 19.*

Cognitio.

COrporis membra in his abneganda
& mortificanda sunt: 1. Ne ea, quæ
ad Deo serviendum concessa sunt orga-
na, ad ejus offensam, adhibeantur in-
strumenta. 2. Ne membrum unum, al-
terius fungatur officio. 3. Cachinni, cla-
mores, gesticulationes, & mores indecen-
tes caveantur. 4. Plurima alia, modestiæ &
decoro repugnantia evitentur.

Con-

Consideratio motivorum.

Ad hanc mortificationem impellat te,
 i. Amor modestiæ, non solum personis
 religiosis, verum etiam honestis quibuscun-
 que conveniens. ii. Gratitude; ma-
 nus enim Domini plasmavit te; pelle &
 carne vestivit te; ossibus & nervis com-
 pegit te; manibus & pedibus, oculis &
 labiis instruxit te, ad sibi serviendum;
 quidni igitur ea gloriæ divinæ devoveas?
 iii. Magnitudo beneficiorum, in mem-
 brorum concessione collatorum: quanta
 enim singula sint dona, ex carentia sin-
 gulorum deprehendes; si enim oculos,
 manus, aut pedes amissos, recuperare pos-
 ses, quàm auri, argentique summam, non
 libens impenderes? An non igitur insignis
 ingratitude nota est, ea ad peccandum,
 Benefactorémque liberalissimum offenden-
 dum usurpare?

Petitio.

Largire mihi, Creator mi, omnia cor-
 poris mei membra ita mortificare, ita
 gubernare; ut semper, in silentio & lo-
 cutione, in sessione & statione, in am-
 bulatione & motione, in bibitione & come-
 stione, aliâve quavis actione, morum ho-
 nestatem eximiam, compositionem exa-
 tam,

40 SEMITA PERFECTIIONIS.

Etiam, decoram urbanitatem ac modestiam singularem præ me feram, ad gustum & beneplacitum tuum; nihilque admittam, quo oculos tuæ Majestatis offendam.

Aspirationes.

I. *Mortificate membra vestra, quæ sunt super terram. Ad Coloss. c. 3.*

II. In ipso motu, gestu, incessu, tenenda verecundia. S. Ambros. L. I. Offic. c. 18.

III. Da mihi, Domine, ita membra omnia regere & gubernare, ut proximis exemplum, oculis tuis spectaculum amœnum exhibeam.

P A S S U S X.

Mortificatio Abusûs Linguæ,
In pronuntiando toties, absque reverentia, SS. JESU nomine.

T E X T U S.

*Non assumes nomen Domini
DEI tui in vanum. Exo-
di c. 20.*

Cogni-

Cognitio.

Magnus & vulgaris abusus est, ad quælibet dicta, absque reverentia, ex mala consuetudine, sacrosanctum DEI aut JESU nomen pronuntiare; ideoque ope examinis particularis, inolita ejusmodi consuetudo abolenda est; additâ pro majore efficacia, quoties deliqueris, nonnullâ oratione, eleemosynâ, aliâve pœnâ.

Consideratio motivorum.

Ad vulgare illud cacoëthes abolendum, moveat te I. Prohibitio Supremi Numinis; à quo id vetitum: *Non assumes nomen Domini DEI tui.* II. Pœnæ comminatio: *Nec enim infontem habebit Dominus eum, qui assumpserit nomen Domini DEI sui frustra.* Exodi c. 20. 7. III. Ipsa denique indecentia: nomen enim Dei excelsum est & admirabile, sanctum & terribile. Nomen verò JESU dulce quidem est & amabile; sed simul honorabile & excelsum, ac super omne nomen elevatum, in quo omne genu flectitur. Quæ igitur indecentia, quæ inurbanitas est, tale ac tantum nomen, ad res quasvis frivolas in vanum assumere, quod nomine tuo fieri, ægrè ferres?

Petitio.

Domine Deus magne & omnipotens:
qui

qui in monte Sinai, non absque populi
pavore, nomen sanctum tuum, in vanum
assumi vetuisti: gratiam mihi uberem con-
cede; ut nunquam deinceps nomen tuum
absque necessitate & reverentia proferam;
atque ita poenam transgressoribus intenta-
tam effugiam.

Aspirationes.

I. Sanctam & terribile nomen Ejus.
Psal. 110. 9.

II. JEsu dulcedo cordium,
Fons vivus, lumen mentium,
Mel, nectar, melos aurium,
& Excedens omne gaudium,
Et omne desiderium!

III. Utinam, mi JEsu, nomen tuum
ineffabile, nunquam in vanum assume-
rem!

P A S S U S XI.

Fuga Mendacii.

T E X T U S.

*Noli velle mentiri omne men-
dadium. Eccli. 6. 7.*

Cogni-

Cognitio.

Mendacium est locutio contra mentem; dum aliter loqueris, aliter sentis. Estque triplex, jocosum, officiosum, nocivum; quæ omnia peccata sunt, licet alterum altero sit gravius.

Consideratio Motivorum.

Ad mendacium omne, studio singulari cavendum, moveat te I. Mendacii author, scilicet diabolus, qui est pater & primus author mendacii. Joan. c. 8. Et mendaces ex patre diabolo sunt, filiique diaboli, non naturâ, sed imitatione; non carnis successione, sed criminis, ut loquitur S. Epiphanius Hæresi 38. & S. Ambros. in Luc. II. Mendacii damnum; mendax enim proximum fallit, fidem apud ipsum amittit, commercio humano officit; & si mendacium cum damno gravi connexum est; *Animam occidit*. Sap. I. II. III. Mendacii venenum & malitia; quæ tanta est; ut licet totum mundum lucrari valeres, neutiquam tamen proferendum esset: quia *non sunt facienda mala, ut eveniant bona*. Ad Rom 3. 8.

Petitio.

O suprema Veritas, tantum mihi impertire veritatis amorem, & odium mendac-

dacii, ut nunquam, aut joci gratiâ, aut damni metu, aut lucri spe, aut pœnæ timore, à veritate deflectam, aliudque ore proferam, ac corde sentiam.

Aspirationes.

I. Fuge lingua mea, mendacium: Os enim, quod mentitur, occidit animam. Sap. c. 1. 11.

II. O quantopere mihi cavendum est omne mendacium; quia scriptum est: perdes omnes, qui loquuntur mendacium. S. Gregor. L. 18. Moral. c. 2.

III. O æterna Veritas! Nunquam ex ore meo prodeat mendacium, & falsitas!

PASSUS XII.

Mortificatio consuetudinis
jurandi.

TEXTUS.

Ego autem dico vobis, non jurare omninò: sit autem sermo vester est, est; non, non: quod

*quod autem abundantius est,
à malo est. Matth. 5.*

Cognitio.

Juramentum est invocatio tacita vel expressa Numinis Divini, tanquam primæ & infallibilis Veritatis, in testem aliqujus rei. Quod ut debitè ac licitè fiat, necesse est, ut fiat *in judicio, iustitia, & veritate*. 1. *In judicio*, id est cum discretione, prudentia, consideratione & reverentia. 2. *In iustitia*: Ut sit de re justa, licita, & honesta. 3. *In veritate*: Ut res sit veritati consona. Hæc tria si defint, jurare non licet; ac proinde consuetudo tam crebrò jurandi penitus proscribenda est.

Consideratio Motivorum.

A pessima jurandi consuetudine ac temeritate, retrahat te. 1. Pœna æterna, indicata ab Apostolo Jacobo in Epist. c. 5. 12. *Ante omnia fratres mei nolite jurare, neque per cælum, neque per terram, neque aliud quodcunque juramentum, ut non sub judicio decidatis*. Id est ut non incidatis in condemnationem æternam, dum ex frequentia jurandi inciditis in perjurium. 11. Pœna temporalis: nam juravit Saul se occisurum Jonatham, & quan-

ta ex eo perjuriam; dum juravit populus, se id non permissurum? Juravit Jephthe, se occisurum, quod primò occurreret; & unigenita occurrit filia: at quanto cum dolore & pœnitentia? Juravit Herodes se Herodiadis filiæ daturum, quidquid petitura esset: petivit caput Joannis Baptistæ, & obtinuit; at quanto cum dolore, crudelitate, & homicidii atrocitate? O quis igitur temerè jurare, non perhorrescat?

Petitio.

Cùm tua, Domine, Majestas jurare vetuerit, fac ut linguam meam ita à juramentis cohibeam, ut temerè jurantium & pejerantium supplicia evadam.

Aspirationes.

I. Iurationi non assuescat os tuum: multi enim casus in illa. Eccli. 23. 9.

II. Mentiri & jurare lingua tua prorsus ignoret; tantusque in te sit veri amor, ut quidquid dixeris, juratum putes. S. Hieronym. Epist. 24. ad Celant.

III. Pone Domine, ori meo custodiam, ut pessimam jurandi consuetudinem dediscam.

PASSUS XIII.

Mortificatio & fuga detractio-
nis.

TEXTUS.

*Non eris criminator , nec sus-
surro in populo. Levit. c.
19. 16.**Cognitio.*

Detractio est alienæ famæ injusta viola-
tio vel denigratio. Quod vitium, pro
dolor ! admodum commune est , & per
omnia hominum genera grassatur : habet-
que annexum onus , famam ablatam resti-
tuendi : non enim dimittitur peccatum,
nisi restituatur ablatum , ut ait S. Augusti-
nus Epist. 54. ad Macedon. At quanta
in hoc difficultas ? Et quotus quisque obli-
gationi suæ respondet , ac famam ablatam
restituit ?

Consideratio motivorum.

Quis non summo contendat studio , ut
detractoribus non accenseatur ? Sunt enim

C

I. Deo

48 SEMITA PERFECTIONIS.

I. Deo ingrati & invisi : *Detrañtores Deo odibiles.* Rom. c. 1. II. Sunt à DEO maledicti : *Detrañtores enim, susurrones, & bilingues maledicti.* Eccli. c. 28. III. Sunt proditores, hostes in castrum Domini introducences, discordias inter fratres seminantes, & scandala nutriendes. S. Bernard. serm. 3. de dedic. IV. Sunt serpentes, venenum evomentes mortiferum. *Lingua eorum est vipera, & lancea acutissima; qua iras interficit flatu uno: & illius percutiens conscientiam, (qui auscultat) & istius vulnerans charitatem, (qui patitur) & seipsum perimens.* S. Bern. de tripl. cust. V. Sunt Damonibus pares, & fortè peiores, cùm nullus diabolus alteri detrahat. S. Chrysost. hom. 44. O quis igitur hoc malum non cane pejus & angue devitet?

Petitio.

Adsit mihi, Domine, efficax gratia tua, ut hoc vitium adeò mortalibus commune, omnibus viribus subterfugiam; & cum innumeris aliis in hoc malitiæ barathrum non incidam, æternúmque peream.

Aspirationes.

I. Injice, Domine, frænum ori meo, ne unquam ulli mortalium detraham: Nam,

Abs-

Abominatio hominum detractor. Proverb.
c. 24. 9.

II. *Cave, ut aut linguam, aut aures habeas prurientes: id est, aut ipse alius detrahās, aut alios audias detrahentes. S. Hieron. ad Nepot. Epist. 8.*

III. *Manus tua, Domine, me retrahat ac teneat, ne in Satanicum detractorum barathrum incidam. S. Chrysostom. ad pop.*

PASSUS XIV.

*Mortificatio & Fuga aliorum
linguæ vitiorum.*

TEXTUS.

*Qui custodit os suum, custodit
animam suam: qui autem
inconsideratus est ad loquen-
dum, sentiet mala. Proverb.*
c. 13. 3.

Cognitio.

Reliqua linguæ vitia, ope examinis particularis, cum primis mortificanda, sunt contentio, calumnia, duplicitas, gar-
C 2 ru-

rulitas, mordacitas, adulatio, imprecatio, secretorum revelatio, murmuratio, susurratio, & contemptus aliorum.

Consideratio motivorum.

Quandoquidem maxima est linguam ritè gubernandi difficultas; ei maximam quoque vigilantiam & custodiam adhibendam esse, quis non videt? *Linguam nemo hominum domare potest*, ait S. Jacobus c. 3. v. 8. utpote, quæ est inquietum malum, universitas iniquitatis, plena veneno mortifero. Quis igitur sibi fidat? Displicent autem & repugnant peccata linguæ i. Deo Patri, qui membrum illud ad se laudandum nobis concessit, & nos illo abutimur. Illo, ut inquit idem S. Jacobus, Deo benedicimus, & proximo maledicimus, qui ad imaginem DEI factus est. ii. Repugnant & displicent DEI Filio, qui toties in SS. Eucharistiæ Sacramento linguam nostram tangit, & sanctificat; quam nos toties rursus profanamus. iii. Repugnant ac displicent Spiritui Sancto, qui super Apostolos in forma linguæ igneæ apparuit. O quàm ergo malum est, & noxium, non custodire linguam suam?

Petitio.

Domine, cujus est gubernare linguam,
pone

pone custodiam ori meo , & ostium circumstantiæ labiis meis , ut non declinet cor meum in verba malitiæ ; quibus Patrem , & Filium , & Spiritum Sanctum offendam , eisque displiceam.

Aspirationes.

I. *Verbis tuis facito stateram , & frænos ori tuo rectos : & attende , ne fortè tabaris in lingua.* Eccli. c. 28. 29.

II. *Domine refugium meum : da quod jubes , & jube quod vis.* Tu nôsti de hac re gemitum cordis mei , & flumina oculorum meorum. Ait S. Augustinus L. 10. Conf. loquens de linguæ continentia.

III. *Dixi , custodiam vias meas , ut non delinquam in lingua mea.* Psal. 38.

P A S S U S XV.

De Mortificatione Superbiæ.

T E X T U S.

Superbiam nunquam in sensu tuo dominari permittas : ab ipsa enim initium sumpsit omnis perditio. Tob. c. 4. 14.

Cognitio.

Superbia est inordinatus appetitus propriae excellentiae. D. Thomas. Actus verò superbiae, mediante Examine particulari, mortificandi per partes, sunt sequentes:

Actus Superbiae.

1. Humanas laudes inordinatè appetere, iisque vanè delectari.
2. Seipsum, & opera sua vanè laudare.
3. Honores & dignitates inordinatè appetere.
4. Sanctitatem & justitiam, famæ aucupandæ gratiâ, simulare.
5. Insolenter sibi attribuere, quæ non conveniunt.
6. Mente inaniter & superbè intumescere.
7. Elato corde supra vires aliquid attentare.
8. Alios arroganter contemnere.
9. Suo iudicio & consilio plus æquo & pertinaciter adhærere.
10. Discordias cum aliis gerere & fovere.
11. Nolle se aliis subicere & obedire.
12. Acceptum beneficium, elato animo, extenuare, contemnere, oblivisci.

Consideratio motivorum.

Quis superbè intumescere audeat, si
su-

superborum supplicia expendat? Superbia enim Luciferum è cælo præcipitat: Nabuchodonosorem regno privat, bestiisq; assimilat: Davidis populum numerantis, regnum gravissimâ pestilentia devastat. *Superbia*, inquit Innocentius Papa de vilit. cond. hum. *turrim everit, linguam confudit, prostravit Goliath, suspendit Aman; interfecit Nicanorem, peremit Antiochum, Pharaonem submersit, & Sennacherib interemit. Sedes Ducum superborum destruxit Deus, & radices gentium superbarum arefecit.* O quis igitur fastum comprimere non satagat? Quis Deum, superbis resistentem, non timeat?

Petitio.

Concede mihi, omnipotens DEUS, ut superbiam nunquam in corde meo dominari permittam; ne fastum cum elatis in æternitate infelici deplem; exclamans: *Quid profuit nobis superbia, aut divitiarum iactantia quid contulit nobis? Transierunt omnia illa tanquam umbra.* Sap. c. 5. 8.

Aspirationes.

I. Deus superbis resistit, humilibus autem dat gratiam. Jacobi c. 4.

II. Redemptor meus, expelle à me spiritum

*rum superbia, & concede propitius thesaurum
humilitatis tuae. S. August. Med. c. 1.*

III. *Quid superbis terra & cinis? Eccli.
10. An nescis, quod sis miser & miserabilis,
& pauper, & cæcus, & nudus?*

P A S S U S XVI.

Mortificatio vanæ gloriæ.

T E X T U S.

*Non gloriatur sapiens in sapien-
tia sua: & non gloriatur for-
tis in fortitudine sua: & non
gloriatur dives in divitiis
suis: sed in hoc gloriatur, qui
gloriatur, scire & nōsse Me.
Jerem. c. 9. 23.*

Cognitio.

CEnodoxia, seu vana gloria est inordina-
tus gloriæ appetitus; gloria autem
nihil est aliud, quàm clara & bona alio-
rum de nobis notitia seu æstimatio: quæ
si interiùs subsistit, fama nuncupatur; si
verbis proditur, laus dicitur: si aliis signis

SEMITA PERFECTIIONIS. 55
exterioribus manifestetur, *honor* appellatur.

Actus vanæ gloriæ.

1. Facta ac dicta sua, plus quàm oportet, æstimare.
2. In operibus aut dictis suis sibi complacere.
3. Ut ea ab aliis quoque cognoscantur & æstimentur, desiderare.
4. Ut hæc æstimatio exteriùs etiam prodatur, & verbis manifestetur, optare.
5. Variis actibus, modisq[ue], hanc aliorum de factis suis æstimationem venari.
6. Etiam verbis propriis eadem deprædicare : & hæc deprædicatio propriè nominatur *jaçantia*.

Consideratio Motivorum.

Quis vanam gloriam non toto corde aversetur & fugiat : si perpendat, quòd illa sit I. Furtum, debitum Deo honorem auferens, & sibi illum vendicans. II. Mendacium & stultitia ; cùm sciens, se esse vermiculum, atomum, nihilum, omni contemptu dignissimum, & nihilominùs laudem humanam appetit. III. Venum opera inficiens, & meritum premiùmq[ue] cæleste adimens. Unde monet Sal-

vator : Attendite, ne iusticiam vestram faciatis coram hominibus, ut videamini ab eis, alioquin mercedem non habebitis apud Patrem vestrum, qui in celis est. Matth. c. 6. Et S. Basilius Const. Monast. c. 10. ait : Inanis gloria est dulcis spiritualium operum exspoliatrix, iucundus animarum hostis, blandissima bonorum nostrorum depradatrix; eademque mellis illitu, fraudis suae colocatrix, & mortiferi hominum mentibus poculi porrectrix. O quis tam cæcus & stolidus, ut hoc veneno, hoc poculo se ingurgitet?

Petitio.

Amove à me, Domine, cœcitatē & stoliditatem istam; ne unquam umbram honoris, veritati; gloriolam brevissimam, gloriæ æternitati anteponam; & præmia sempiterna pro re vilissima vendam; sed divinam gloriam tuam unicè semper intendam. Tibi enim Regi seculorum immortalī & invisibili, soli Deo, honor & gloria.

Aspirationes.

I. Quid habes, quod non accepisti? Si autem accepisti, quid gloriaris, quasi non acceperis? 1. Corinth. 4. 7.

II. O insipiens, quid tibi prodest hominum memoria, (& inanis gloria) si ubi es,

SEMITA PERFECTIONIS. 87

torqueris. & ubi non es, laudaris. S. Chry-
sost. in Matth.

III. Humillime JESU: hâc gratiâ beari
opto animitus ; ut nunquam efficiar inanis
gloriæ cupidus.

PASSUS XVII.

Mortificatio Avaritiæ.

TEXTUS.

*Avaritia nec nominetur in
vobis, sicut decet Sanctos.
Ephes. c. 5. 3.*

Cognitio.

Avaritia est inordinatus appetitus haben-
di divitias. Continet autem binas spe-
cies : prima bonis alienis acquirendis im-
moderatè inhiat ; secunda bonis propriis,
ultra rationis præscriptum incumbit.

Actus.

1. Nimiam de divitiis æstimationem con-
cipere.
2. Assiduum divitiarum desiderium in
pectore fovere.

58 SEMITA PERFECTIONIS.

3. Superfluas curas de divitiis coacervandis suscipere.
4. Varias artes, modosque illicitos, divitias acquirendi, excogitare.
5. Aliis mercedem, aut debitorum solutionem denegare.
6. Etiam sibi ipsi sustentationem debitam subtrahere.
7. Erga egenos, miserosque cor obduratorum gerere.

Consideratio Motivorum.

Cùm Spiritus Sanctus, in sacris Paginis, tot in avaros fulmina contorqueat, quis avaritiæ cor suum mancipare præsumat? I. Fulmen est, horrendum væ: *Væ vobis divitibus, qui habetis hic consolationem vestram*, Lucæ c. 6. II. Fulmen est iniquitatis denuntiatio: *Avaro nihil est scelestius*. Eccli. c. 10. Et: *Radix omnium malorum est cupiditas. Nihil enim iniquius est, quàm amare pecuniam: hic enim & animam suam venalem habet*. Eccli. c. 10. III. Fulmen est, salutis difficultas, & damnationis æternæ periculum ac facilitas. *Facilius est camelum per foramen acus transire; quàm divitem intrare in regnum cælorum*. Matth. c. 19. Nam qui volunt divites fieri, incidunt in tentationem, & in laqueum diaboli, & desideria multa inutilia, quæ mergunt hominem in

in-

*interitum , & perditionem. 1. Tim. c. 6.
Vbi sunt , qui argentum thesaurizant , in
quo confidunt homines? Exterminati sunt,
& ad inferos descenderunt. O quis igitur
non contremiscat? Quis hoc præcipitium
non fugiat?*

Petitio.

*Thesaurus & opulencia mea Deus , da
mihi , divitiæ si affluent , cor non appo-
nere ; aliena non appetere , propria non
inordinatè amare , curas superfluas depone-
re , debita solvere , erga inopes & miseros,
mitem & largum me exhibere ; ut thesau-
ros cœlestes acquiram copiosius , & Te
Deum meum beatiùs possideam.*

Aspirationes.

*I. Videte & cavete ab omni avaritia.
Lucæ c. 12. 15.*

*II. Omnis copia , qua Deus meus non est,
egestas mihi est. S. Aug. Med. c. 18.*

*III. Exstingue in me , Domine , in-
ordinatam cupiditatem bonorum tempo-
ralium ; & æternorum insatiabile suc-
cende desiderium!*

PASSUS XVIII.

Mortificatio Luxuriæ.

TEXTUS.

Si secundum carnem vixeritis, moriemini; si autem Spiritu facta carnis mortificaveritis, vivetis. Rom. 8. v. 13.

Cognitio.

Luxuria est inordinatus appetitus venereorum. D. Thom. 2. 2. q. 259. Cujus actus mortificationis falce præcidendi sunt sequentes :

1. Cogitationes pravæ fovere; absque delectatione morosa.
2. Morosa in cogitationibus impuris delectatio.
3. Consensus simplex in opus luxuriosum.
4. Aspectus libidinosus.
5. Verborum impudicorum prolatio.
6. Oscula impudica.
7. Tactus & amplexus impudicus.
8. Ipsius operis turpis & nefandi consummatio.

9. Con-

9. Consuetudo operis luxuriosi : unde quædam quasi necessitas ex frequentatione oritur.

Consideratio Motivorum.

O justissime scelerum carnalium vindex Deus ! Si quis justitiæ tuæ rigorem , tam atrociter crimina hæc plectentem , consideret ; quis non toto corpore perhorrescat ? I. Hoc enim scelus Pentapolim cum adjacente regione , igneo sulphure , evertit. Gen. 17. Sichem cum populo interemit. Isai. 34. Raptores Dinæ Her, & Onam percussit. Ibid. 38. Judæum libidinosum , & Madianitidem pugione confodit. Num. 15. Tribum Benjamin delevit. 1. Reg. 2. Filios Heli sacerdotis in bello prostravit. 2. Reg. 11. Amon interfecit , *Vriam occidit* , Ruben maledixit , Samsonem seduxit , Salomonem pervertit. O quis ad tam horrenda supplicia non metuat ? Quis ad vitii hujus dominatum ac tyrannidem non expavescat ? II. Hoc namque vitium , omnem ætatem corrumpit , omnem sexum confundit , omnem ordinem solvit , omnem gradum pervertit : invadit enim senes & juvenes , mares & fœminas , prudentes & simplices , superiores & inferiores , atque etiam , pro dolor ! sacerdotes. Ut lamentatur Innocentius Papa de vilit. cond. hum. l. 2. c. 22. & 23.

62 SEMITA PERFECTIONIS.

& 23. III. O quis igitur non exclamet cum S. Hieronymo: *O ignis infernalis luxuria! Cujus materia gula, cujus flamma superbia, cujus scintilla prava colloquia, cujus fumus infamia, cujus cinis immunditia, cujus finis gehenna.* Hieron. in epist.

Petitio.

Da nobis, quæsumus, omnipotens Deus, vitiis nostrorum flammæ extinguere, sensuum portas cautissimè custodire: summam in phantasiis, cogitationibus, desideriis, affectibus, verbis, colloquiis, conversationibus, amicitiiis, & operibus puritatem sectari; ut vitii hujus tyrannidem evadere, & incendia superare valeamus; ne cum tot hominum millionibus, ob hoc vitium damnatis, flammis sempiternis exuramur.

Aspirationes.

I. *Omnis immunditia, ne nominetur in vobis.* Ad Ephes. c. 5. 3.

II. *Rex meus, exstingue in me desideria carnis, & accende ignem tui amoris.* S. August. Med. c. 1.

III. *Momentaneum quod delectat, æternum quod cruciat.*

PASSUS XIX.

Mortificatio Invidiæ.

TEXTUS.

Deponentes igitur omnem malitiam, simulationes & invidias. 1. Petri c. 2. 1.

Cognitio.

Invidia est tristitia de bono alterius, in quantum æstimatur diminuere propriam gloriam: Cujus actus Examine particulari supprimendi, sunt sequentes:

1. Tristari & indignari de bonis alterius.
2. Lætari de alterius malis.
3. Bona aliorum silentio involvere.
4. Manifestam aliorum virtutem calumniari.
5. Aliorum opera bona impedire.

Consideratio Motivorum.

Quàm virulentum, ac pestiferum malum sit invidia, quis verbis dignè expresserit? Nam I. Invidia diaboli primos parentes nostros seduxit, Abelem interemit,
Sau-

64 SEMITA PERFECTIÖNIS.

Saulem ad Davidis necem instigavit, Christum Dominum, per Pontifices, morti adjudicavit. II. Invidia, ut docet S. Cyprianus serm. de zelo & livore, *Est radix malorum omnium, fons cladum, seminarium delictorum, serpentis praeceptum.* O igitur malum virulentum! III. Invidia, ex mente S. Basilii hom. II. est diaboli inventum, pietatis impedimentum, via ad gehennam, privatio regni caelorum, interitus vitae, pestis naturae adversa omnibus bonis ex Deo provenientiibus; demum ipsi DEO contraria. O malum pestiferum! O toxicum serpentinum!

Petitio.

Domine Deus meus, charitatis fons, & origo bonitatis: hunc mihi dilectionis proximi gradum concede, ut omni livoris peste caream; & haereditatem illam, quam cohæredum numerus non angustat, quæ & omnibus una est, & singulis tota, unice diligam.

Aspirationes.

I. *An oculus tuus nequam est, quia ego bonus sum?* Matth. c. 20. 15.

II. *Rektor meus, amove à me zeli livorem, contentionis ardorem, & invidia rubiginem.* S. Aug. Med. c. 1.

III.

III. Salvator mi, libera me à rancore invidiæ, ut replear charitatis Tuæ dulcedine.

PASSUS XX.

Mortificatio Gulæ.

TEXTUS.

Attendite, ne fortè graventur corda vestra, in crapula & ebrietate. Luca c. 21. 34.

Cognitio.

Gula est inordinatus appetitus alimenti, qui quinos excessus seu actus complectitur.

1. In quantitate, nimium cibi & potus sumendo, excedere.
2. In qualitate, nimis lautum ac delicatum cibum, potumque appetere.
3. In tempore: ante & extra consuetam horam, edere & bibere.
4. In modo: nimiam aviditatem & ardorem, alimentum sumere.
5. In condimento: esculenta nimis studiosè & exquisitè præparata desiderare.

Con-

Consideratio motivorum.

Qui gulæ damna æquè, ac supplicia crebro ad mentis trutinam revocaverit, facile sibi frænum injecerit. Oritur enim ex ea

I. In anima inepta lætitia, scurrilitas, immunditia, multiloquium, hebetudo intellectus, tædium orationis, ac dissolutio.

II. In corpore, pigritia, somnolentia, podagra, chiragra, colica, cachexia, plethora, rheumata, omnium morborum turma, ac denique mors accelerata.

III. In utroque *Gula*, inquit Innocentius Papa devilit, cond. hum. *Paradisum clausit, primogenita vendidit, suspendit Pistorem, decollavit Baptistam, Nabuzardan Princeps æoquorum, templum incendit, & Ierusalem totam evertit. Balihasar inter epulas, manum scribentis vidit: & eadem nocte peremptus est à Chaldeis.* Cave igitur tibi, & pone gulæ metas, ut sit tibi longior ætas.

Petitio.

Quis est, Domine, qui non aliquando rapiatur extra necessitatis limites? Quisquis est, magnus est, magnificet nomen tuum; ego verò non sum ille. Quare ad Te confugio, & peto suppliciter, fragilitatem meam corrobora, ut nunquam in cibo potuque excedendo, corpus gravem; nunquam lau-

titias

titias quæram, appetitûs æstum nunquam non moderer, tempus observem, alios non plûs æquo invitem, multò minûs cogam ad edendum vel bibendum; ne cum epulone divite, ad famem sitimque perpetuam condemner, & inter gehennæ flammâs sepultus, aquæ guttulam frustrâ efflagitem.

Aspirationes.

I. *Noli avidus esse in omni epulatione, & non effundas te super omnem escam. Eccli. 37. 12.*

II. *Averte à me, Domine, oris scurrilitatem, & ventris ingluviem. S. Aug. Med. c. 1.*

III. *Utinam, mi JEsu, nunquam in cibo, potûque sumendo excederem; sed semper ad alimenta, tanquam ad medicamenta accederem.*

P A S S U S XXI.

Mortificatio Iræ.

T E X T U S.

Omnis amaritudo, & ira, & indignatio tollatur à vobis. Ephes. c. 4. 31.

Cogni-

Cognitio.

Iracundia, seu ira est inordinatus appetitus vindictæ, ut docet D. Thomas 2. 2. q. 46. a. 2. Actus verò ope examinis particularis abolendi sunt.

1. Indignatio. 2. Tumor mentis. 3. Clamor. 4. Verba injuriosa. 5. Facta injuriosa & nocumenta. Comites & asseclæ iram comitari aut subsequi soliti sunt: diffidentia, vindicta, odium, gaudium de malo proximi, voluptas de vindicta; verba vindictam spirantia & minæ, obmurmurationes, increpationes, contentiones, rixæ, altercationes, contumeliæ, blasphemiæ, læsiones ac damna; quæ omnia, radice evulsâ, eliminantur.

Consideratio.

Perpende anima mea, damna & effectus, iracundiæ, ut ad ea avertenda exciteris. Enumerat ea ex parte Magnus Gregorius L. 5. Moral. c. 31. *Per iram, inquit, sapientia perditur, ratio obfuscatur, quid agendum sit ignoratur, vita amittitur, iustitia relinquitur, gratia vite socialis deperditur, concordia rumpitur, lux veritatis obfuscatur, Sancti Spiritus splendor excutitur.* Aliâque mala innumera accersuntur. Quis igitur iram ebullientem, ejusque paroxysmos compescere ac frænare negligat?

Pe-

Petitio.

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi; tolle à me iræ & vindictæ cupiditatem, ut nunquam in corde meo locum reperiât; sed in eo charitas, pietas, mansuetudo, & animi tranquillitas, dominatum teneat.

Aspirationes.

I. *Desine ab ira, & derelinque furorem.*
Psal. 36. 8.

II. *Salvator meus, amove à me furorem ira, & indulge mihi benignus scutum patientia.* S. Aug. Med. c. 1.

III. *Qui irascitur fratri suo, reus erit iudicii.* Matth. 5. v. 22.

P A S S U S XXII.

Mortificatio Acediæ.

T E X T U S.

Quodcunque potest facere manus tua, instanter operare.
Eccli. c. 9. 10.

Cogni-

Cognitio.

A Cedia est tædium de exercendis actionibus ad salutem necessariis.

Actus ejus sunt:

1. Exercitia spiritualia remissè obire.
2. Rarò aut nunquam se colligere.
3. Proposita sua assiduè mutare.
4. Otium & carnalia desideria sectari.
5. Colloquia inutilia quærere & frequentare.
6. Homines spiritu ferventes averfari, & Patres spirituales fugere.

Consideratio.

Animet te , atque è veterno te excitet, Anima mea , I. Felicitas ferventium Dei servorum , qui Deo placent , Ei fideliter servant , in spiritu proficiunt , merita augent , & grandem sibi in cælo pro æternitate coronam fabricant. II. Infelicitas & miseria tepidorum te terreat , de quibus S. Bernardus serm. 6. de Ascens. *Deficiunt sub onere ; virgâ & calcaribus indigent ; quorum brevis & rara compunctio , animalis cogitatio , tepida conservatio : quorum obedientia sine devotione , sermo sine circumspectione , oratio sine attentione , lectio sine edificatione ; quos denique vix gehenna metus inhibet , vix frænat ratio , vix disciplina*

plina coërcet, ad idque inferno appropinquare videntur. III. Infelicitas in morte ac post mortem; tepidam enim vitam excipit, mors plena angustiiis, sententia Judicis terribilis, & combustio infernalis. Iam securis ad radicem posita est: omnis arbor, qua non facit fructum bonum, excidetur, & in ignem mittetur. Quis igitur torporem non excutiat, ut has misérias ac minas evadat?

Petitio S. Augustini.

O Divini amor Numinis, faucia interioris hominis arcana, tui amoris jaculo, & torpentis medullas jecoris, flammis salutaribus penetrando succende, sanctique fervoris igne illustrando, intima mentis & corporis universa depasce. S. Aug. in med. c. 9.

Aspirationes.

I. Vinam frigidus esses aut calidus: sed quia tepidus es, incipiam te evomere ex ore meo. Apoc. c. 3. 15.

II. Reseca in me Factor mei, otiositatem, somnolentiam, pigritiam, & mentis hebetudinem. S. Aug. med. c. 1.

III. Usquequò piger dormies? Usquequò de somno consurges? Surge, grandis enim tibi restat via.

D

PAS-

PASSUS XXIII.

Mortificatio Phantasiæ.

TEXTUS.

*Cor tuum phantasias patitur;
sed ne dederis in illis cor
tuum. Eccli. c. 34. 6.*

Cognitio.

PHantasia, seu potentia imaginandi, appetitum sensitivum dirigit; estque instar aulae cujusdam regiae, in qua vel picturae elegantes & honestae, vel turpes ac foedae suspendi aut affigi queunt; illae ad ornatum; hae vero ad dehonestamentum.

Consideratio.

Ut phantasiae tuae perquam diligenter invigiles, eamque ab imaginibus, mundanis, ridiculis & informibus, nec non ab indecentibus ac monstrosis figuris & iconibus praeserves, & sanctis potius atque utilibus exornes: Moveat te I. Ejus vis & efficacia in alias potentias; ipsa enim est prima perturbationum & peccatorum causa: quoties enim phantasia foedis imaginibus

bus occupatur, & tanquam præsentibus oblectatur, mox intellectum ad advertendum, iisque immorandum vehementer sollicitat; quo facto, tandem & ipsa voluntas ad consensum pertrahitur. II. Ejus venenata malitia: hæc enim est omnium impurarum, vindicatarum, ambitiosarum, & avararum cogitationum fons & origo. III. Ejus fallacia: illa enim instar vitri concavi, res augendas minuit; & instar convexi, minuendas auget, atque ex musca elephantem, aut ex elephante muscam efficit; totumque animæ regnum perturbat: nunc velut phantasma terrens; nunc velut somnium exhilarans aut contristans, & mentem contrahens aut dilatans. O quot inde, tentationum, perturbationum, & periculorum fluctus exsurgunt!

Petitio.

Tribue mihi, Domine, phantasiam ita probè custodire; ut imaginationes noxias illico proscribam, ne primò intellectum, deinde voluntatem in malum pertrahant, & animæ meæ regnum perturbent.

Aspirationes.

I. Quasi qui apprehendit umbram, & persequitur ventum, sic & qui attendit ad visa mendacia. Eccli. 34. 2.

II. Reseca in me, Factor meû, mentis hebetudinem, cordis cecitatem, & inanium phantasmatum turbam. S. Aug. med c. 1.

III. Libera me, Domine, ab omnibus phantasiis, ad peccatum pertrahentibus.

PASSUS XXIV.

De Mortificatione Appetitûs
& Passionum ejus.

TEXTUS.

*Post concupiscentias tuas non
eas; sed præstes animæ tuæ
concupiscentias ejus, faciet
te in gaudium inimicis tuis.
Eccli. c. 18. 30.*

Cognitio.

PASSIO, Græcè πάθος, Latine perturbatio, est motus sensibilis, seu sensitivus, appetitivæ potentiae seu virtutis, ob imaginationem boni vel mali proveniens. D. Thom. 1. 2. q. 22. a. 3. Appetitus autem duplex est, concupiscibilis & irascibilis: in quibus undecim resident passionēs. In appetitu

petitu concupiscibili sex : scilicet amor, desiderium, gaudium, odium, fuga, tristitia. In appetitu irascibili quinque : Spes, desperatio, audacia, timor, & ira. Quæ omnes, cum divina gratia, frœnandæ, & per Examen Particulare sunt mortificandæ, quantum fieri potest ; & si non evellendæ, (neque enim Stoicorum apathia datur) at saltem suppressendæ, minuendæ, & cohibendæ sunt, ne ad peccatum pertrahant.

Consideratio.

Si passionum nostrarum detrimenta innumera crebrius meditaremur, profundiusque penetraremus, quanto eas studio comprimeremus ! I. Illæ enim hostes nostri sunt : qui teste S. Augustino in Psal. 121. in procemio, *Ad peritura nos vocant, ad ima precipitant, in profunda demergunt, intellectum excœcant, voluntatem à virtutum studio avocant, memoriam bonorum elidunt, appetitum concitant, rationem persequuntur, corpus in haram & jumentorum stabulum permutant, equo effrœni & indomito similes reddunt, & quò impetus incitaverit, per omnem licentiam nos currere faciunt ; nullâ valetudinis, nullâ famæ, nullâ privati, communisque boni habitâ ratione.* II. Arma sunt passionες, quibus nos Sathan impugnat ; retia, quæ

D 3 nos

nos capiunt , carnifices , qui nos vexant;
 & vix ullam quietis partem nobis relin-
 quunt. III. Veluti procellæ sunt ac fluctus,
 in se mutuò collisi , qui cordis nostri mare
 commovent & concutiunt , perturbant &
 agitant. His autem turbato cordis mari,
 amamus , quod foret odiendum ; odimus,
 quod foret amandum ; desideramus fu-
 gienda , & fugimus desideranda ; læta-
 mur de tristibus , & dolemus de lætis:
 hinc peccatorum scaturigo : hinc pugna
 & colluctatio , ut velimus & nolumus:
 velimus virtutem , quia bona est ; noli-
 mus , quia difficilis est : velimus vitium,
 quia jucundum ; nolumus , quia foedum
 & noxium. O quis è tot laqueis , ho-
 stibus , armis & procellis , evellet pedes
 meos ?

Petitio.

Tu Domine , qui dominaris potestati
 maris , & motum fluctuum ejus mitigas;
 impera ventis passionum mearum ; & fiet
 in corde meo tranquillitas magna.

Aspirationes.

I. Sub te erit appetitus tuus , & tu do-
 minaberis illius. Gen. c. 4. 7.

II. Libera me , quaeso, Domine , à pec-
 catis & viriis ; & reple me tuis sanctis vir-
 tutibus. S. Aug. med. c. 12.

III. Infelix ego homo, qui me liberabit de corpore mortis huius, & appetitûs passionibus? Gratia Dei per Dominum nostrum IESUM Christum. Rom. c. 7.

PASSUS XXV.

Mortificatio Amoris proprii,
omnium passionum Ducis.

TEXTUS.

*Erunt homines seipsos amantes,
cupidi, elati, superbi. 2.
Tim. 3. 2.*

Cognitio.

Amor proprius, seu φιλαυλία, id est amor sui ipsius, est, quo quis tantum studet suis commodis, nullâ habitâ ratione, vel divinæ gloriæ, vel alterius finis honesti. Ita S. Basil. Reg. brev. c. 54. S. Gregor. hom. 4. in Ezech.

Actus Amoris proprii, Examinis
Particularis limâ abradendi
sunt.

1. Nimius sui amor & æstimatio.

D 4

2. De-

2. Desiderium & amor laudis.
3. Timor contemptus & vilipensionis.
4. Erubescencia ob defectus naturales.
5. Occultatio defectuum & vitiorum.
6. Nimia cura poliendi & perficiendi ea, quæ visuri sunt homines; & negligentia in iis, quæ visurus & probaturus est Deus.
7. Immoderatus amor bonorum temporalium, & voluptatum non necessariorum & illicitarum.
8. Desiderium excellentiæ & honoris super alios.
9. Inordinatus amor propinquorum & amicorum.
10. Inordinatus amor consolationum spiritualium.

Consideratio.

Quis amorem proprium ferro mortificationis confodere non studeat, si malorum illicem ex eo scaturientem perpendat? I. Amor proprius est excæcator, oculos homini effodiens, ut velut Samsonem, oculis captum, circumagat & ludibrio exponat. *Vehementer oculum cordis claudit amor privatus*, inquit S. Gregorius hom. 4. in Ezech. eoque clauso, *in omnia ista vitia precipitat, quæ recenset Apostolus, cupiditatem, elationem, superbiam, inobedientiam,*

incontinentiam, proterviam, tumorem, & voluptatum amorem. 2. Tim. 3. II. Est ductor & seductor omnium passionum; & veluti cardo, in quo omnis respublica interior vertitur & movetur, omniâque desideria & cogitationes procedunt; quæ omnia reflectit ad seipsum. III. Est quasi idololatra, seipsum pro idolo statuens, cui unicè serviât. Inhiat pulchris, ut pascat visum; curiosis, ut mulceat auditum; dulcibus, ut oblectet gustum; suavis, ut recreet odoratum; mollibus, ut inescet tactum, laudibus, ut referat plausum; dignitatibus, ut honorem reportet. Verbo, in omnibus, quæ agit, quin & in virtutum adeptione, orationis dono, lacrymis solatiis, aliisque spiritualibus, non Deo placere, sed seipsum & commoda sua quærit. O quis venenatum hunc fontem, tantorum malorum, obturabit?

Petitio.

Exstinde ex horto cordis mei, Domine Deus meus, noxiam amoris proprii radicem; ne fructus adeò pestilentes protrudat; sed amorem Tui sincerum, cum gratia tua mihi dona, & dives sum satis.

Aspirationes.

1. Si quis vult post me venire; abneget semetipsum. Matth. c. 16.

II. Fac me, dulcissime Domine, amare Te, & deponere pondus terrenarum concupiscentiarum, & omnium carnalium desideriorum sarcinam. S. Aug. med. c. 35.

III. Aufer à me, Domine, amorem proprium, ut Te solum toto corde diligam!

P A S S U S XXVI.

Mortificatio Intellectus.

T E X T U S.

Homo, cum in honore esset, non intellexit; comparatus est jumentis insipientibus, & similis factus est illis. Pl. 48. 13.

Cognitio.

INtellectus humanus, Adæ peccato, non levius, quàm voluntas, vulnus accepit; imò gravius & detestabilius: scilicet ignorantiam seu cœcitatem; quâ homo & in notione veritatis errat; & quid à se, vel ab alio fieri, aut vitari debeat, ignorat. Atque ex hac radice prima, omnes ferè errores, defectus, & peccata propullulant.

Con-

Consideratio.

O si quis innumeros intellectus errores, obscuritates, hallucinationes, insipientias, temeritates, curiositates, pertinacias; & innumera inde ebullientia peccata intimè perpenderet; quàm ardentè Spiritus, sancti dona, adversus hæc mala postularèt?

Petitio.

O divine Spiritus! 1. Pressus sum *ignorantiâ*: sæpe enim ignoro, quid credere, quid orare, quid facere vel omittere debeam: obsecro Te, dono *Sapientiæ* me illumina. 2. Sæpe *insipiens* & inconsideratus sum, tam in verbis, quàm in operibus, dono *intellectus* exorna me. 3. *Temerarius* sum, in suspicando, judicando & condemnando: contra id, dono *consilii* obarma me. 4. *Instabilis* sum in judiciis & bonis propositis; condecora me dono *fortitudinis*. 5. Pertinax sum in defendendo proprio iudicio, instrue me dono *Scientiæ*. 6. Regnat in me mundi, carnisque *prudentia*; muni me dono *pietatis*. 7. Curiositas in multis ad me non spectantibus, mihi dominatur, frena *timoris Domini* me cohibe; ut donis hisce septenis insignitus, sim nova domus sapientiæ, septem columnis innixa; in qua perpetuò habites.

Aspirationes.

I. Deus meus : *Da mihi intellectum, & vivam.* Psal. 118.

II. Da mihi, Domine, ut videam & cognoscam, quæ oportet : *Culpa enim nox, mentis nostra oculum obscuritate perculit : & cum ad superna lucis radium, aciem mentis erigimus, ipsâ infirmitatis nostra obscuritate caligamus.* S. Gregor. 4. moral. c. 22.

III. Deus, qui intellectum das parvulis, da, ut intellectus defectus intelligam atque emendem.

PASSUS XXVII.

Mortificatio propriæ Voluntatis.

TEXTUS.

A voluntate tua avertere. Eccli. c. 18. 30.

Cognitio.

Voluntas propria dicitur, quæ ita est nostra, ut in eo, quod volumus, non sit

fit Deo, proximisque communis. S. Bernard. serm. 3. de resurr. Ut si velis dormire, aut vigilare, eo tempore, quò non est secundum voluntatem Divinam & Superiorum. Atque hæc voluntas strenuè est mortificanda in omnibus, internis & externis, temporalibus & spiritualibus; ita ut nihil propter nos ipsos, aut propter voluntatem nostram explendam cupiamus, vel faciamus. Ac proinde observanda sequentia:

1. Mala non sunt facienda, neque magna, neque parva.
2. Bona facienda sunt, non propter nos, sed propter Deum.
3. Opera studiosè peragenda sunt; sed ita, ut ea relinquere, aut cum aliis permutare, si juberet obedientia, parati simus.
4. Bonum commune communitalis, propriis commodis nostris præferendum est.
5. Ad vincendam voluntatem propriam; eligendum potius est, subesse, quàm præesse.

Consideratio.

O quis innumera propriæ voluntatis detrimenta animo volvens, eam non penitus suppressere allaboret. Nam I. Voluntas propria est inimica DEO. Propria voluntas

DEO semper inimicatur, ait S. Laurentius Justinianus de discipl. c. 7. dominari toto posse conatur, rationis iudicium extorquet, suo id faciens arbitrio militare. II. Est inimica Superioribus; pergit enim l. c. idem sanctus Patriarcha: Non maioribus acquiescit, non reueretur, non obtemperat, nulli subesse potest; nec commoditate flectitur, nec minis humiliatur. III. Est inimica sibi & proximis; Illa enim semper procax est, effrænata in locutione, incompota in moribus, inordinata in affectionibus, ignara sui, & à proximi dilectionis aliena. O malum detestabile! O antiqua nequitia, quantum dominaris! Per te Angelorum ruina facta est: per te Adam innocentia stolâ orbatus est: tu amicitiarum iura violas; tu conjugum divortia facis, tu bellorum discordias generas, tu pacem fugas, tu cunctum perturbas Orbem, & plurimis repleas flagitium: tu infernum ditas, & gehennalibus flammis fomentum subministras. Idem l. c.

Petitio.

Exue me, Domine, voluntate propriâ, tot malorum radice; ut sanctam voluntatem tuam in terra; sicut Angeli in cælo, perfectè adimpleam.

Aspi-

Aspirationes.

I. *Pater, non mea, sed tua voluntas fiat.*
Lucæ c. 22.

II. *Cesset voluntas propria, & infernus non erit.* S. Bernard.

III. *Da mihi, Domine, in cunctis propriam meam voluntatem abnegare; ut tuam sequar in omnibus.*

CLAUSULA VIÆ PURGATIVÆ.

LEctor benevole, antedicti Viæ Purgativæ passus ob oculos tibi ponunt, lolia & zizania, examinis particularis runcinâ excindenda; ut impleas illud Jeremiæ c. 1. *Constitui te hodie, ut evellas & destruas, & disperdas, & dissipes*, nimirum peccata, vitia, passionēs, pravas inclinationes & consuetudines; Hoc autem utcunque peracto, alteram perfectionis viam ingredi, *ut aedifices & plantes; aedifices domum perfectionis, & plantes germina, floresque virtutum*: de quibus in viis sequentibus agemus.

SEMITA II. PERFECTIONIS *ILLUMINATIVA,*

In qua
Anima Christiana illuminatur,
& exornatur virtutibus.

Præfatio.

SI Regi terreno, Metropolim suam, pro inauguratione, ingressuro; non tantum viæ mundantur, sordes removentur, inæqualia planantur, senticera exscinduntur; verum etiam ramis, arboribus, herbis, floribus, tapetibus ac peristromatibus exornantur: quidni & nos Regi cœlesti, animæ nostræ arcem subituro, & animæ nostræ regnum occupaturo, viam fragrantibus omnium virtutum floribus adornemus? Quâ verò ratione id præ-
Ac-

SEMITA PERFECTIONIS. 87

stemus, mox ostendemus, dum virtutum definitiones, actus & incitamenta declarabimus, additâ exercitatione assiduâ, oratione, & aspirationibus, quibus eas à Deo bonorum omnium Largitore flagitemus. Hanc methodum & semitam ostendat ac patefaciat nobis, is, qui est *Via, Veritas, & Vita*. Joan 14. Ut per viam veritatis, ad vitam æternam perveniamus!

Sunt autem benè prænotanda, & minimè negligenda, quaterna efficacissima, jam dicta, virtutes acquirendi media, seu

Instrumenta Virtutum.

I. Cognitio virtutum. II. Æstimatio seu appretiatio virtutum. III. Oratio, seu postulatio virtutum. IV. Interna & externa virtutum exercitatio.

Ad omnia illa & singula manuducit præsens Libellus: dum I. Ostendit & explicat, quid sit virtus. II. Pro æstimatione concilianda, addit considerationem, virtutum præstantiam, merita, & præmia exhibentem. III. Petitio cum aspirationibus annectitur, quâ DEI gratia imploratur. IV. Actus denique interni & externi ope Examinis Particularis exercendi, proponuntur. Tantùm *Inspice, & fac.*

Exod. 25. v. 40.

SE-

SEMITE IL.

Perfectionis, seu Illuminativæ

PASSUS I.

Desiderium Virtutum.

TEXTUS S. SCRIPTURÆ.

*Beati, qui esuriunt & sitiunt
justitiam, quoniam ipsi satu-
rabuntur. Matth. c. 5.*

Cognitio.

Virtus est, quæ bonum facit habentem,
& opus ejus bonum reddit. Aristot.
l. 2. Ethic. c. 6. Vel ut exponit S. Augusti-
nus L. 2. de Lib. Arbit. c. 18. *Virtus est
bona qualitas mentis, quâ rectè vivitur,
quâ nemo malè utitur, quam Deus in nobis,
sine nobis operatur.* Virtus autem superna-
turalis, alia est Theologica, alia Moralis.
Theologicæ tres sunt: Fides, Spes, Cha-
ritas. Morales quatuor: Prudentia, Ju-
stitia, Fortitudo, & Temperantia; ad quas
multæ aliæ, vel ut partes integrales; vel
ut

vel ut subjectivæ, vel ut potentiales pertinent.

Consideratio motivorum.

Ideo innumeri mortales virtutem non diligunt, neque ambiunt, quia eam non cognoscunt: ignoti enim nulla cupido. Ne id in nos cadat, expendamus I. Quanta sit virtutis *Præstantia*: illa enim est nostra bonitas, nostra nobilitas, nostra dignitas, noster splendor, decus, gloria & corona. II. Quanta ejus *Utilitas*. Est enim panis solidus, cor hominis confortans; est panoplia, quâ nos defendimus, hostes prosternimus, victoriam comparamus. Est supplementum naturæ, ornamentum animæ, facilitas boni operis, quâ benè sanctèque vivimus, quâ veris malis, peccatis scilicet, resistimus; quâ vitam æternam promeremur, Christi que imagines ac imitatores efficimur. III. *Lucunditas*, à qua animi pax, vera lætitia & tranquillitas jucunda dimanat; quæ mirificè recreat; cujus radix sola bonos, ac tandem beatos efficit; quod nec potentia, nec opulentia, nec alia res quæcunque naturalis potest præstare. O quis igitur ad eam non toto pectore anhelet?

Petitio.

Domine Deus virtutum, insere cordi
meo

meo tam infatiabile virtutis desiderium, ut
ejus assequendæ gratiâ, nulli labori parcam,
obstacula cuncta perumpam, & media de-
nique nulla prætermittam.

Aspirationes.

I. *In quacunque die invocavero Te, exau-
di me; multiplicabis in anima mea virtutem.*
Psal. 137. 3.

II. *Bonitatem, & disciplinam, & scien-
tiam doce me; ut in nobis vitia ac volupta-
tes disciplinæ castiget.* S. Aug. L. 50. Ho-
mil. 3.

III. *Lumen æternum, doce me, virtu-
tum naturam intelligere; earum pretium
& valorem æstimare, earumque bonitatem
toto corde desiderare.*

P A S S U S II.

Fides.

T E X T U S.

*Sine fide impossibile est placere
DEO: credere enim oportet
accedentem ad Deum, quia
est, & quia Remunerator
bonorum est.* Hebr. c. 11. 6.

Cogni-

Cognitio.

Fides est donum DEI ac lumen, quo illustratus homo, firmiter assentitur omnibus, quæ Deus revelavit, & nobis per Ecclesiam credenda proposuit, sive scripta illa sint, sive non sint. *Catech. Canis.* Motivum fidei, ob quod credimus, est autoritas Dei revelantis, qui falli nequit, quia est summa Sapientia; & nequit fallere, quia est summa & prima Veritas. Duplex autem est fides; alia est viva, quæ per charitatem operatur: alia mortua, quæ charitate & bonis operibus est destituta.

Actus Fidei, in Examine Particulari exercendi sunt:

1. Corde firmiter credere.
2. Ore fidem confiteri.
3. Opere eandem confirmare.
4. Pro viribus fidem spargere ac dilatare.
5. Eandem contra hæreticos, aliosque fidei hostes fortiter propugnare.
6. Denique pro fide, si gratia illa contingat, sanguinem proprium fundere.

Consideratio motivorum credibilitatis.

Valde fidem roborat, atque in tentationibus contra fidem, animum confirmat consideratio motivorum, quæ fidem nostram

stram Romanam, Catholicam, reddunt evidenter credibilem, & nulli alteri sectæ conveniunt. Qualia sunt: 1. Vaticinia Prophetarum. 2. Testimonia Martyrum. 3. Copia miraculorum. 4. Puritas doctrinæ catholicæ. 5. Concordia ejus mirabilis cum ratione. 6. Omnium fidei mysteriorum summa consensio. 7. Mundi conversio. 8. Admiranda fidei, per Apostolos rudes, pauperculos, & inermes, propagatio. 9. Vis fidei in mutandis animis converforum. 10. Sanctitas, & sapientia Doctorum fidei. 11. Vita illibata fidem recipientium, ejusque præceptis sese accommodantium. 12. Stabilitas Ecclesiæ inter tot persecutiones. 13. Oppugnantium clades. 14. Librorum sacrorum antiquitas. His ritè consideratis, an non meritò cum Hugone de S. Victore dicemus: *Domine, si error est, à Te decepti sumus: nam ista in nobis, tantis signis & prodigiis confirmata sunt, & talibus, quæ non nisi per Te fieri possunt.* Sent. 1. de Trin. c. 2.

Petitio.

Domine JEsu Christe, veræ fidei Author & Consummator, qui me præ tot millionibus, in infidelitate, & hæresi æternum pereuntibus, ad Ecclesiæ Catholicæ gremium, fidemque orthodoxam vocare digna-

gnatus es ; concede propitius ; ut corde credam ad iustitiam ; ore autem confitear ad salutem ; ac opere fidem confirmem, defendam ac dilatem , & sanguinem pro eadem profundam , ad tuam maiorem gloriam, Amen.

Aspirationes.

I. Domine , adauge nobis fidem. Lucæ c. 17. Credo Domine , adiuva incredulitatem meam. Marc. 9.

II. Fac Domine , virtus salutis mea ; ne sim de numero eorum , qui ad tempus credunt , & in tempore tentationis recedunt. S. Aug. med. c. 2.

III. Credo, quidquid dixit Dei Filius: nil hoc verbo veritatis verius.

P A S S U S III.

Spes.

T E X T U S.

Firmissimum solatium habemus, qui confugimus ad tenendam propositam spem, quam sicut anchoram habemus animæ

tutam ac firmam. Hebr.
c. 6. 18.

Cognitio.

Spes est virtus Theologica, residens in voluntate, quâ ex gratia Dei & meritis nostris præcedentibus firmiter speramus æternam beatitudinem. Hæc autem spei firmitas & certitudo innitur: 1. Omnipotentia Dei, qui potest omnia. 2. Bonitati Dei, qui vult dare. 3. Fidelitati Dei, qui in promissionibus non fallit. 4. Meritis Christi, qui omnia nobis promeruit.

Actus Spei.

1. Sperare æternam beatitudinem, animæ & corporis.
2. Sperare media ad felicitatem illam consequendam.
3. In necessitatibus ad Deum recurrere.
4. In magnis difficultatibus animum non abjicere.
5. In adversis non murmurare, sed tacere, & ad Deum suspirare.
6. Divinae voluntati se conformare, Deo adhærere, & in Eo sperare.
7. Sanctorum auxilia implorare, ut quod meritis nostris non valemus, eorum patrocínio assequamur.

8. Si

3. Si omnibus mediis adhibitis, nihil tamen impetremus, tranquillitatem mentis tenere; & hanc ipsam esse suavissimam Dei providentiam & ordinationem credere.
9. Non niti propriis meritis; sed Christi, qui est caput nostrum: quamvis etiam propriis meritis, divinam gratiam, & auxilia promereri, studere debeamus: nam ut rectè S. Albertus M. ait: Spes sine merito, non est spes; sed præsumptio.

Consideratio.

Quem non erigat, ac confortet in spe, consideratio I. Divinæ omnipotentiae, omnia valentis. II. Bonitatis & liberalitatis, omnium miserentis. III. Promissio infallibilis æternæ veritatis. IV. Christi Domini merita infiniti valoris? Dicamus igitur cum Doctore mellifluo: *Quidquid agendum, quidquid declinandum. quidquid tolerandum, quidquid optandum. Tu es Domine spes mea. Hac unica mihi promissionum causa: prætendant alij alia. Tua me omnipotentia erigit, qua valet omnia; tua me bonitas firmat, qua vult nobis bona omnia; tua promissio roborat, qua promisit omnia; tui Filij merita confirmant, qua meruerunt omnia. In Te Domine speravi,*

E

non

non confundar in aeternum. S. Bernard. in
Psal. Qui habitat.

Petitio.

Tu es Domine spes mea : sperent alii in
amicitia propinquorum : alii in incerto di-
vitiarum : alii in armis & robore militum :
alii in Principibus & filiis hominum , in
quibus non est salus : ego autem sperabo &
gaudebo in DEO JESU meo , qui spem
meam corroboret ; ac denique spem in rem
convertat.

Aspirationes.

I. *Mihi adhaerere Deo bonum est, & ponere
in Domino spem meam.* Psal. 72.

II. *Da clementissime Domine , solidam
fidem , spem congruam , & charitatem con-
tinuam.* S. Aug. med. c. i.

III. *In Te Domine speravi, non confun-
dar in aeternum.* Psal. 30.

P A S S U S IV.

Diffidentia sui.

T E X T U S.

*Non sumus sufficientes cogitare
ali-*

aliquid boni à nobis , quasi ex nobis ; sed omnis sufficientia ex DEO est. 2. Corinth. c. 3.

Cognitio.

Diffidentia suâ in eo sita est , ut quis credat , certumque teneat , se tam in naturalibus , quàm supernaturalibus , absque auxilio Dei , nihil posse ; sed esse instar infantis , qui absque alterius ope , si nudus sit , non potest se operire ; non pascere , si sit famelicus ; lapsus in terram , nequit surgere ; sordibus inquinatus , non potest sese mundare ; ab hostibus non valet se defendere , nec pericula fugere , nec vulnera inflicta curare.

Actus Diffidentiae.

1. Practicè cognoscere , omnia bona ac dona à Deo esse.
2. Imbecillitatem , fragilitatem , & inconstantiam suam agnoscere.
3. Suis viribus minimè fidere , existimare , propriis viribus se non posse tentationi resistere , nec proposita bona exequi.
4. In lapsu crebriore , non mirari , non indignari , non impatientiâ tangi , aut pusillanimitate dejici.

s. In omnibus ad Deum confugere, & ejus opem implorare.

Consideratio.

Pœnæ, in se nimium confidentibus immixtæ, quem non à nimia sui confidentia absterreant? I. Goliath viribus suis fesus, à Davide pastorculo percussus interit. II. Holofernes copiis suis præficiens, à debili scemina obtruncatus est. III. Nabuchodonosor potentia suæ innitens, regno simul & ratione privatus est. IV. Rex Asa in Rege Syriæ fiduciam collocans, ab hostibus suis devictus & prostratus est. V. Petrus Apostolus nimiam laborans sui præficientiam, in trinam Domini sui negationem prolapsus est. O quis igitur sibi fidat? Quis baculo nixus arundineo, se fulciat?

Petitio.

Deus refugium meum & firmamentum meum, tolle à me nimiam mei confidentiam, gratiamque largire, ut media omnia tantam adhibeam diligentiam, atque si mihi soli opus peragendum incumberet; & simul tantam sperem fiduciam, tantoque fervore opem tuam implorem, quasi à Te solo efficiendum foret.

Aspirationes.

I. Qui confidit in corde suo, stultus est.
Proverb. c. 12

II.

II. *Quamvis sis in tuto, noli esse securus.*
S. Bernard. *Qui existimat se stare, videat*
ne cadat. 1. Corinth. c. 10.

III. Domine, qui dixisti: *Sine me nihil*
potestis facere. Joan. 15. Da mihi, viribus
meis penitus diffidere.

PASSUS V.

Fiducia in DEUM.

TEXTUS.

Nolite amittere confidentiam
vestram, quæ magnam ha-
bet remunerationem. Hebr.
c. 10. 35.

Cognitio.

Fiducia est spes roborata, atque perfectior
quæ ex parte Dei est certissima, ac fir-
missima: quia nititur omnipotentia, boni-
tate, fidelitate ac promissione Dei, & Chri-
sti meritis: licet ex parte nostra, non sit
tam absoluta certitudo, ut timorem exclu-
dat; quia ex parte nostra accidere potest defe-
ctus: unde Apostolus monet, ut cum timore
& tremore salutem nostram operemur.

E;

Mon

Motiva ad fiduciam excitantia, tempore pusillanimitatis, tristitiæ, tentationis, adversitatis, desolationis aut desperationis usurpanda.

Quomodo non confidam in Te Domine Deus meus; si tot ac tanta, ab infinita bonitate ac misericordia tua, in me profecta beneficia mente revolvam? Nam 1. Tu ab æterno dilexisti, & ex tot hominum millionibus elegisti me. 2. Tu in tempore creâsti me, conservâsti me, sustentâsti me; & omnibus bonis tuis locupletâsti me. 3. Tu pretioso Flii tui sanguine, voluisti redimi me. 4. Tu non ab infidelibus, Judæis, aut hæreticis parentibus, sed à fidelibus & christianis voluisti nasci me. 5. Tu me non absque baptismi lavacro decedere, & visione beatificâ æternum privari; sed illo me à peccato originali mundari, & ovibus tuis annumerari fecisti. 6. Tu in salvifica fide catholica hætenus me conservâsti; & Sacramento confirmationis in eadem stabilivisti. 7. Tu in pueritia, adolescentia, & juventute, ab innumeris corporis & animæ periculis me præservâsti. 8. Tu post primum peccatum lethale me non statim, ut poteras, in damnationis æternæ barathrum præcipitâsti; sed ad pœnitentiam clementer ad-

adduxisti. 9. Tu toties relapsus, per Sacramentum poenitentiae identidem abluisti, & in gratiam recepisti. 10. Tu pretioso Corpore & Sanguine Filii tui Jesu Christi toties me pavisti. 11. Tu ad statum hunc pium & amabilem me benigne vocasti, & in eo de tot salutis consequendae mediis mihi paternè providisti. 12. Denique ut innumera taceam occulta & aperta beneficia, Tu me in ovem tuam, in servum, in amicum, in filium, in heredem, in sponsam amanter admisisti, fovisti, dilexisti, ac donis ac favoribus maximis cumulasti. Et ego Domine, post tot ac tanta certissima benevolentiae tuae signa, & luculentissima testimonia, de amore & benevolentia tua diffidam? Ergone haec omnia gratis & frustra mihi praestitisti? O Domine! *Sub umbra alarum tuarum sperabo, donec transeat iniquitas.* Psal. 56. v. 2. *Et etiamsi occideris me, in Te sperabo.* Jobic. 13. 15.

Petitio.

Adauge in me, Domine, spem & fiduciam: nam cum S. Bernardo, *Tria considero, in quibus tota spes & fiducia mea consistit; charitatem adoptionis; veritatem promissionis; potestatem redditionis.* Serm. 3. de 7. panibus.

Aspirationes.

I. *Habe fiduciam in Domino, ex toto corde tuo. Proverb. c. 3. 5.*

II. *Domine, ecce spes mea, ecce tota fiducia mea, Filius tuus pro me crucifixus. S. Aug. med. c. 8.*

III. *Qui confidit in Domino, sicut mons Sion, non commovebitur in aeternum. Psal. 124.*

PASSUS VI.

Timor Domini.

TEXTUS.

Initium sapientiae timor Domini. Psal. 111.

Cognitio.

TImor est fuga peccati, ne quis incurrat in poenam temporalem, aut aeternam; ne perdat coelestem gloriam; & ne labatur in sui Creatoris offensam. Timor autem est triplex: 1. *Servilis*, ortus ex formidine poenae. 2. *Initialis*, qui poenam & offensam respicit. 3. *Filialis*, qui timeet
offen-

offensam Dei ex amore, ne optimo parenti displiceat.

Actus sunt:

1. Dei justitiam & severitatem, peccatorumque gravitatem ponderare.
2. De antea actis peccatis poenitentiam agere, & satisfacere, ad poenam evadendam.
3. Omnia peccata gravia, & levia pro viribus declinare.
4. In tentationibus se animare ac roborare, quo poenam evadamus.
5. Divina mandata sedulo observare, ne Deo displiceamus.
6. Summam reverentiam Deo se submittere; nihilum suum & fragilitatem agnoscere, & infra omnes se abjicere.

Consideratio.

Anima mea, si motiva quam plurima, à peccato te efficacissime retrahere valentia, perpenderis, fieri non poterit, quin ingenti timore percellaris. Talis esse poterit 1. Consideratio mortis certæ & incertæ. 2. Consideratio extremi ac rigidissimi judicii. 3. Consideratio inferni, verè omnium terribilium terribilissimi. 4. Consideratio Passionis Filii Dei: *Si in viridi ligno hæc faciunt; in arido quid fiet?* 5. Consideratio propriorum peccatorum, & alienorum.

E 5

6. Con-

6. Consideratio propriæ fragilitatis & pronitatis in lapsum. 7. Misericordiæ & justitiæ Dei infinitæ. 8. Sapientiæ Dei omnia scientis. 9. Omnipotentia, valentis corpus & animam perdere in gehennam. 10. Consideratio abyssi judiciorum Divinorum planè terribilis. O quis hæc seriò perpendens non trepidet? Quem ista, velut frœnum, à malo non retrahant? Quem velut calcar acre ad bonum non impellant?

Petitio.

Fac nos, Domine, timorem Tuû & amorem habere perpetuum: ut non tam timore fervili, quàm filiali, permoti, declinemus à malo, & faciamus bonum, tibi que unicè placere satagamus.

Aspirationes.

I. *Confige timore carnes meas: à mandatis enim tuis timui.* Psal. 118.

II. *Totus tremo atque horreo ad memoriam istius regionis, (infernalis) & concussa sunt omnia ossa mea.* S. Bernard. serm. de s. reg.

III. *Vigeat in me, Domine, timor filialis, qui est Timor Domini sanctus, manens in sæculum sæculi.* Psal. 18.

PASSUS VII.

Prudentia.

TEXTUS.

Estote prudentes, sicut serpentes.
Matth. c. 10. 16.

Cognitio.

PRudentia est virtus practica, per quam
& finis honestus præfigitur, & media
ad hunc finem obtinendum congrua eli-
guntur.

Actus ejus sunt:

1. Consilium, quo media ad assequendum
finem idonea investigantur.
2. Judicium, quo de aptitudine medio-
rum ad finem sententia fertur.
3. Imperium, quo voluntas imperat, ut
executioni mandetur, quod judica-
tum est.

Consideratio.

Sequere, Anima mea, consilium Sapien-
tis, & veram prudentiam acquirere stude,

106 SEMITA PERFECTIONIS.

ut fructibus ejus fruaris. I. *Posside sapientiam, posside prudentiam: ne dimittas eam, & custodiet te; dilige eam, & conservabis te.* Proverb. c. 4. s. II. *Utinam sceres & intelligeres, ac novissima provideres.* Sceres, qua Dei sunt; intelligeres, qua mundi sunt; provideres, qua inferni sunt! Profectò infernum horreret; superna appeteret; qua ad manum sunt, contemneret. S. Bernard. in Epist. Verùm quia sæpe caligat mentis oculus; veram prudentiam, & Spiritus sancti dona à Deo efflagita.

Petitio.

O Divine Spiritus. fons & Author omnis sapientiæ & prudentiæ, concede mihi I. *Donum consilii*: ut in omnibus operibus & negotiis meis cuncta maturè considerem, & consultem; atque oculum mentis semper in Dei voluntate defigam. II Da mihi *donum intellectus*, quo in rerum deliberatione & consultatione rectè judicem; vera à falsis, certa à dubiis, bona à malis, à mediocribus optima discernam, eaque, quæ secundum circumstantias loci, temporis, personæ, rei ipsius, optima & convenientissima sunt, semper eligam. III. Adde *donum fortitudinis*, ut ea, quæ factâ deliberatione, opportuna, utilia, aut necessaria esse duxi, cum celeritate, vigilantia, & sol-

& sollicitudine executioni mandem: ne aliquando à prudentium cœtu exclusus, virginibus fatuis annumerer.

Aspirationes.

I. Utinam scaperent, & intelligerent, ac novissima providerent! Deut. 32. V. 29.

II. Ista est vera sapientia, (& prudentia) per contemptum mundi, tendere ad regna cœlestia. Tho. Kemp. L. 1. c. 1.

III. Da mihi, Domène, sedium tuarum, assitricem sapientiam, ut mecum sit, & mecum laboret; & sciam, quid acceptum sit coram Te. Sap. 9. V. 4.

PASSUS VIII.

Discretio.

TEXTUS.

Posside sapientiam, quia auro melior est; posside prudentiam, quia pretiosior est argento. Proverb. c. 16. 16.

Cognitio.

Discretio est spiritualis prudentia; quæ in his, quæ ad interiora spiritûs perti-
E 7
ncat,

nent, vera à falsis, bona à malis, majora à minoribus bonis discernimus; & his repudiatis, illa, quæ magis conferunt, acceptamus: excessumque ac defectum in bonorum operum exercitiis devitamus.

Actus.

1. *Judicatio*, cuncta adducens in judicium, & bona à malis segregans, nos per illicita effluere non finit.
2. *Deliberatio*, quæ nihil inconsultè agit; nos à supervacaneis restringit.
3. *Dispositio*, quæ cuncta ordinatè operatur, & nihil confusum relinquit.
4. *Dispensatio*, quæ supervenienti occasione cedit.
5. *Moderatio*, quæ modum custodit in omnibus, & mensuram non excedit. Ita Richardus Victorinus in Psal. 14.

Consideratio.

Quàm necessaria sit in omnibus rebus spiritualibus & corporalibus discretio, liquet ex eo: I. Quoniam absque discretione, virtus in vitium degenerat. *Tolle discretionem, & virtus vitium erit.* S. Bern. serm. 49. in Cant. II. Discretio omnium virtutum modus, & ornamentum est. *Discretio omni virtuti ordinem ponit; ordo modum tribuit, & decorem etiam ac perpetuitatem.* S. Bern.

S. Bern. l. c. III. Discretio virtutum est conservatio & stabilitas. *Virtus enim cum indiscretè tenetur, amittitur; cumque discretè intermittitur, plùs tenetur.* S. Gregor. l. 28. Moral. c. 12. Si igitur virtutem amas, discretionem, virtutum conservatricem amore complectere.

Petitio.

Orna me, Domine, discretionis virtute, quæ in omnibus me gubernet, ut à recto non deviem: sed eâ dirigente, in somno & vigilia; in quiete & labore; in refectio-
ne & jejunio; in locutione & silentio; in oratione, & quovis pietatis exercitio, modum, tempus, mensuram, reliquasque circumstantias observem; & neque per defectum, neque per excessum delinquam, sed medium discretè teneam, ad laudem & gloriam tuam. Amen.

Aspirationes.

I. *Fili, sine consilio nihil facias, & post factum non pœnitebis.* Eccli. 32. 24.

II. *Ne innitaris prudentia tua.* Proverb. c. 3. Et ne quid nimis: Tolle discretionem, & virtus vitium erit.

III. Obsecro, Domine, da, ut discretum semper & rationabile sit obsequium meum.

PAS-

PASSUS IX.

Justitia.

TEXTUS.

*Reddite , quæ sunt Cæsaris ,
Cæsari ; & quæ sunt Dei ,
Deo. Matth. c. 22. 21.*

Cognitio.

JUSTITIA est virtus , seu habitus voluntatis ,
inclinans ad suum cuique tribuendum.
Prima est erga Deum ; secunda erga pa-
triam : tertia erga parentes : quarta erga
omnes. Justitia est triplex : alia est *legalis* ,
alia *distributiva* , alia *commutativa*. Ad
quas duo serviunt principia : I. *Quod ab alio
oderis tibi fieri , vide ne tu aliquando alteri
facias. Tobia c. 4. 16.* II. *Omnia quæ-
cunque vultis , ut faciant vobis homines ,
& vos facite illis. Matth. c. 7. 12.*

I. Actus justitiæ legalis , prout est
in Superioribus.

1. Zelare pro legibus. 2. Justa subditis
præcipere. 3. Benè gesta præmio afficere.
4. Delicta punire. 5. Subditorum commo-
dis

dis prospicere. 6. Pericula, aliâque mala arcere.

Prout est in subditis.

1. Legibus obedientiam præstare.
2. Concordiam cum aliis fervare.
3. Neminem lædere.
4. Commune bonum procurare, & proprio antepondere.

II. Actus Justitiæ distributivæ, in Superioribus.

1. Juxta necessitatem, aut alios titulos, proportionem certam exigentes, communia bona distribuere.
2. Juxta quantitatem delicti, & delinquentis qualitatem pœnam infligere.

In subditis.

1. Nihil extra necessitatem petere.
2. Ad dignitates se importunè non ingerere, eas præcipuè, quæ excedunt meritum.

III. Actus justitiæ commutativæ.

1. Nemini damnum inferre, verbo, consilio, facto, in bonis, in honore & corpore.
2. Omnia proximi facta benè interpretari.
3. Bonum alterius pro viribus procurare.

Consideratio.

Quanto amore complecti debeas justitiam, quam Deus justus in omnibus operibus

ribus suis à te requirit, docebunt tituli sequentes : nam I. Specialiter enim Deus à te exigit : *Facere iudicium & iustitiam.* Mich. c. 6. 8. II. Bonum Reipublicæ eam postulat : *Iustitia elevat gentem.* Proverb c. 14. 34. *Solum Regis firmatur per iustitiam.* Ib. c. 16. 9. 12. III. Bonum particulare cuiusque eam requirit : nulli enim membro benè esse potest , nisi capiti , cæterisque membris aptè cohæreat. Accedit , quòd iustitia in cælo præmium & coronam iustitiæ ; sicut ex adverso iniustitia pœnam in inferno promeretur. An non igitur maximo amore prosequenda est iustitia ?

Petitio.

Tribue mihi, Domine, virtutem iustitiæ, quâ cuique, quod suum est, libens tribuam : majori reverentiam, pari concordiam, minori disciplinam, Deo obedientiam, mihi sanctimoniam, inimico patientiam, egeno operosam misericordiam ; ut in die iudicii obtineam coronam iustitiæ, quam mihi reddet iustus Iudex.

Aspirationes.

I. *Vsq̃ue ad mortem certa pro iustitia ; & Deus expugnabit pro te inimicos tuos.* Eccli. c. 4. 33.

II. *Vtinam redderem Superiori, inferiori & aqua-*

& aequali, cuique quod debeo. S. Bernard.

*III. Beati, qui custodiunt iudicium,
& faciunt iustitiam omni tempore. Psal.
105. 3.*

P A S S U S X.

Religio.

T E X T U S.

*Dominum DEUM tuum adora-
bis, & illi soli servies.
Deut. c. 6.*

Cognitio.

Religio est virtus, quâ Deo, tanquam
omnium Creatori, ac Domino debitum
cultum exhibemus.

Actus ejus sunt:

1. *Honor Dei*, quo altam de eo æstima-
tionem concipimus, & quemadmo-
dum creaturam decet, Ei ut Creatori
nos submittimus.
2. *Devotio*, seu promptitudo mentis ad
omnem Dei cultum & obsequium.

3. Ora-

3. Oratio , seu petitio , seu mentis elevatio in Deum , & Sanctorum invocatio.
4. Adoratio , quâ nos coram Deo tanquam summa Majestate , corpore & mente prosternimus.
5. Sacrificium Missæ , quo Corpus & Sanguinem Christi , Deo offerimus.
6. Administratio & susceptio Sacramentorum. Exhibitio oblationum , primitiarum & decimarum.
7. Varii actus virtutum , ut votum , juramentum , obsecratio , laus Dei , gratitudo , alique actus virtutum tam Theologicarum , quàm Moralium , quos Religio potest in divinum honorem referre , & ad dandum ei cultum assumere.

Consideratio.

O quem tanta Religionis nobilitas , præstantia , & utilitas , ad eam crebrò exercendam non impellat ? Religio munda & immaculata apud Deum & Patrem hæc est, visitare pupillos & viduas in tribulatione eorum , & immaculatum se custodire ab hoc saculo , ait S. Jacobus Apostolus in Epist. c. i. 27. Quid excellentius , melius , diviniusque excogitari potest , quàm aliis benefacere , solatium impertiri , & alienis mi-

miseriis succurrere? Quid homini utilius, Deoque acceptius, quàm *se immaculatum custodire ab hoc seculo*? Id est, moribus secularibus omnino renuntiare, ac peccata tam carnalia, quàm spiritualia, pro viribus devitare? O si id præstarem, quàm puras in oratione manus ad Te levarem? Quàm grata tibi sacrificia offerrem?

Petitio.

Præsta, obsecro, Domine, in me religionis augmentum, quàm maximum, ut mundus & immaculatus, manus mundas in oratione ad Te levem; summum, quem possim, honorem Tibi exhibeam; singulari devotione Tibi serviam; Te colam, Te adorem, sacrificium offeram, sacramenta administrem, vota mea reddam, laudes & alios virtutum actus depromam, ad gloriam tuam sempiternam. Amen.

Aspirationes.

I. *Voluntariè sacrificabo Tibi, & confitebor Nomini tuo, quoniam bonum est.* Psal. 53. 8.

II. *Deus meus, Refugium meum, & Liberator meus, suggere, qua de Te cogitem; doce, quibus Te sermonibus invocem; da, quibus operibus Tibi placeam.* S. August. Med. c. 2.

III. Deus virtutum, præsta in nobis religionis augmentum!

PASSUS XI.

Pœnitentia.

TEXTUS.

Pœnitentiam agite; appropinquavit enim Regnum cœlorum. Matth. c. 3. 2.

Cognitio.

Pœnitentia est virtus; quâ peccata nostra, ut sunt Dei offensæ, detestamur; & eadem efficaciter expiare, ac deinceps cavere statuimus.

Actus sunt:

1. Peccatum agnoscere & erubescere.
2. Dolorem de peccato excitare, illudque detestari.
3. Propositum firmum concipere, ac peccatum emendare.
4. Confessione sacramentali peccatum expiare.
5. Pro delictis divinæ majestati, orationibus,

nibus, eleemosynis, jejuniis, aliisque corporis castigationibus satisfacere.

6. Virtutes, peccatis commissis contrarias exercere, occasiones vitare, aliis ignoscere, de se humiliter loqui ac sentire.

Consideratio.

O quàm salutaris, quàm proficua, necessariâque est pœnitentia; secunda post naufragium tabula! I. Perpende ejus necessitatem: *Nisi pœnitentiam egeritis, omnes similiter peribitis.* Lucæ c. 13. II. Utilitatem; Spongiæ instar peccata, quantumvis multa & magna, delet: O pœnitentia, misericordia mater, & magistra virtutum; magna opera tua, quibus reos resolvis, ac residuis delinquentes, lapsos relevas, recreas desperatos. Per te subito rapuit Christus latronem ad regnum; per te David post flagitium, felix iterum recipit Spiritum sanctum. S. Chrysost. serm. de pœn. III. Dignitatem & jucunditatem. Ex diaboli mancipiis, filios Dei efficit, regnique cœlestis hæredes instituit: ab onere gravi peccatorum liberat, pacem, tranquillitatem, devotionem, consolationem, & lætitiâ animæ restituit. O pœnitentia, quid te te referam? Tu ligata solvis, clausa referas, omnia adversa mi-

ti-

rigas, omnia contrita sanas, omnia confusa lucidas, omnia desperata tu animas. S. Cyprian. de laud. pœn.

Petitio.

Concede mihi, misericors Deus, cor contritum & humiliatum, unâ cum fonte lacrymarum, quibus delicta mea plangam, nec unquam iterum plangenda committam; sed dignos pœnitentiæ fructus faciam, ne in æternum peream.

Aspirationes.

I. Lavabo per singulas noctes lectum meum, lacrysis meis stratum meum rigabo. Psal. 6. 7.

II. Ego peccator, Domine, dum tibi assisto, cur non corde paveo, vultu palleo, labiis tremo, toto corpore inhorresco, sicque obortis lacrymis coram Te indefinenter lugeo ob delicta mea? S. Aug. med. c. 34.

III. Cor contritum & humiliatum, da mihi Domine, & ne despicias illud.

P A S S U S XII.

Pietas erga Parentes.

T E X T U S.

*Honora Patrem & Matrem,
ut*

ut sis longævus super terram.
Exodi c. 20. 12.

Cognitio.

Pietas est virtus, quâ iis, qui ortûs & educationis nostræ sunt principium, & aliis sanguine junctis ac patriæ, debitum cultum & officium tribuimus. Extenditur etiam ad Patres spirituales.

Actus.

1. Parentum conditionem non erubescere.
2. Eisdem timere, revereri & honorare.
3. Illos amore prosequi.
4. Obedientiam debitam illis præstare.
5. Victum, aliâque necessaria, si indigerint, illis subministrare, ac periculo eripere.

Consideratio.

Permoveat te, anima mea, ad debitam erga parentes pietatem I. Mandatum Domini: *Honora patrem & matrem.* II. Vitæ longævæ promissum. III. Gratitude ob plurima beneficia. IV. Supplicium & pœna, si neglexeris: est enim *maledictus à Deo, qui exasperat matrem.* Eccli. c. 3. 18. Et quis maledictionis divinæ fulmen non reformidet?

Petitio.

Domine Iesu , qui nos patrem & matrem honorare præcepisti , exemploque tuo nobis præluxisti , dum eis subditus fuisti ; & matrem tuam Joanni commendasti : da nobis , parentes & propinquos , ita secundum voluntatem tuam amare , honorare & colere ; ut dum iusta præcipiunt , proximos noverimus ac diligamus ; Dum verò injusta exigunt , quos tanquam adversarios in via Dei experimur , odiendo & fugiendo nesciamus.

Aspirationes.

I. Audi , Fili mi , disciplinam Patris tui , & ne dimittas legem matris tue , ut addatur gratia capiti tuo. Proverb. c. i. 9.

II. Honora tuos parentes , quia & DEI Filius suos honoravit ; Legisti enim : Et erat subditus illis. S. Ambros. L. 2. In Luc. c. 17.

III. Fac me Domine , parentibus amorem , honorem , & obedientiam præstare in omnibus tibi non contrariis : Amandus enim genitor , & proponendus Creator.

S. Aug. serm. 7. de Verbis Domini.

PASSUS XIII.

Obedientia.

TEXTUS.

Obedite Præpositis vestris, & subjacete eis. Ad Hebr. c. 13. v. 17.

Cognitio.

Obedientia est virtus moralis, hominem promptum efficiens ad præstandam voluntatem, vel præceptum Superioris. S. Thom. 2.2 q. 104. a. 2.

Actus & species sunt:

1. *Obedientia prompta*, exequendo Superioris jussa, si peccatum manifestum non contineant, promptè.
2. *Obedientia universalis*, est obedire in omnibus, etiam nostræ voluntati & inclinationi contrariis.
3. *Obedientia hilaris*, est, voluntatem nostram abnegare, & Superiori subicere libenter & hilariter.
4. *Obedientia simplex & cæca* est, judicium proprium judicio Superioris submittere, nec inquirere causas, sed

simpliciter sequi, veluti ovicula pastorem. Si quid verò in contrarium occurrat, rationes adhibere, quæ præceptum conveniens esse, convincant.

5. Obedientia fortis & heroica elucet in arduis ac difficilibus, quamvis verbis asperis mandentur, & absque spe gratitudinis, tamen si Superiores minus docti, & minoribus Dei donis instructi videntur.
6. *Obedientia muta*, absque omni excusatione & replica, sive verbo, sive scripto: quamvis si causa adsit, id prohibitum non sit.
7. *Obedientia humilis*, est, Superiori demissè obedire, ac sola etiam voluntatis ejus indicia exequi, licet nihil causæ habeat vel ostendat.
8. *Obedientia indifferens*, quasi in æquilibrio consistens, & ad utramque partem æquè paratam se exhibens, sive sint officia honorifica, sive vilia, sive gustui proprio accommodata, sive contraria; imò ob exemplum & imitationem Christi Domini, in hæc magis propendet.

Consideratio.

O quis obedientiam perfectam non toto corde complecti studeat, si eam, tanquam
lignum

lignum vitæ, duodecim fructus præstantis-
simos proferentem, intreatur? Est enim
I. Lignum vitæ spiritualis & beatæ. II. Or-
namentum est, hominem Deo gratissimum
efficiens. III. Est decus, nos Christo si-
millimos & acceptissimos reddens. IV. Est
cultus gratissimus B. M. V. & purum San-
ctis obsequium. V. Est in Superioribus,
ac sociis æqualibus amoris incentivum.
VI. Est victoriæ de vitis reportandæ aptis-
simum medium. VII. Est virtutes ac-
quirendi efficacissimum subsidium. VIII.
Est salutis proximorum procurandæ præ-
clarissimum instrumentum. IX. Est lucu-
lentum prædestinationis signum. X. Op-
portunum ad merita augenda adminiculum.
XI. Lætitiæ spiritualis radix & principium.
XII. Adversus omnia corporis animæque
mala scutum & amuletum. Jube igitur
Domine, quod libet, præcipe per Superio-
res, manda, remanda; ecce paratissimum
ad omnia: Domine, quid me vis facere?

Petitio.

Domine JESU Christe, per illam obedi-
entiam, prorsus stupendam, quâ Patri us-
que ad mortem crucis obediens extitisti; da
mihi obedientiam perfectam, quâ in omni-
bus, libenter, simpliciter, humiliter, ve-
lociter, hilariter, fortiter, indifferenter,

cœcè ac perseveranter, Superioribus, tanquam Tibi ipsi obediam; præmiâque & victoriam obtineam: nam *vir obediens loquetur victorias*. Proverb. c. 21. 28.

Aspirationes.

I. Domine, quid me vis facere? Act. c. 9.

II. Disce obtemperare pulvis, disce te humiliare terra & cinis, & sub omnium pedibus incurvare: disce voluntates tuas frangere, & ad omnem subjectionem te dare. Tho. Kemp. L. 3. c. 13.

III. Orna me Domine perfectâ obedientiâ; quæ melior est, quàm victima!

PASSUS XIV.

Gratitudo.

TEXTUS.

Grati estote. Ad Coloss. c. 3. 15.

Cognitio.

Gratitudo est virtus, quâ beneficia ab alio accepta cognoscimus, laudamus, & pro viribus compensare conamur.

Actus.

Actus.

1. Beneficium non negare , sed agnosce-
re , & in recenti memoria retinere.
2. Illud debitè æstimare , magni facere,
ac pro eo gratias agere.
3. Beneficium & benefactorem , datâ oc-
casione , laudare & publicare.
4. Benefactorem venerari & amare.
5. Beneficium mutuâ beneficentiâ com-
pensare.
6. Beneficium , etiam intuitu benefacto-
ris honorandi & recreandi , bene im-
pendere.

Consideratio.

Quem , si non brutum , sed homo sit,
ad gratum animum demonstrandum non
iussit ? I. Benefactoris dignitas. II. Be-
neficiorum multitudo & magnitudo. III.
Benefactoris constantia. IV. Propria utili-
tas. V. Gratitude emolumenta & æqui-
tas. Sic enim homo ad uberiores gratias,
donâque nova disponitur. O Domine, mi-
nor ego sum cunctis beneficiis tuis , & de-
ficit præ magnitudine spiritus meus ! Quid
enim est homo , quòd memor es ejus ?

Petitio.

Domine Deus meus , si rivj omnes cur-

runt ad mare, & flumina unde exeunt, illuc revertuntur; quidni ad Te quoque omnia dona ac bona tua nobis collata, animo grato referantur? Cùm verò id absque nova gratia, dignè præstare nequeam; opem & lucem præbe, ut magnitudinem & multitudinem beneficiorum tuorum clarè cognoscam, debitè æstimem, intimè grates rependam, mèque vicissim gloriæ tuæ totum impendam. Fac me quoque benefactoribus meis in terris, gratum animum demonstrare, ac par pari illis referre, quo illi mecum Te laudent & glorificent in sæcula.

Aspirationes.

I. In omnibus gratias agite: hac est enim voluntas Dei, in Christo Iesu in omnibus. 1. Thessal. c. 5. 18.

II. Quid melius & animo geramus, & ore promamus, & calamo explanemus, quàm Deo gratias? Hoc nil dici brevius, nil audiri lætius, nec intelligi gratius, nec agi fructuosius potest. S. Aug. ad Marcell. Epist. 5.

III. Anima mea, in omnibus gratias age, & dic: Deo gratias. Quod primis Christianis, imò & Religiosis, in communi congressu, pro salutatione serviebat. Teste S. Augustino in Psal. 132.

P A S S U S X V.

Veritas.

T E X T U S.

*Deponentes mendacium, loqui-
mini veritatem unusquisque
cum proximo suo. Ad Ephes.
6. 4. 25.*

Cognitio.

Veritas, seu veracitas est virtus, quâ ver-
bis aut signis, quando & quomodo
oportet, manifestamus res, ad nos aut ad
alios pertinentes, prout in se sunt.

Actus.

1. Mendacium & simulationem corde de-
testari, & ore fugere.
2. Quando, quomodo, & ubi oportet,
verum dicere.
3. Nunquam ob alterius favorem, aut ob
spem lucri, aut ob metum detrimen-
ti verum celare, vel palliare, si illud
dicere teneamur.
4. Res sicut sunt, simpliciter enuntiare.

F s.

am-

amphibologias verò , restrictiones mentales , duplicitatem & ambiguitatem in colloquiis declinare.

8. Stare promissis , nisi justa causa obstat, & in melius mutare suadeat.

Consideratio.

Ad veritatem diligendam , tuendamque, meritò te excitent uberes fructus ex ea promanantes : nam I. Deus est veritas , cui contraria est omnis falsitas. II. In veritate vera libertas ; in mendacio autem fluctuatio & anxietas. III. Nihil eà jucundius, nihil utilius , nihil desiderabilius , nihil invincibilius : *Magna est veritas, & prævalet.* 3. Esdræ c. 4. 4. Hæresesque & errores expugnat ; nam *Veritatis cuneo omni extruditur hæresis* , ut ait Tertullianus contra Marcionem. O veritas magna , utinam prævaleres semper in omnibus!

Petitio.

Domine JESU , Via , Veritas , & Vita ; concede propitius , ut mens , lingua & opera cum veritate concordent ; ut quod sentio in corde , proferam ore , & opere perficiam : vota & promissa impleam , veritatem diligam , veritatem liberè proferam , defendam & prædicem : simulque omnem simulationem , ambiguitatem , falsitatem , & mendaciam

ladium devitem; quia scriptum est: *Perdes omnes, qui loquuntur mendacium. Psal. 5.*

Aspirationes.

I. Domine, quis habitabit in tabernaculo tuo? Qui loquitur veritatem in corde suo, qui non egit dolum in lingua sua. *Psal. 14. 1.*

II. Amplectere veritatem, & frue illâ: delectare in Domino, & dabit tibi petitiones cordis tui. *S. Aug. de lib. arbit. c. 17.*

III. O Spiritus veritatis, qui diligis veritatem, fac me quoque eam diligere!

P A S S U S XVI.

Simplicitas.

T E X T U S.

*Estote prudentes sicut serpentes,
& simplices sicut columbæ.
Matth. c. 10. 10.*

Cognitio.

Simplicitas est sinceritas, vel candor animi, ab omni dolo, simulatione, & furo alieni, qualis est in pueris & infantibus. *S. Clemens Alexand.*

Actus:

1. Talem se exhibere verbis & factis, qualis est; nec probitatem, perfectionem, aut sanctitatem, quâ caret, simulare.
2. Directori conscientiae, pro directione, bonâ & malâ candidè manifestare.
3. In rerum spiritualium cognitione, defectum suum, modicamque experientiam, ingenuè profiteri.
4. Operibus bonis mala non admiscere, nullius facta pervertere, nullius bona depravare, nullius dona diminuere, neminem lædere, omnibus velle prodesse.
5. De Domino Deo & servis ejus in bonitate sentire: & sicut exterius bona omnibus nos cupere profiteremur; ita illis bona interiùs desiderare.
6. Operum inutilium multiplicatatem vitare, & bona opera in unam simplicem DEO placendi intentionem colligere.

Consideratio.

Simplicitatis amorem ac desiderium merito sanè nobis injicit ejusdem amabilis virtutis dignitas & utilitas: nam I. Familiaritatem cum Deo conciliat: quoniam *Cum simplicibus sermocinatio ejus.* Proverb. c. 3. 32. II. Salutem adfert: *Qui ambulat simpliciter, salvus erit.* Proverb. c. 28. 18.

III. Ex illius defectu, difficultas salutis nascitur: *Nisi efficiamini sicut parvuli, non intrabitis in regnum calorum.* Matth. c. 18. 3.
Ergo sentite de Domino in bonitate, & in simplicitate quare illum. Sap. c. 1.

Petitio.

Domine Iesu Christe, qui dixisti: *Invita parvulos venire ad Me, talium est enim regnum calorum;* fac me, obsecro, simplicitate & sinceritate parvulum, quæ est sapientia justorum: *Nihil scilicet per ostentationem fingere, sensum verbis aperire, vera uti sunt, diligere, falsa de vitare, bona gratis exhibere, mala libentiùs tolerare, quàm facere, nullam injuria ultionem querere, pro veritate contumeliam, lucrum putare.* S. Gregor. L. 8. moral. c. 38. Et licet hæc justorum simplicitas derideatur, atque à mundi sapientibus fatuitas reputetur; da mihi nihilominus ab ea nunquam deflectere, ut non cum mundi sapientibus reprober; sed cum justis & simplicibus calorum regnum intrare merear.

Aspirationes.

I. Impleamus, Domine, illud Apostoli tui: *Malitia parvuli estote.* 1 Corinth. c. 14.
Deponentes omnem dolum & simulationem. 1. Petri c. 2. 1.

II. *In simplicitate cordis quarite illum.*
Sap. c. 1. 1. *Cordis enim simplicitas dies est,*
quam fraus non obnubilat, non obscurat men-
dacium. S. Gregor. in 4. Psal. Pœnit.

III. Domine, hoc oro, ut simus *sinceri*
& *sine offensa in diem Christi.* Ad Phil. c. 1. 10.

P A S S U S XVII.

Amicitia.

TEXTUS.

Amicus fidelis protectio fortis;
qui invenit illum, invenit
thesaurum. Eccli. c. 6. 14.

Cognitio.

Amicitia est amor mutua benevolentia;
super aliqua communicatione fundatus.
D. Thomas 2. 2. q. 13. a. 3.

Actus :

1. *Benevolentia* in affectu, quâ amicus
propter se, & non propter bona sua
diligitur.
2. *Concordia* in sensu & voluntate.
3. *Beneficentia* in effectu, seu bonorum
communicatione.

4. Fi-

4. *Fides & constantia in adversis. Omne tempore diligit, qui amicus est, & frater in angustiis comprobatur. Proverb. c. 17. 17.*

Consideratio.

O quantò sanctiùs amicitiam homines colerent, si ingentia ejus bona nòssent? Quanta enim est I. Ejus nobilitas & præstantia? *Quid amicitia pretiosius?* Ait S. Ambrosius. *Quid venerabilius?* S. Gregor. II. Quanta necessitas? *Qui non diligit, manet in morte.* 1. Joan. c. 3. 14. III. Quanta utilitas? *Beatus, qui invenit amicum verum.* Eccli. c. 25. 12. IV. Quanta jucunditas? *Ecce quàm bonum & quàm jucundum, habitare fratres in unum.* Psal. 132. 1. Quis igitur hoc nobile bonum, hoc utile, hoc jucundum non ambiat?

Petitio.

O Beatissima Trinitas, in qua est perfectissima amicitia & charitas, tale à Te humillimè flagito amicitiae donum, quod his conditionibus & proprietatibus gaudeat: 1. Sit inter virtute præditos, ac propter virtutem. 2. Idem in nobis velle & nolle, cor unum & animam unam efficiat. 3. Adsit bonorum communicatio. 4. Sit amor sincerus, ab omni furo & fraude alienus.

5. Con-

134 SEMITA PERFECTIIONIS.

5. Constet in prosperis & adversis. 6. Nec amici correptio, si opus sit, negligatur. 7. Arcana sua amico patefaciat. 8. Nihil turpe, malumve alter ab altero postulet. 9. Externa comitatis & humanitatis officia sibi mutuò declarent. 10. Pro amico animam ponere sit paratus. Omnia ad laudem & gloriam tuam sempiternam.

Aspirationes.

I. Quàm felix est & *beatus*, qui invenierit *amicum verum*. Eccli. c. 25. 12.

II. Reverà *vita pharmacum est*, *fidus amicus*; reverà *protectio fortis est fidus amicus*. S. Chrysost. hom. 2. in Epist. ad Thess.

III. Tribue mihi Domine, cum proximis meis veram amicitiam colere. *Amicus fidelis medicamentum vite*, Eccli. c. 6. 16.

PASSUS XVIII.

Liberalitas.

TEXTUS.

Beatius est magis dare, quàm accipere. Act. c. 20. 35.

Cogni-

Cognitio.

Liberalitas est virtus, ad liberas largitiones pecuniarum (& aliorum bonorum) sine spe retributionis, inclinans. S. Aug. de defin.

Actus.

1. Bona sua Christo, pauperibusque ad usum, sine tædio communicare.
2. Eadem pro Dei honore & proximorum utilitate liberaliter impendere.
3. Lites fugere, & potius suo jure cedere, quam alios impugnare.
4. Alterius preces donando prævenire.
5. Liberali & benevolo affectu offerre.
6. Citò offerre, quod quis dare decrevit.
7. Non diu differre negationem, si dari nequeat, quod petitur.

Consideratio.

Ingens ad liberalitatem sectandam, assidueque exercendam stimulus est, ejusdem excellentia: nam I. Liberalitate nihil divinius: *Deus enim dat omnibus affluenter.* Jacobi c. 1. 5. Dives & liberalis in omnes. II. Nihil Christo Redemptori nostro similius, qui nobis dat corpus, sanguinem, animam, vitam, & omnia. III. Nihil est naturæ hominis accommodatius. Cicero L. 1. offic. ait: *Nihil ad amorem proximi conciliandum efficacius.*

facius. Nihil ad bona opera & merita augenda convenientius. Ergo dum tempus habemus, operemur bonum ad omnes. Ad Gal. c. 6. 10.

Petitio.

O Deus liberalissime ! Concede mihi, ut liberalitati tuæ infinitæ, pro modulo meo respondeam ; dein verò 1. Liberaliter quidem, sed circumspectè, habita ratione circumstantiarum, loci, temporis, personæ, necessitatis & dignitatis. 2. Dein ita amicis, ut non denegem inimicis, atque etiam ingratis: sicut & Tu Solem tuum oriri facis super bonos & malos. 3. Dein libenter, hilariter, celeriter, liberaliter, tacitè potius, quàm palàm ; cavens tamen, fervando medium, ut nec parcitate ad avaritiam, nec nimietate ad profusionem declinem : ac denique beneficiorum memoriam non refricem ; sed oblivioni tradam ; ut hac ratione divinam liberalitatem tuam quodammodo imiter, 'qui das omnibus affluenter, & non improperas, ac pluis sæpe justos & injustos.

Aspirationes.

1. *In omni dato hilarem fac vultum. Eccli. c. 35. v. 11. Hilarem enim datorem diligit Deus. 2. Cor. 9. v. 7.*

II. Nihil tam divinum habet homo, quàm
de alio bene mereri. S. Greg. Nazian. Orat.
de paup. amore.

III. O Deus liberalissime ! mihi vi-
tium tenacitatis adime, & liberalitatis vir-
tutem concede.

P A S S U S XIX.

Fortitudo.

T E X T U S.

*Vigilate, state in fide, viriliter
agite, confortamini. 1. Co-
rinth. 16. 13.*

Cognitio.

Fortitudo est virtus animi, quâ labores,
mortisque pericula, & aliæ difficultates
occurrentes suscipiuntur & perferuntur.

Actus.

1. Pericula mortis, & ipsam mortem intre-
pidè sustinere, maximè causâ fidei,
aut alterius virtutis.
2. Mentem in adversis & prosperis ita
roborare, ut neque in illis vincatur,

ne-

138 SEMITA PERFECTIIONIS.

- neque in his extollatur , & à virtutis
semita abducatur.
3. Tentationes demonis intrepidè sustine-
re , & fortiter rejicere , ac seipsum
generosè vincere.
 4. Ardua quæque cum magna in Deum
fiducia aggredi.
 5. Mentis tranquillitatem in rebus arduis
retinere.

Consideratio.

Cui ad fortitudinem sectandam , exer-
cendamque calcar non addat I. Dei bene-
placitum. II. Christi Domini nostri exem-
plum. III. Magnitudo præmiorum. IV.
Exempla sanctorum Machabæorum , Ste-
phani, Laurentii, Agnetis, & innumerorum
aliorum generosorum Christi athletarum.
V. Zelus animarum , qui in eo exercetur.
VI. Confusio & debellatio demonum. O
si Deus pro nobis , quis contra nos ? *Omnia
possum in eo , qui me confortat.* Ad Phi-
lip. c. 4. 13.

Petitio.

Deus refugium meum & virtus , ita
pectus meum roborac confirma , ut cum
S. Chrysostomo : Quidquid terroris habet
mundus , contemnā ; quidquid delecta-
bile habet , rideam : divitias non cupiam ;
pau-

paupertatem non horream, & mortem ipsam non pertimescam.

Aspirationes.

I. Viriliter age, & confortetur cor tuum.
& sustine Dominum. Psal. 26. 14.

II. Ex Domine, ut de temporalibus nec lugeam, nec gaudeam; nec metuum aliquid temporale, nec diligam; nec blandis corrumpar, nec adversis concutiar. S. August. med. c. 35.

III. Fortitudo & laus mea Dominus.
Exodi c. 15. 2. Largire mihi robur spiritus!

P A S S U S XX.

Patientia.

T E X T U S.

*Patientia vobis necessaria est,
ut reportetis promissionem.
Hebr. 10. 36.*

Cognitio.

Patientia est virtus, quâ mala hujus sæculi æquo animo sustinemus; ita ut propter illa, nec interiùs immoderatè turbe-

bemur ; aut tristemur , nec exterius aliquid ab honestate aut decore alienum admittamus. J. Alvarez.

Actus.

1. Ea quæ quis adversa patitur , delictis suis imputare ; atque ad malum à Deo , proximòve illatum tacere.
2. Non se excusare , non lacrymas fundere , non à locis aut personis discedere , à quibus patientiæ materia præberetur.
3. Primò patienter , deinde libenter , denique hilariter pari adversitates.
4. Non petere , tolli tribulationes , sed afflictiones desiderare.
5. Pro tribulationibus gratias agere ; & adversarium , mali causam , velut singularem benefactorem agnoscere , excusare , amare , laudare , pro eodem orare.

Consideratio.

Si in pilulis medicis , delitescens sanitas , amarorem earum vertit in dulcedinem : quid thesauri , in patientia ac cruce latentes , in homine Christiano non efficient ?
 I. Quanta enim in patientia latet *dignitas* ; quæ nos Deo facit appropinquare ; Christo & martyribus similes evadere. II. Quanta in patientia recondita est *utilitas* , cum in

in ea lateat virtus, vitia curandi, pœnas ignis purgantis extinguendi, virtutes acquirendi, salutisquæ æternæ securitatem assequendi. III. Quanta illi inest *jucunditas*; cum sit signum Divini in nos amoris, nostræque erga ipsum dilectionis exercitium potissimum, gustum illi ac voluptatem afferens. IV. Quanta *necessitas*; cum status Christiani, status peccatoris, status Religiosi, status vitæ humanæ eam omnino postulet atque requirat? O quis igitur pilulas istas adeò salutare ac necessarias, non dulces putet, & libenter deglutiat?

Petitio.

Domine JESU, omnis patientiæ perfectissimum prototypum, concede mihi singularem tolerantiae virtutem, in quinis hisce fontibus potissimum relucentem: 1. In frigore & calore, in siccitate & pluvia, in fulgure & tonitru, cæterisque aëris tempestatibus. 2. In doloribus & morbis corporis, in melancholia & tædio, in tristitia & fatigatione, in fame & siti, in penuria & egestate. 3. In moribus & inclinationibus hominum, mihi contrariis, perferendis. 4. In ignominia, contemptu, degradatione, in damnis amicorum, in persecutione, martyrio, morte. 5. Denique in tristitia & anxietate spiritûs; in desolatione & siccitate;
in

in distractionibus & obscuritatibus; in scrupulis & tentationibus dæmonis. Ut impleam illud Jobi : *Sicut Domino placuit, ita factum est: Sit nomen Domini benedictum!* Et illud Apostoli : *Omne gaudium existimate fratres, cum in varias tentationes incideritis. Iacobi c. 1. 2.*

Aspirationes.

I. *Mihi autem absit gloriari, nisi in cruce Domini nostri Iesu Christi. Ad Gal. 6. 14.*

II. *O quàm multas & graves tribulationes passi sunt Apostoli, Martyres, Confessores, Virgines, & reliqui omnes, qui Christi vestigia sunt secuti. Thom. Kemp. L. 1. c. 18.*

III. *Domine, hic patientiam, postea indulgentiam! S. Laurent. Justin. In patientia vestra, possidebitis animas vestras. Lucæ c. 21. 19.*

P A S S U S XXI.

Perseverantia.

T E X T U S.

Qui perseveraverit usque ad finem, hic salvus erit. Matth. c. 10. 13.

Cogni-

Cognitio.

Perseverantia est virtus, quâ in bonis operibus ad finem usque persistimus; & molestiam ex rei laboriosâ diuturnitate provenientem superamus. I. *Alvarez.*

Actus :

1. Laborem virtutis, ex temporis diuturnitate provenientem tolerare ac vincere.
2. Non obstante eo labore, virtutis opera continuare; & in eo, quod semel cœptum est, stabiliter permanere.
3. Nec amore vitæ, nec timore mortis, nec minis, nec promissis, à rectitudine deflectere.

Consideratio.

Præteritis aliis SS. Patrum testimoniis, Augustini duntaxat & Bernardi sententias expende, atque in amore perseverantiæ solidaberis. I. S. Augustinus præclarum hoc illi tribuit elogium : *Perseverantia informat meritum, colorat boni propositum, remunerat currentem, coronat pugnantem, ducit ad bravium, conducit conductos ad portum.* II. Pergit idem Sanctus : *Hæc laureantur Martyres, coronantur Virgines, Sacerdotes sublimantur & Confessores.* Hæc

est vestis sine ruga, tunica sine macula, bonitas sine malitia. Ad Fratres de Eremitismo. 8. III. Nec minus Doctor mellifluus, encomia multa, paucis complectitur: Prorsus, inquit, absque perseverantia, nec qui pugnat, victoriam, nec palmam victor consequitur. Illa est vigor virium, virtutum consummatio, nutrix ad meritum, mediatrix ad primum. Soror est patientia, constantia filia, amica pacis, amicitiarum modus, unanimiatis vinculum, propugnaculum sanctitatis. O utinam illa nos coronaret! Utinam ad æternitatis felicitis portum nos perduceret!

Petitio.

Salvator mundi dilectissime, qui opus redemptionis nostræ cœptum, tanto labore & constantiâ perfecisti, dicens: *Opus consummavi, quod dedisti mihi.* Joan. 17. Per vulnera tua sacrosancta obtestor Te, da mihi, meisque in bono usque ad supremum anhelitum perseverare; & sic currere, ut bravium comprehendamus: quid enim juvat Te sequi, si non contingat assequi?

Aspirationes.

I. *Esto fidelis usque ad mortem, & dabo tibi coronam vitæ. Apoc. c. i. 10.*

II. *Reple me, Domine, tuis sanctis virtutibus,*

ribus, & fac me bonis pollere moribus; fac me in sanctis operibus tuis, propter nomen sanctum tuum, perseverare usque in finem, secundum voluntatem tuam. S. Aug. med. c. 12.

III. Vbi est fides tua? Sta firmiter & perseveranter. Esto longanimis & vir fortis, & veniet tibi consolatio in tempore. Thom. Kemp. L. 3. c. 31.

NB. Huc pertinet Virtus constantiæ, quæ in eo differt à perseverantia, quòd difficultates aliunde, quàm à diuturnitate provenientes, superet.

P A S S U S XXII.

Temperantia.

T E X T U S.

*Omnia disposuit in mensura,
numero & pondere. Sap. c. 11.*

Cognitio.

Temperantia est virtus moralis, cujus præsidio, passionibus appetitûs concupiscibilis frœnamus, & reprimimus, quæ circa delectabilia sensuum, præcipuè gustûs & tactûs versantur. Ad quorum duorum

sensuum functiones, aliorum sensuum actus ordinantur, 1. *Alvarez.*

Actus :

1. In rebus ad corporis voluptates pertinentibus, omnem honestatem, & morum decorem amplecti.
2. Omnem turpitudinem per honestam verecundiam timere : & de his, quæ mentis munditiæ repugnant, erubescere.
3. In voluptatibus corporis assumendis, pro mensura non aliud, quàm necessitatem habere.

Consideratio.

Quem ad temperantiæ amorem non inflammant insignes & multiplices ejus fructus & effectus, quos S. Prosper luculento præconio complexus est, dum ait : I. Temperantia temperantem facit, abstinentem, parcum, sobrium, moderatum, pudicum, tacitum, serium, verecundum. II. Hæc virtus, si in animo habitat, passiones frænat, affectus temperat, desideria sancta multiplicat, vitiosa castigat, omnia intra nos confusa ordinat, & ordinata corroborat. III. Hæc virtus cogitationes pravæ removet, inserit sanctas, ignem libidinosæ voluptatis exstinguit, animi teporem desiderio futuræ

remunerationis accendit, mentem tacitâ tranquillitate componit, & totam semper ab omni vitiorum tempestate defendit. Ita ille. O si hæc virtus me ornaret, frœnaret, componeret & defenderet!

Petitio.

Concede quæsumus, omnipotens Deus, nobis temperantiæ perfectæ virtutem, ne concupiscentia dominetur in nobis, & ne regnet peccatum in nostro mortali corpore; sed semper honestè ambulemus, non in comessationibus & impudiciis, & induamus Dominum nostrum Jesum Christum, cui sit honor & gloria in sæcula.

Aspirationes.

I. Obsecro vos, tanquam advenas & peregrinos, abstinere à carnalibus desideriis. 1. Petri 2. 11.

II. Iussisti Domine, & sic est, ut poena sua sibi sit, omnis inordinatus animus. S. Aug. L. 1. Conf. c. 12.

III. Domine, orna me virtute temperantiæ, quâ sensus cohibeam, & facultates animæ.

* * *

G 3

PAS-

PASSUS XXIII.

Abstinentia.

TEXTUS.

Qui autem abstinens est, adjiciet vitam. Eccli. c. 37. 34.

Cognitio.

Abstinentia est virtus, quæ voluptatem in usu ciborum sitam, refrenamus, & debitum modum in eorum sumptione constituimus. D. Thom. 2. 2. q. 146.

Actus:

1. A cibis vetitis, tempore præscripto, abstinere.
2. Jejunia Ecclesiastica servare, & aliqua etiam non præcepta suscipere.
3. Tempus consuetum reficiendi corpus observare.
4. Cibos lautiores & pretiosiores, si necessitas aut charitas non exigat, fugere & averfari.
5. Communes cibos, non exquisitè præparatos, sed quomodocunque oblatos libenter comedere.

6. Quan-

6. Quantitatem ciborum, salutis corporis necessariam, & salutis animæ non officientem, tantum accipere.
7. Ante comestionem cogitationes de cibis penitus abscindere, & in ipsa comestione æstum & nimiam aviditatem cohibere.
8. Ex quantitate & qualitate esculentorum ea omnia subtrahere, quæ salutis corporis non nocent, & puritati mentis deserviunt.

Consideratio.

Quoniam contraria juxta se posita clariùs elucescunt, S. Laurentium Justinianum, gulam & abstinenciam cum suis fructibus inter se opponentem audiamus, ut hujus virtutis amore succendamur. I. Quid mali, inquit, ex gulæ inordinatione, & ventris repletionem non oritur? Est enim fomes libidinis, flagitiorum omnium mater, radix criminum, origo vitiorum, turbatio capitis, stomachi lassitudo, subversio sensûs, tempestas linguæ, procella corporis, naufragium castitatis. II. Est infamia voluntaria, ignominiosus languor, turpitudine morum, dedecus vitæ, honestatis infamia, animæque corruptela: confundit naturam, amittit gratiam, perdit gloriam, & incurrit in damnationem æternam. III. Ex

150 SEMITA PERFECTIONIS.

adverso idem Sanctus collocat encomium abstinentiæ, dum inquit: Abstinentia sanitas est corporis, valetudo membrorum, mors culpæ, excidium delictorum, remedium salutis, radix gratiæ, vitæ diuturnitas, & fundamentum castitatis. O quàm pestiferi fructus gulæ! Quàm salutare abstinentiæ! Elige.

Petitio.

Domine Deus meus, largire mihi virtutem abstinentiæ, quâ abominabiles gulæ fructus respuam; abstinentiæ nobilissimos eligam, ad gloriam tuam sempiternam.

Aspirationes.

I. Impleam Domine id, quod mandasti Prophetæ, *Cibus tuus, quo vesceris, eris in pondere & mensura.* Ezech. c. 4. 10.

II. A Paradisi gaudijs per solum cecidimus: ad hac, quantum possumus, per abstinentiam resurgamus. S. Gregor. in homil.

III. Da mihi, Domine, nimium ciborum appetitum rationis imperio frænare. S. Laurent. Justin.

(†)

PASSUS XXIV.

Sobrietas.

TEXTUS.

Fratres, *sobrii estote, & vigilate.* 1. Petri 5.

Cognitio.

Sobrietas est virtus, quæ moderatur potum, non quemcunque, sed eum, qui suâ fumositate, natus est caput conturbare, sicut vinum, & omne, quod inebriare potest. D. Thom. 2. 2. q. 146.

Actus.

1. Potum vini, aut alterius rei inebriantis sic assumere, ut nullo modo usum mentis obtenebret.
2. Ita ab hujusmodi potu temperare, ut corpus quidem ad functiones virtutis roboraret; non tamen motus impuros excitet, nec ad minus decentia conferret.
3. Delicias in potu non querere; sed communi vino, cerevisiâ, aquâ, secundum

dùm morem regionis, ac statum nostrum, acquiescere.

4. Desiderium, quo ad potum inhiamus, comprimere, neque in potu mentem effundere.
5. Aliquando ex desiderio virtutis, à potu necessario abstinere, & aliquam finem corporis saluti non officientem pati.

Consideratio.

O sancta sobrietas, quàm modicè cole-
ris? Quàm parùm diligeris, & observaris,
in hisce præsertim Germaniæ nostræ parti-
bus? I. O quoties miserè vapulas in nu-
ptiis, in encæniis, in primitiis, in patro-
ciniis, in investituris religiosis, in bap-
tismatibus, & quibuscunque aliis convi-
viis! Et tamen quid te purius, quid san-
ctius, quid salubrius, quid homine chri-
stiano ac religioso convenientius? II. E con-
trario, cui vix, cuius Patri vix, cui suffu-
sio oculorum; nonne his, qui commoran-
tur in vino, & student calicibus epotandis?
III. O quanta oppositæ ebrietatis sunt de-
trimenta! Ebriosus enim, cum absorbet, ab-
sorbetur à vino, abominatur à Deo, de-
spicitur ab Angelis, deridetur ab homini-
bus, destituitur à virtutibus, confunditur
à demonibus, conculcatur à bestiis. S. Am-
bros.

brof. L. de pœnit. O quis hæc perpendens
sobrietati se non dedat ac devoveat ? Quis
contrariam ei ebrietatem , non cane pejus
& angue refugiat ?

Petitio.

Concede mihi , Domine Deus meus,
sobrietatem studio singulari semper colere,
ebrietatēque devitare ; ut damna hujus
horrenda evadam : nec cum Noë confun-
dar , cum Loth turpiter cadam , cum Ho-
loferne inteream , cum divite Epulone in
infernum descendam ; sed cum Sanctis in-
numeris sobrietatis amatoribus , mente sem-
per bene dispositā , Te laudem & glorifi-
cem. Amen.

Aspirationes.

I. Nolite inebrari vino , in quo est luxuria.
Eph. 5. 18.

II. Adolescentia & vinum , duplex est
voluptatis incendium ; quid oleum flamma
adjicimus ? S. Hieronymus.

III. Largire mihi Domine sobrietatem
perpetuam , ne unquam diabolus tanquam
leo rugiens , me devoret.

P A S S U S XXV.

Jejunium.

T E X T U S.

Sanctificate jejunium. Joëlis c.2.

Cognitio.

Jejunium est insignis abstinentiæ actus, ad bonum honestum ordinatus, nimirum ad concupiscentias carnis reprimendas, mentem ad contemplandas res cœlestes sublevandam, & satisfaciendum pro peccatis. S. Thom. 2. 2. q. 146.

Actus.

1. Jejunia præcepta observare, ut Quadragessimam, quatuor Tempora, & Vigilias.
2. Unicâ refectioe contentum esse.
3. Nonnunquam addere jejunium ex devotione.

Consideratio.

Nemo non jejunium adamaret ac frequenteret; si virtutem ejus & energiam perspiceret atque penetraret: nam I. Jejunium misericordiam Dei conciliat, orationem
no-

nostram gratiorem efficit, carnis tentationes retundit, Angelis similes reddit, vitam prolongat. *Qui abstinens est, adjiciet vitam, corporis, animæ, gratiæ, gloriæ.* II. Innumera sunt sanctorum Patrum encomia jejunii, ex omnibus unum, duntaxat, infero, ex S. Ambrosio, serm. de Elia & jejun. Quid est, inquit, jejunium, nisi substantia & imago vitæ cœlestis. Jejunium est refectio animæ, cibus mentis, vita Angelorum, mors culpæ, excidium delictorum, remedium salutis, radix gratiæ, fundamentum castitatis. III. Infinita sunt jejunantium & hanc virtutem jejunii expertorum exempla; quales fuere Moyses, Elias, Esther, Judith, magnus Christi Baptista Joannes, Apostoli, cum aliis innumeris. O si horum vestigia, pro modulo meo, legerem!

Petitio.

Domine, qui corporali jejunio, vitia comprimis, mentem elevas, virtutem largiris & præmia; gratiam jejunandi mihi concede, ut prædicta consequar, ad laudem & gloriam tuam sempiternam. Amen.

Aspirationes.

I. *Bona est oratio, cum jejunio & elemosyna, magis, quàm thesauros auri recondere.* Tobia c. 12. 8.

II. Iejunemus, ut Passionis Christi participes simus. S. Chrysoft. hom. 2. de jejunio.

III. Da mihi Domine, cum S. Joanne Baptista, cum S. Paulo, & aliis Apostolis, servire tibi, in jejunijs multis.

PASSUS XXVI.

Castitas.

TEXTUS.

Hæc est voluntas Dei, sanctificatio vestra. 1. Thess. c. 4. 3.

Cognitio.

Castitas, quæ & puritas, & sanctimonia, & sanctificatio nuncupatur, est virtus, quâ ab impuris voluptatibus abstinemus. Vel ut definit S. Augustinus: *In carne corruptibili incorruptionis perpetua meditatio.* L. de Virgin. c. 13.

Actus:

1. Illicitos carnis actus eliminare.
2. Insurgentia carnis desideria elidere, cogitationesque carnales statim, non secus atque carbonem ignitum excutere.
3. Turpes corporis motus pro viribus reprimere.

primere : aspectum & tactum , occasionésque ad opus nefarium provocantes , aut carnis pruritum excitantes fugere, ac fortiter cohibere.

4. Ab omni etiam licito carnali commercio , quale in matrimonio reperitur, abstinere.
5. Ex desiderio castitatis , ita mentem meditationibus sanctis occupare , & corpus abstinencia atque asperitatibus domare, ut hæc passio, pro vitæ hujus fragilitate, in vigilia nos deferat, & in somno immundæ illusiones nos relinquant.

Consideratio.

O si virtutis hujus angelicæ prærogativas & præmia probè intelligeremus , quanto cor nostrum ejus succenderetur amore ? Ex omnibus SS. Patribus, ea magnificè deprædicantibus, unum audiamus S. Athanasium L. de Virg. sic exclamantem , & paucis multa ejus præconia perstringentem : I. O *Virginitas corona , qua nunquam marcescit; templum DEI ; sacrarium Spiritus Sancti; gemma pretiosissima ; à paucis inventa , à multis odio habita , à solis dignis optata!* II. O *continentia mortem destruens, possidens verò immortalitatem ! Tu es gaudium Prophetarum, gloria Apostolorum, vita Angelorum,*

rum, & corona Sanctorum. III. O divina castitas, beatus, qui te obtinet, & constanter retinet! Modicum enim laborabis, & plurimum in te ipse gaudebit. Igitur o castitas, quæ carnem castigas, & in servitutem redigis, & animæ alas ad cœlestia adjungis, condecora me!

Petitio.

Domine JESU Christe, castissime animarum castarum Sponse; munda me virore gratiæ tuæ; & castitatis flore me exorna, ut Tibi, purissimæ Matri Tuæ, castissimo Nutritio Tuo, nec non S. Joanni Baptistæ & Evangelistæ, intimis amicis tuis, quodammodo assimilari in hac vita merear, & post illam castimonix aureolâ potiri, Téque Agnum in cœlo sequi valeam, quôcunque ieris, & cantare Canticum novum, quod nemo cantare potest, nisi virgines.

Aspirationes.

I. O quàm pulchra est casta generatio cum claritate! Sap. c. 4.

II. Continentiam iubes, Domine, da quod iubes, & iube quod vis. S. Aug. L. 10. Confess.

III. O castitas, mater dilectionis, & angelicæ vitæ ratio, orna me! O castitas, quæ mundo es corde, posside me!

PASSUS XXVII.

Maceratio.

TEXTUS.

Si secundum carnem vixeritis, moriemini; si autem spiritu facta carnis mortificaveritis, vivetis. Ad Rom. c. 8.

Cognitio.

Corporis maceratio est, cum quis sponte operibus poenosis corpus suum castigat, & in servitutem redigit, ut in omnibus caro spiritui subjaceat. S. Albertus M. in Parad. c. 38.

Actus.

1. Corpus asperitatibus exterioribus cruciare, ut disciplinis, ciliciis, vigiliis, jejuniis, genuflexionibus, humicubationibus, orationibus, expansis brachiis, abstinentia cibi potusque delicatioris.
2. Carni superflua negare, ac sola in cibo, potu, indumento, necessaria concedere.

3. Mor-

9. Morbos, aliásque corporis afflictiones,
& molestias, ex fine macerandi carnem,
æquanimiter tolerare.

Consideratio.

O si ingentes ex carnis maceratione resultantes perpenderemus crebrius utilitates, quantò alacriores, ferventiorésque in corpore castigando evaderemus? Juvat enim illa plurimum I. Ut spiritus noster in negotiis spiritualibus roboretur. II. Ne ex carnis mollitie, vigor spiritûs in spiritualibus hebetetur. III. Ut mens in oratione & contemplatione alacrius ad Deum elevetur. IV. Ut de vitiis victoria reportetur. V. Ut carne mortui, Deo unicè vivamus, & amore intimo illi uniamur. O quis igitur carnem suam non oderit? Quis eam non strenuè castigaverit, ut tantos fructus inde percipiat?

Petitio.

Domine JEsu Christe, qui sanctissimam & innocentissimam carnem tuam flagellis, spinis, clavis, jejuniis, humicubationibus, aliisque asperitatibus divexari voluisti; concede nobis propitius sanctum carnis nostræ odium, ut eam amore Tui jugiter maceremus, ne ignibus maceremur æternis. Qui odit animam suam (& corpus) in hoc mundo

[do.]

do, in vitam eternam custodit eam. Joan.
c. 12.

Aspirationes.

I. *Facite fructus dignos poenitentia.* Matth.
c. 3.

II. *Da nobis, Domine, ad Te placandum,
orare impensius; diem luctu transigere; vigi-
lijs ac fletibus noctes ducere; stratos solo ad-
harere cineri, in cilicio & sordibus volutari.*
S. Cyprian. serm. de lapsis.

III. *A nobis ultionem sumamus; ita pla-
cabitur iudicem.* S. Chrysost. hom. 41.
ad pop.

PASSUS XXVIII.

Manfuetudo & Clementia.

TEXTUS.

*Discite à Me, quia mitis sum;
& invenietis requiem.* Matt.
c. 11. 27.

Cognitio.

Manfuetudo seu benignitas est, cum
propter illatas injurias, mens nequa-
quam

quam irâ exacerbatur ; nec amaritudo cordis exterius indicatur : sed est quasi homo non audiens , & non habens in ore suo redargutiones. S. Alb. in parad. c. 19.

Actus.

1. Injuriis & contumeliis in nos jactatis filere, nec in exteriorem iræ significationem erumpere.
2. Iram interius cohibere , & variis considerationibus , aptisque mediis frœnare.
3. Cor nostrum ad serenitatem , ac tranquillitatem inducere , ac tandem ipsum inter injurias pacare.
4. Injuriam nos afficientibus , vultûs serenitate, blandis verbis, & molli sermone respondere.
5. Injuriantibus beneficia libenter imperitare , pro eis orare , & ex animo illis parcere : ac denique injurias oblivioni tradere.

Consideratio.

Si Dei Optimi Maximi, Christi Redemptoris nostri, aliorumque Sanctorum mansuetudinem admirabilem ob oculos ponamus ; quis hujus virtutis amore non capiatur ? Præsertim si plurima ejusdem commoda quoque perpenderit. Mansuetudo enim

enim I. nos Deo gratos efficit. II. Christianos vel maximè decet, & ornat. III. Naturæ nostræ valde est consentanea. IV. Optimum ad alios gubernandos est instrumentum. V. Medium est efficacissimum, ad animos amicorum pariter & inimicorum conciliandos. VI. Singularem, ad quidvis impetrandum, orationibus nostris efficaciam conciliat. VII. Non parum denique ad carnis tentationes reprimendas, adjuvat. Quis igitur animum non mitiget, ut hæc emolumenta obtineat?

Petitio.

Redemptor amantissime, mansuetudinis Magister excellentissime, qui in summis injuriis, velut agnus coram tondente obmutuisti; doce me exemplo tuo, in mentis afflictione non murmurare: mordentes verbo non remordere; in facto amaritudinem non demonstrare; sed quietum animum, ad Dei habitaculum, semper reservare; ut beatorum cœli civium terram possidere merear. Amen.

Aspirationes.

I. *Beati mites, quoniam ipse possidebunt terram. Matth. c. 5. 4.*

II. *Creator meus, evelle à me animiransorem, & largire mihi mitem mentis dulcedinem. S. Aug. med. c. 1.*

III. *In mansuetudine opera tua perfice,
& super hominum gloriam diligeris. Eccli.
c. 3. 19.*

NB. Huc quoque spectat clementia, quæ est virtus, quâ ad moderatè puniendum mitescimus, & pœnas delinquentibus infligendas moderamur. Defectus aliquos, non nimis graves, aliquando dissimulamus, ut graviores caveantur; & ne subditi protervi evadant. In malignos tamen & procaces severitate utimur, si aliter in officio contineri nequeant. Similiter in eos, qui lædunt bonum commune: dum enim in unum membrum sævimus, in totum corpus clementes nos exhibemus. Intuenda clementia Dei, & Domini nostri JESU Christi prorsus admiranda.

PASSUS XXIX.

Humilitas.

TEXTUS.

*Discite à Me, qui mitis sum,
& humilis corde. Matth.
c. 11. 27.*

Cogni-

Cognitio.

Humilitas est virtus, quâ homo verissimâ sui cognitione sibi ipsi vilescit. S. Bernardus.

Actus & motiva.

1. *Seipsum intimè cognoscere, & omnia bona sua, tam naturalia quàm supernaturalia, aliena esse, nempe Dei, verissimè profiteri: & se ex se nihil boni habere, aut posse, sine ulla fictione cogitare, ac certissimum tenere. Cogita igitur, quid fuisti, quid es, quid eris? Quid potuisti, quid potes, quid poteris? Quid meruisti, quid mereris, quid merebis? Ante centum annos quid eras? Nihil: & minus quàm formica.*
2. *Seipsum despicere, & quoad ea, quæ ex se habet, seipsum vilipendere. & in quacumque re etiam minima, de seipso diffidere. Qualem te cognovisti in primo gradu, talem te æstimare debes in secundo: scilicet tanquam lutum, sordes, nihil, peccatorem inferno dignum; imò dæmonibus ipsis pejorem, qui semel duntaxat peccârunt, tu toties. Deinde diffide tibi penitus. Sine me nihil potestis facere: ait Christus Joan. 15. Et non sumus sufficientes aliquid cogitare ex nobis, quasi ex nobis, sed omnis sufficientia nostra*

fra ex DEO est. Inquit Apostolus 1. Corinth 3 5.

3. *Se omnium minimum reputare, omnibus Dei donis indignum, & ad nova recipienda ineptum.* Talem se quisque potest, sine ulla falsitate, æstimare; quia secundum ea, quæ ex se habet, reverà talis est. Expende tuam fragilitatem, vilitatem, miseriam, ingratitudinem, malitiam, peccatorum multitudinem tuorum; non aliorum, quæ ignoras, & illis te conforma.
4. *Non cupere ab aliis magni æstimari, honorari, laudari, anteferri; sed omnem honorem & laudem in Deum transferre.* Sequitur ex gradibus antecedentibus: quid enim? Vas sordium, esca vermium, mortis spoliolum, titio flammularum infernalium, honorem & laudem captabit? Quanta infania? *Non nobis, Domine; non nobis; sed nomini tuo da gloriam.* Psal. 113. 9.
5. *Desiderare, quantum in nobis est, contemni ab aliis, & viles haberi; nisi persona dignitas, officii qualitas, proximorum adificatio, & Dei gloria aliud requirant.* Intuere exemplum Christi summè contempti, despecti, conculcati, crucifixi, & Apostolorum, aliorumque Sanctorum. An tu melior es illis? Tunc

in veritate humilis es; si semper & ubique tanto studio & fervore contemptum & vilipensionem desideres ac quæras, quanto mundani ambitiosi, honorem & gloriam.

6. Defectus proprios libenter detegere, & ingentem vilipensionem declarare, nisi fratrum edificatio, & voluntas DEI aliud faciendum esse suadeat. Ad hunc gradum obtinendum, candidè aperi peccata tua in confessione sacramentali; & ratione conscientiae: defectus, lapsus & errores, coram Superiore, si examineris, libenter fatere, & noli negare. Item coram aliis defectus naturales, & morales leviores, si edificatio adsit, detege. Superbia claudit, quod humilitas aperit: Humilitatis filia est, sui ipsius accusatio. S. Dorotheus doct. 2.

7. Dolere quòd magnifiat, & honoretur, nisi ob gloriam Dei, ratione officii, & dignitatis quam gerit. Et omnem gloriam, auctoritatem, honorem, quem vitare nequit, in Deum referre.

8. Subjicere se Deo, tanquam mancipium Domino, tanquam lutum figulo, ut de se, ad suum beneplacitum, in hac & in altera vita disponat. Humiliamini sub potenti manu Dei. 1. Petri. 6.

9. Subjicere se hominibus propter Deum, præ-

H

cipuè

cipuè Superioribus, sincerèque se sine ulla difficultate gubernari. Subiecti estote omni humanæ creaturæ propter Deum. 1. Petri. 2. v. 13.

10. *In externis functionibus, quantum in se est, abjectiora complecti; ut sinistrum latus in congressibus, infimum locum in congressibus, officia minùs honorata, deteriora vestimenta, cubicula, suppellectilia, socios simpliciores, & cetera huiusmodi. Si quis verò ista re ipsâ nequeat, saltem affectu amplectatur: nam in opere debet se accommodare muneri ac dignitati, quam gerit. Recumbe in novissimo loco, ait Christus, Lucæ c. 14. 10. Ipse Redemptor noster ubique & semper elegit viliora, stabulum, præsepe, patibulum.*

11. *Seipsum ad omnia inutilem, & in conspectu Dei & hominum, tanquam canem mortuum & foetentem reputare, quem omnes fugiant, & conspectum ejus avertentur. Talem se reputabat David, dicens: Quid persequeris canem mortuum, & pulicem unum. 1. Reg. 24. 15. Canis mortuus & huiusmodi naturalia, coram Deo & Angelis non foetent; sed peccata: hæc enim sunt coram illis omni sorde, omni cane, omni fele, serpente, bufone & dracone foediora & graveolentiora.*

12. *Silentium in confusionibus, accusationibus,*

bus, increpationibus, degradationibus
servare, & in his gaudere, exemplo
Christi, qui proposito sibi gaudio susti-
nuit crucem, confusione contemptâ.
Hebr. c. 12. 2. Hic apex humilitatis est,
ad quem ut conscendamus, à minimis,
indies occurrentibus, auspicandum est;
graviora enim occurrunt rarius, ad quæ
tamen; per minora ascendendo & supe-
rando, ope divinæ gratiæ, tandem per-
tingimus.

Petitio.

Salvator demississime, qui humiliasti Te
usque ad mortem, mortem autem crucis
ignominiosissimam, ac propterea exaltatus
es: concede mihi veræ humilitatis virtu-
tem; ut Tibi evadam similior, gratior, &
ad capeffenda humilium præmia aptior, ad
gloriam tuam perpetuam. Amen.

Aspirationes.

I. *Quanto magnus es, humilia te in
omnibus, & coram Deo invenies gratiam.*
Eccli. c. 3. 20.

II. *O quàm profunde submittere me debeo,
sub abyssalibus iudiciis tuis, Domine, ubi
nihil aliud me esse invenio, quàm nihil &
nihil* Thom. Kemp. L. 3. c. 14.

III. *Humiliamini sub potenti manu Dei;*

ut vos exaltet in tempore visitationis. 1. Petri c. 5. 6.

PASSUS XXX.

Paupertas.

TEXTUS.

*Qui non renuntiat omnibus,
quæ possidet, non potest meus
esse discipulus. Lucae c. 14. 33.*

Cognitio.

PAupertas est omnium rerum temporarium, ob amorem Dei, & desiderium perfectionis, voluntaria abdicatio. Mundanorum divitum paupertas Spiritûs in hoc sita est, ut bonis suis cor non affigant; secundum illud Vatis Regii: *Divitiæ si affluant, nolite cor apponere.* Ps. 61. 11. Utrum verò cor apposuerint & agglutinati fuerint, in infortunio aut amissione facultatum patet. Religiosi verò affectu & effectu pauperes esse tenentur.

Actus.

1. Omnia personæ & statui superflua dimittere, & in veros pauperes distribuere.

buere. *Si vis perfectus esse; vade, vende, quæ habes, & da pauperibus.* Matth. c. 19.

2. Domino rerum temporalium, propter Christum renuntiare, & nihil omnino tanquam proprium possidere. *Nihil habentes.* 2. Corinth. 6. 10.
3. Nihil accipere aut dare sine facultate: quia ad hoc jus non habet Religiosus, cum sint aliena.
4. Nullâ re tanquam propria uti, aut sine facultate Superioris: quia nullius rei habet dominium, cum eo, amore Dei, se privaverit.
5. Nihil superfluum retinere, aut oblatum admittere. *Melius est enim minus egere, quàm plus habere,* ait S. Augustinus.
6. Vilissima in iis, quæ ad usum conceduntur, eligere. *Spiritus enim mortuus signum est, multa curiosa, non necessaria habere,* ajebat S. Franciscus.
7. Etiam necessariorum carentiam, æquo animo tolerare.
8. Non nimiam pro iis sollicitudinem gerere: sed omnem curam in eam conijcere, cui est cura de nobis: eaque non tanquam debita, sed veluti elemosynam accipere, aut humiliter postulare.

9. Libenter ea, quæ necessaria sunt, vel à Superioribus, vel ab Officialibus, vel ab externis mendicare.

Consideratio.

Si mortales paupertatis pretium, & utilitates nōssent, quanto studio ad eam complectendam concurrerent? Hæc enim I. Vitiōrum instrumenta tollit, virtutes oppositas inserit. II. Ad peccata expiēda mirè conducit. III. Hominem inutili rerum caducarum occupatione liberat. IV. Animum bonis creatis adhærescere non finit. V. Deo gratos, dilectos, variisque beneficiis dignos reddit. VI. Per victūs, cultūsque tenuitatem, maximam vim ad suam, proximorumque salutem procurandam habet. VII. Optimum medium est, ad obtinendum regnum cœlorum. Unde rectè exclamat S. Laurentius Justinianus: *Quid paupertate melius, quid securius, quid iucundius? Tristentur omnes, cuncti gement, formident universi; hæc semper hilari, semper eodem vultu, eodem animo perseverat.* Lign. vitæ de paup. c. 4. Et S. Chrysostomus, *Paupertas, ait, est tutum asyllum, portus tranquillitatis, perpetua securitas, voluptas sincera, vitaurbationum nescia, vita fluctuum ignara.* O quis igitur illam non diligat, si Deo pleno corde servire aveat?

Petitio.

Domine JESU , qui toto vitæ decursu, paupertatem in sociam individuum elegisti, in stabulo paupere nascens , in cruce nudus moriens ; prædicationis tempore , ubi caput reclinares , non habens : largire mihi paupertatis spiritum ; ut Te imiter, Tibi placeam , atque hîc centuplum , in futuro , vitam æternam possideam.

Aspirationes.

I. *Beati pauperes spiritu , quoniam ipsorum est regnum calorum. Matth. c. 5.*

II. *O quanta beatitudo ! pro parvis magna recipere , aterna pro brevibus , pro morituro semper viventia, & habere Deum debitorem ? S. Hieron. Epist. 150.*

III. *Hoc oro , hoc desidero , ut ab omni proprietate exspoliatus , nudus nudum JESUM sequi valeam.*

P A S S U S XXXI.

Studiositas.

T E X T U S.

Stude sapientiæ, fili mi, & læti-

fica cor meum, ut possis exprobranti respondere sermonem.
 Proverb. c. 27. 11.

Cognitio.

Studiofitas est virtus, quâ immoderatum sciendi appetitum comprimimus, & animum in discendis necessariis incuriosum ac negligentem, ad moderatum studium scientiarum accendimus.

Actus :

1. Nolle noxia, prohibita, curiosa, & inutilia scire; sed solam rerum cognitionem, nostro statui & forti convenientem appetere.
2. Scientiam rebus ad salutem necessariis, aut veræ virtuti nequaquam præponere; sed eam suo in gradu, id est post virtutem & res ad salutem necessarias, diligere.
3. Rebus utilibus studere eâ diligentia, quâ oportet: eo fine quo oportet illis locis, temporibus & instrumentis aut adminiculis, quibus oportet.
4. Appetitum sciendi utilia dormituriensem, aut etiam labantem, & penè morientem excitare atque accendere.

5. Non

5. Non solum intellectum ; verum etiam sensus , tam internos , quam externos , à rerum inutilium , aut noxiarum , solius curiositatis prætectu amatarum , perceptione , reprimere.

Consideratio.

Quis studiositatis virtutem sibi comparare negligat , si ejus emolumenta expendat? Illa enim I. Temporis nobilissimi jacturam arcet , atque ad illud probè expendendum inducit. II. Virtutis , rerumque divinarum neglectum proscribit. III. Curiositatem nimiam refrœnat. IV. Ad sapientiam , doctrinam , scientiâsque nobis necessarias , tum ad propriam , tum ad proximorum salutem , plurimum adjuvat. An non igitur præcipuo studio nobilis hæc virtus quærenda & sectanda est?

Petitio.

Fons sapientiæ , Verbum Dei in excelsis , gratiam mihi largire , sapientiæ & scientiæ operam dare , ut oportet ; ut inutilia , curiosa , noxia scire non appetam : ad utilia addiscenda animum alacriter applicem ; rectumque in studendo , & addiscendo ordinem teneam , ad laudem & gloriam tuam.

Aspirationes.

I. *Altiora te ne quesieris ; & fortiora te , ne scrutatus fueris. Eccli. c. 3. 22.*

H 5

11.

II. *Observa, quid scire magis, priusve oporteat: tempus enim breve est. S. Bern. ser. 36. in Cant.*

III. *Da mihi, Domine, sedium tuarum assistricem sapientiam, ut sciam nimium sciendi ardorem retundere, & ignaviam eliminare.*

P A S S U S XXXII.

Taciturnitas seu Silentium.

T E X T U S.

Si quis autem putat se religiosum esse, non refrœnans linguam suam, sed seducens cor suum, huius vana est religio. S. Jacobus epist. c. 1. 26.

Cognitio.

Taciturnitas est virtus, immodicum loquendi appetitum refrœnans; ita ut non tantum ab illicitis, sed licitis etiam verbis abstineat. S. Albert. M.

Actus.

1. Nihil illicitum, nihil minus decens, nihil

hil proximo nocivum , aut Deo invi-
sum ore proferre.

2. Nihil inutile , otiosumve loqui.
3. Præscripta silentii tempora diligenter
observare ; & extra tempus , & locum ,
ac sine debitis circumstantiis , etiam
de rebus bonis nolle loqui.
4. Nihil ad ostentationem , sed solum ad
Dei gloriam , & nostram necessitatem ,
vel ad proximorum salutem dicere.
5. Etiam temporibus colloctioni conces-
sis , ad audiendum magis , quàm ad lo-
quendum inclinare ; juxta illud S. Ja-
cobi c. 1. 19. *Sis autem omnis homo
velox ad audiendum ; tardus autem
ad loquendum.*
6. Non respondere , priùsquàm alter ser-
monem absolverit , & perfectè quis
audiverit. *Priùsquàm audias , ne respon-
deas verbum.* Eccli. 11. 8.
7. Inter ipsa colloquia brevem potiùs ,
quàm longum sermonem amare. *Noli
verbosus esse in multitudine presbytero-
rum.* Eccli. c. 7. 15.
8. Non contendere aut rixari cum altero ;
juxta monitum antiquum : *Contra ver-
bosos , noli contendere verbis.*
9. Etiam acceptâ injuriâ silere , & nemini
nisi DEO & Sanctis offensam queri.
Juxta vetus effatum : *Ladi & silere
summa est fortitudinis.* Con-

Consideratio.

Animem mi, si silentii necessitatem, utilitatem, jucunditatemque crebrius animo voveres, haud dubie illud studiosius observares: nam I. Necessitas incumbit; siquidem peccata plurima evitare cupias: *In multiloquio non deerit peccatum.* Proverb. c. 10. 19. II Utilitas inde elucet, quod quietem procuret, temporis jacturam arceat, devotionem augeat, virtutis studium promoveat, disciplinam domesticam conserveat, atque ad artem bene loquendi addiscendam conducatur; cujus prima regula est, *Discere prius tacere, quam loqui.* S. Laur. Justin. III. Jucunditas patet: Silentium enim juvat ad orationem, meditationem, contemplationem, familiaritatem cum Deo, denique ad gustum & consolationem spiritualem; *Impossibile enim est, ut anima religiosa, qua non delectatur silentio, gustet res Dei; ut agebat S. Maria Magdalena de Pazzis c. 44. vitæ.* Quis hisce rite perpensis ori suo frenum non injiciat?

Petitio.

Domine JESU Christe, qui in passione tua, coram Pilato & Herode, ad stuporem, silentium observasti: doce me illud amare & observare, omnesque illicitos & otiosos sermones refecare.

Aspi-

Aspirationes.

I. O quis non libenter taceat ! Quis multum loqui non reformidet ; cum de omni verbo otioso , in die iudicii , reddenda sit ratio. Matth. c. 12. 36.

II. Heu ! quoties inter homines fui , minor homo redii : vellem me pluries tacuisse , & inter homines non fuisse. Thom. Kemp.

III. *Pone , Domine , custodiam ori meo , & ostium circumstantia labiis meis , ut non delinquam in lingua mea.* Ps. 140. 3.

P A S S U S XXXIII.

Modestia.

T E X T U S.

Modestia vestra nota sit omnibus hominibus. Ad Phil. c. 4. 4.

Cognitio.

Modestia est virtus , quæ externa hominis membra & actiones , juxta statum cujusque decentiam moderatur.

Actus à S. Ignatio assignati :

- I. Caput huc , illuc leviter non moveatur ; sed cum gravitate , ubi opus erit : & si opus non sit , teneatur rectum , cum

moderata inflexione in anteriorem partem, ad neutrum latus deflectendo.

2. Oculi demissi, ut plurimum, teneantur; nec immoderatè eleventur, nec in hanc aut illam partem circumstantur.
3. Inter loquendum cum hominibus, præsertim alicujus authoritatis, non defigatur aspectus in eorum vultus, sed potiùs sub oculos.
4. Rugæ in fronte, ac multò magis in naso, evitentur; ut serenitas exterior cernatur, quæ interioris sit indicium.
5. Labia sint nec nimis compressa, nec nimis diducta.
6. Tota facies hilaritatem potiùs præferat, quàm tristitiam, aut alium minus moderatum affectum.
7. Vestes sint mundæ, & cum decentia compositæ.
8. Manus, si non in sustinenda veste occupentur, quietè teneantur.
9. Incessus sit moderatus, sine notabili festinatione: si necessitas urgeret; in ea tamen, quantum fieri potest, decoris ratio habeatur.
10. Omnes denique gestus ac motus ejusmodi sint, qui apud omnes ædificationem pariant. Si loquendum sit, meminerint modestiæ & ædificationis,

tum

tum in verbis, tum in ratione ac modo loquendi.

Consideratio.

O quis recenseat, quanta ex modestia insigni in hominem commoda & emolumenta promanent? I. Modestia bonum nomen & famam conciliat. II. Dei gloriam auget. III. Salutem proximi promovet. IV. Salutem propriam conservat. V. Templum Spiritus sancti, quod sumus nos, exornat. VI. Apud alios nostri amorem generat. VII. Denique *Finis modestia timor Domini, divitiæ & gloria.* Proverb. c. 22. 4. Quem igitur modestiæ se totum dedere pigeat?

Petitio.

O candor lucis æternæ, JESU CHRISTE, speculum omnis honestatis, decentiæ & modestiæ! Gratiam mihi, quæso, copiosam tribue, ut in omni gressu & incessu; in oculis & labiis; in manibus & pedibus; in locutione & risu; in vestibus & moribus; in motibus denique, & in omnibus actionibus, modestiam singularem præ me feram, ad gloriam tuam, & proximorum ædificationem.

Aspirationes.

I. Impleamus, Domine, Apostoli tui monitum: *Induite vos sicut electi DEI modestiam.* Ad Coloss. c. 3. 12.

II. Utinam Divi Augustini sequeremur doctrinam: *In omnibus motibus vestris nihil fiat, quod cujusquam offendat aspectum; sed quod vestram deceat sanctitatem.* In Reg.

III. Redemptor mi modestissime, doce me servare regulas modestiæ.

EPILOGUS VIÆ ILLUMINATIVÆ.

OBTENTIS, ope Examinis Particularis, uti & Cogitationis, Considerationis, Orationis, & Aspirationis, antedictis Virtutibus; magnam ædificii spiritualis partem exstruximus; magnam partem horti florum perfecimus; illudque Jeremiæ implevimus: *Constitui te, ut ædifices & plantes*, c. 1. Jecimus enim fundamentum, quod in virtutibus Theologicis est fides, in moralibus, humilitas: ereximus parietes, scilicet reliquas virtutes; at nunc denique tectum imponendum est, nimirum charitatis. Purgavimus hortum à vitiorum lolio; plantavimus flores virtutum; nunc florum regina, velut corona imperialis, pro coronide inferenda restat, nimirum dilectio, seu divini flamma amoris; cujus semitam nobis ostendere, aperire, ac per eam nos deducere dignetur Deus, qui est charitas. *Deus charitas est, & qui manet in charitate, in Deo manet, & Deus in eo.* 1. Joan. 4. 16.

TER.

TERTIA
SEMITA
PERFECTIONIS
UNITIVA,

In qua Anima Christiana, per-
fectionis cupida, charitate
perficitur.

Præfatio.

REge quoque, pro inauguratione,
Urbem principem subituro, non sat
est civibus, viam mundasse, obsta-
cula removisse, senticeta excidisse, herbas,
flores & odores sparsisse; sed insuper necesse
est, sub vesperum præcipuè, faces & lam-
pades accendere, pyrerga & ignes festivos
excitare, quo ingens suum, de adventu
Regis, gaudium, amorémque in personam
Regiam singularem demonstrent. Haud
absimili ratione Christo Domino, cœli
terræque Monarchæ, via adornanda est;
post semitam, vitiorum & peccatorum for-
di-

dibus mundatam , post sparsos virtutum flores, ignes charitatis divinæ, in hac tertia viæ Parte , sunt succendendi. Quoniam verò voluntas nostra cæca est, & nihil velle aut amare valemus, quod ignoramus, & non cognoscimus, ante omnia studebimus Deum cognoscere, atque illius attributa, perfectiones, proprietates & magnalia, pro tenuitate nostra intelligere ; & mox ex cognitione amor, velut ex Sole lumen, ex igne calor, ex objecti pulchri visione complacentia profiliet. Quem in finem Scripturæ sacræ textum, tanquam fundamentum, cui innitmur, præmittimus : deinde quædam pro cognitione & intelligentia subdimus, postea affectum seu amoris actum subjungimus ; ac denique suspiria atteximus, quibus assidue utamur, & ad maiorem cognitionem, amorem, & unionem divinam ejus ope aspiremus, ac perveniamus.

SEMITÆ III.

Perfectionis , seu Unitivæ

PASSUS I.

Cognitio & Confessio propriæ cœcitatæ.

TEXTUS S. SCRIPTURÆ.

Accedite ad Eum, & illuminamini. Psal. 33. v. 6.

Cognitio & Confessio.

O Pater luminum! ego cœcus peccator, coram Te, intellectûs mei tenebras libens profiteor. In cœcitate natus, in cœcitate hætenus versatus, parûm Te eheu cognovi! nam non cognovi naturam tuam Divinam eminentissimam; aliàs ferventiùs Te quæsissem. Non cognovi majestatem tuam infinitam, aliàs fidentiùs Tibi servivissem. Non cognovi summam sapientiam & veritatem tuam, aliàs dictis tuis firmiter credidissim. Non cognovi omnipotentiam & maximam fidelitatem tuam, aliàs immo-
bilitas

bilius in Te sperâssem. Non cognovi iustitiæ tuæ rigorem, aliàs non toties Te offendissem. Non cognovi immensitatem tuam, ubique præsentem, aliàs cautiùs & sanctius coram Te ambulâssem. Non cognovi bonitatem tuam, pulchritudinem, dulcedinem, beneficentiam, liberalitatem, sanctitatem, ac reliquas perfectiones tuas, aliàs ardentius Te dilexissem. Quare ô Deus, illumina tenebras meas, & da, ut Te ampliùs cognoscam & diligam.

Affectus & Petitio.

Domine Deus meus, qui de tenebris facis lucem splendescere; obsecro Te, mentis meæ caliginem dissipa, & lumen copiosumingere, quo Te ampliùs cognoscam ac diligam. Tribue visum, lux invisibilis, qui Te videat. Crea novum olfactum, odor vite, qui post te currat in odorem unguentorum tuorum. Gustum sana, qui sapiat & cognoscat, & discernat, quàm magna multitudo dulcedinis tuæ, quam abscondisti, qui pleni sunt charitatis tuæ. Dacor, quod Te cogitet; animam, quæ Te diligat; mentem, quæ Te recolat; intellectum, qui Te intelligat; rationem, quæ Tibi semper summè delectabili adhæreat. S. August. soliloq. c. i.

Aspirationes.

1. Deus meus, illumina tenebras meas.
Psal. 17. 11.

II. Domine, expelle tenebras desuper abyssi
mentis mea. S. Aug. soliloq. c. 1.

III. O Lumen meum! haftenus contexe-
runt me tenebrae: Sed post tenebras spero lucem.

P A S S U S II.

Desiderium cognoscendi DEUM.

T E X T U S.

*Nōsse Te, consummata justitia
est; & scire justitiam & vir-
tutem tuam, radix est immor-
talitatis. Sap. 15. 3.*

Cognitio.

QUanta, Domine Deus meus, sit ne-
cessitas, Te omne bonum nostrum co-
gnoscendi, quis non videt? Hujus enim
cognitionis defectu I. omnia mundi scelera
oriuntur; attestante Propheta: *Non est
scientia Dei in terra. Osee c. 4.* Et quid
inde? Omnium malorum colluvies; nam
mendacium, & furtum, & adulterium,
& reliqua scelera inundaverunt. II. Ex
defectu hujus cognitionis deficit in morta-
libus fides, languet spes, hebescit fiducia,
perit humilitas, reverentia, timor, obedientia,
pa-

patientia, omnisque reliquis virtutum chörus eliminatur. Quomodo enim credent, sperabunt, timebunt, revereantur, obediunt, ac sustinebunt, quem non cognoverunt? III. Ex defectu hujus cognitionis flaccescit concupiscentia æternorum, tepescit charitas, marcescit desiderium, conformitas cum voluntate Divina interit; omnisque perfectionis & unionis cum Deo neglectus & oblivio nascitur: quemadmodum ex cognitione Dei mox omnis virtus & justitia exoritur; *Nösse enim Te, consummata justitia est.* Sap. 15. 3.

Affectus & Petitio.

O quis igitur Te, Deus meus, omnis boni fontem, cognoscere non desideret, ut cordis puritatem, virtutum splendorem, & perfectionis ac charitatis consummationem obtinere mereatur? O Lux beatissima, qua non nisi à purgatissimis oculis videri potes: Beati mundo corde, quoniam ipsi Deum videbunt. Mundane, mundans virtus; sana oculos meos, ut sanis oculis Te contempler, quem non nisi sani oculi intuentur. *Affer quæso squamas caliginis antiquæ radio tuæ illuminationis, Splendor inaccessibilis, ut Te videre valeam irreverberatis obtutibus; & in lumine tuo videam lumen.* Ecce video; dilaretur obsecro visus meus, Domine, ex Te.

Re-

*Revela oculos meos, & considerabo mirabilia
de lege tua. S. Aug. soliloq. c. 34.*

Aspirationes.

I. Non gloriatur sapiens in sapientia sua;
sed qui gloriatur, in hoc gloriatur, scire
& nōsse Me. Jerem. c. 9. 25.

II. Noverim me, noverim Te, DEVS
meus! S. Augustinus.

III. Domine Deus, O si Te homines
nōssent! S. Ignatius.

P A S S U S III.

Cognitio & dilectio Divi-
nitatis.

T E X T U S.

*Hæc est vita æterna, ut cogno-
scant Te Deum verum, &
quem misisti JESUM Chri-
stum. Joan. c. 17.*

Cognitio.

O Tranquilla & serena lux, Deus meus,
animam meam tuis illustrationibus ir-
radia, ut naturam tuam Divinam clariùs
co-

cognoscam. Tu enim es, qui es; hoc est, tu es ipsum ens, ipsum existens à se, non ab alio, à quo limiteris; ideoque es ipsum *Esse*, primum *Esse*, *Esse* necessarium, *Esse* purissimum, simplicissimum, actualissimum. Ac proinde

I. Tu es Spiritus sublimissimus, optimus, maximus, sempiternus, potentissimus, sapientissimus, benignissimus, sanctissimus, iustissimus, misericordissimus, pulcherri-
mus, omnibus rebus intimè præsens, omnia interiùs creans, formans, conservans, gubernans, & ad gloriam tuam ordinans, tanquam primum principium, & finis rerum omnium.

II. Tu es Deus invisibilis, incomprehensibilis, indivisibilis, immutabilis, ineffabilis, illimitatus, immensus, infinitus, semper agens, semper quiescens, colligens, nec egens; creans, & nutriendus, & perficiens; portans, & implens, & protegens; ex quo omnia, in quo omnia, per quem omnia, propter quem omnia. S. Aug.

III. Tu es, Domine, Spiritus simplicissimus, per se subsistens, infinitæ perfectionis, omnes perfectiones eminenter complectens, & super omnes perfectiones imaginabiles infinitè elevatus: supra omnem substantiam, supra omnem potentiam, omnem sapientiam, omnem intellectum,
om-

omnem lucem, omnem pulchritudinem, sanctitatem, iustitiam, bonitatem, beatitudinem, gloriam infinite exaltatus; ita ut nihil horum propriè sit in Te, sed omnia infinite sublimiùs, & præstantiùs in Te reperiantur.

Dilectio & Petitio.

O Deus amabilis, tantus ac talis Tu es, & ego non diligam, non quæram, non laudem Te? Umbram confectæ, Solem præteream? Quod nihilum est, amplectar; quod totum est & omnia, negligam? O Ignis, qui semper ardes, & nunquam extingueris, accende me! O amor, qui nunquam tepefcis, transfige medullas animæ meæ suavissimo dilectionis telo: perfode cor meum igneâ charitate, ut prorsus langueat anima mea Tuû desiderio & amore: tota amore resolvatur; tota liquefeat; tota in Te transeat; tota in immenso Deitatis & essentiæ tuæ pelago demergatur: tota ab infinito bonitatis & omnis perfectionis oceano absorbeat!r

Aspirationes.

1. Ego sum, qui sum, Exod. 3. 14. O quid est hoc: Ego sum, qui sum? O stupendum elogium, omnium aliorum radix & compendium!

II. Diligam Te Virtus animæ meæ! Veni gaudium spiritûs mei! Videam Te lætitiâ cordis mei! S. Aug. soliloq. c. i.

III. O Deus meus & omnia! Diligo Te super omnia. S. Franc. Seraph.

PASSUS IV.

Cognitio & Dilectio SS.
Trinitatis.

TEXTUS.

*Tres sunt, qui testimonium dant
in cælo, Pater, Verbum, &
Spiritus Sanctus, & hi tres
unum sunt. 1. Joan. 5.*

Cognitio.

I. **T**U ô Deus, unus es in essentia seu natura, & trinus in personis, Pater, Filius, & Spiritus sanctus: ita ut nec summa unitas auferat trinitatem, nec vera trinitas tollat unitatem. Tu Pater es Deus, tu Fili es Deus, tu Spiritus sancte es Deus; & tamen non estis tres Dii, sed unus Deus, unus Dominus, unus Bonus, unus Omnipotens. In Te ô Unitrine Deus, nulla est prio-

prioritas, nulla inæqualitas, nulla mutabilitas, nulla diversitas; sed omnimoda æqualitas ac stabilitas.

II. Tu Deus Pater, principium es absque principio: Tu es ingenitus, quia procedis à nullo; sed tuam naturam Divinam & substantiam sine omni divisione & imperfectione communicas: dum enim teipsum, infinitam perfectionem, potentiam, pulchritudinem, & quidquid extra te efficere potes, evidentissimè & perfectissimè ab æterno intelligis, conceptum tuum clarissimum, perfectissimumque producis: & hic conceptus est Filius tuus, Verbum tuum, imago tua, naturam tuam & substantiam communicans, adeò tibi similis, ut sit unus idemque tecum.

III. Et tu Fili Dei, es Unigenitus Patris & unicus, quia alius nec fuit, nec esse potest. Tu genitus es à Patre sine matre, à quo accipis bonum infinitum. Tu figura & imago Patris es perfectissima. Tu Verbum Patris, & Sapientia vera, ex ore Altissimi procedens, hæres es universorum, per quem fecit & sæcula.

IV. Tu quoque ô Sancte Spiritus! à Patre & Filio, tanquam ab uno principio, æternâ processione, procedis. Tu per excellentiam es Spiritus, quia summâ voluptate hauris spiritum & vitam duorum,

à quibus procedis. Tu es Spiritus Patris, à quo accipis divinitatem & omnipotentiam : Tu es Spiritus Filii, à quo eandem accipis divinitatem, & sapientiam. Tu es Spiritus utriusque, à quo accipis infinitum amorem, & illos eodem diligis amore, quo ab illis diligeris. Tu es propriè spiritus, quia procedis tanquam impetus & impulsus à benevola Patris & Filii voluntate. Tu denique es etiam sanctus : quia es charitas increata, & fons sanctitatis.

Dilectio & Petitio.

O Pater luminum ! à quo procedit lux vera, quæ est Filius tuus, splendor infinitæ gloriæ, & candor lucis æternæ, illustra me, ut cognoscam Te ; accende me charitate, ut filiali Te amore complectar, & inter filios tuos adoptivos numerari merear.

O Fili Dei unigenite, fac ut sincero amore Te diligam, evadamque filius lucis, in hac vita ; & obtineam lumen gloriæ, quo clarè videam & amem Te in altera. O si me tibi quodammodo faceres similem in eo, quod est esse Filium ! nam *si filij & heredes, heredes quidem Dei, cohæredes autem Christi.* Ad Gal. c. 4.

O Sancte Spiritus ! Spiritus amoris, Tu quoque fac, ut Te diligam, spiritum tuum hauriam, ac totus in spiritum amoris converter-

vertar! O si à Te procederet impetus, qui
cor meum penetrans, illud raperet, tuó-
que conjungeret, & ex utroque unum per
amorem efficeret! O fons & donum sancti-
tatis, da mihi Te donum infinitum, ut eo
dono, & ego sim spiritus in puritate, & san-
ctus in charitate.

Aspirationes.

I. In nomine Patris, & Filij, & Spiritus
Sancti, Matth. 23 19. Omnia in hoc nomi-
ne, laude, gloria & honore.

II. Te Deum Patrem ingenitum, Te Fi-
lium Unigenitum, Te Spiritum Sanctum Pa-
racletum, sanctam & individuum Trinita-
tem, toto corde & ore confitemur, laudamus
atque benedicimus. Tibi gloria in secula sa-
culorum. Amen. S. Aug. in med. c. 11.

III. Gloria Patri, & Filio, & Spiritui
sancto, sicut erat in principio, &c.

PASSUS V.

Cognitio & Dilectio Æter-
nitatis.

TEXTUS.

Priusquàm montes fierent, aut

*formaretur terra & Orbis,
à sæculo usque in sæculum,
Tu es Deus. Psal. 89.*

Cognitio.

I **TU**, ô mi Deus ! Æternus diceris, quia infinito intervallo, ante omne tempus imaginabile fuisti; & infinito intervallo, seu infinitis sæculis post omne tempus imaginabile eris. Cogitet quis ante mundum conditum, (qui nondum sex millibus annorum stetit) tot annorum millones, quot sunt stellæ in cœlis, atomi in aëre, guttæ in mari, arenæ, folia, gramina, semina, pili in toto mundo: videbitur hic annorum numerus æternitas quædam. Verùm Tu Deus adhuc infinitis annis, & annorum myriadibus antecessisti.

II Pari modo Tu quoque mi Deus eris & permanebis pro futuro in omnem æternitatem; fluant enim tot annorum millones, quot antè diximus, adhuc restabunt alii & alii millones infiniti, quibus Tu Deus cum Sanctis in cœlo regnabis, & damnati apud inferos torquebuntur. Nec potest ab ulla mente creata tanta annorum aut sæculorum multitudo excogitari, quine eâ exactâ, & post illam adhuc alia multitudo annorum infinita sit subsequutura.

III. Tu quoque es æternus, quia omnia attributa & bona tua, beatitudinum gaudia & oblectamenta, quæ per tempus infinitum acquirere posses, simul perfectissimè in unum collecta habes, & immutabiliter ex omni æternitate in omnem æternitatem, absque omni initio & fine possides, ita ut nullum ei possit accedere augmentum aut decrementum.

Dilectio & Petitio.

Et ego non amem te, non æstimem te, ô Bonum æternum! ô Bonum infinitum! Tu me amasti ab æterno; & ut confido, in æternum amabis, ideoque decrevisti me eo loco, tempore, modo, creare, conservare, vocare, regere, ac ducere ad beatam æternitatem. Et ego hoc breve, & respectu æternitatis momentaneum vitæ meæ tempus, amoris tuo non totum consecrem? Væ tempori illi, quo non amavi te! Væ tempori, quo brevem voluptatem, aut vanitatem æternitati tuæ anteposui! Ex nunc statuo omnia terrena, & temporalia flocci pendere, omniâque arbitrari ut stercora, quo omnem affectum meum in Te uno, Bono meo æterno, collocem, æternitati tuæ me inseparabiliter affigam, ut tam in hac temporis volubilitate, quam secutura æternitate Te diligam.

Aspirationes.

I. *Sanctus, Sanctus, Sanctus Dominus Deus omnipotens: qui est, qui erat, & qui venturus est. Apoc. c. 4. 8.*

II. *Te credo, Te spero, Te laudo, Te amo, adoro ac benedico, Sine deformitate perfectum, sine quantitate magnum, sine qualitate bonum, sine tempore sempiternum. S. Aug. Med. c. 12.*

III. *O Deus æterne! da ut ita Te cognoscam ac diligam in tempore, ut facie ad faciem videam & diligam Te in æternitate.*

P A S S U S VI.

Cognitio & Dilectio Infinitatis,
seu infinitæ magnitudinis
DEI.

T E X T U S.

Magnus Dominus, & magnitudinis ejus non est finis. Psal. 144.

Cognitio.

I. **T**UA, magne Deus, essentia & natura est omnimodè infinita. Nam magni-
tu-

rudinis tuæ non est finis. Magna est terra & mare, tot millena milliaria complectens; sed millies major est aër; & millionies majus est cœlum: at quid omnia ista, si tecum componantur? Non nisi guttula, arena, atomus. In Te tanquam causa fecundissima, infinita continenter genera, species individua, Angelorum, hominum, animalium, plantarum, metallorum, lapidum, gemmarum, colorum, odorum, saporum, urbium, palatiorum, templorum; & quidquid mens angelica vel humana excogitare potest.

II. Quemadmodum, mi Deus, essentia tua est infinita; ita quoque omnia attributa tua sunt infinita; longitudo tua est infinita, quia est æterna: latitudo tua est infinita, quia est immensa: altitudo tua est infinita, quia est inaccessibleis: profunditas tua est infinita, quia est incomprehensibilis. Potentia tua est infinita, sapientia est infinita, bonitas, pulchritudo, misericordia, justitia, & reliqua omnia sunt infinita.

III. Tu etiam, Deus immense, es absolute infinitus; quia tamen omnia illa, quæ in tua essentia, sapientia & potentia continentur, foris existent, Tu tamen fores infinite major, excellentior, sublimior, pulchrior, amabilior; imò omnia ista, comparatione Tuæ, forent instar nihili: es

enim Pelagus essentia immensum. S. Greg.
Nazian.

Dilectio.

Propterea , ô magne Deus ! amo Te,
& magis amare Te desidero : quia Tu cœlo
& terra , omnibûsque in eis contentis ac-
ceptior mihi es & amabilior. Tu es Deus
magnus , & immensæ majestatis, cujus in-
tuitu, reliqua umbra sunt & puncta ; Tu es
oceanus infinitus essentiæ, bonitatis & bea-
titudinis, omne esse & omne bonum in Te
concludens, & ab æterno eminenter antici-
pans & præhabens, tanquam fons totius en-
titatis. O quis te non diligat !

Tu es fundamentum possibilium om-
nium, omnium principium, omnium finis,
Conditor, sustentaculum, locus, ævum,
duratio, terminatio, ordinatio, connexio,
concordia, consummatio. O cujus cor,
licet ferreum, Tu ad Te non rapias, ô
cordium magnes immense ?

Tu es omnis gloria & dignitas, omnis
thesaurus & opulentia, omnis voluptas
& consolatio, deliciæ, gaudia, beatitudo,
Deus cordis mei & pars mea, Deus in æter-
num ! Et ego non diligam te, & complectar
in æternum ?

Aspirationes.

1. O Deus magne & infinite ! *Quid mihi*
est

est in cælo, & à Te quid volui super terram?
Psal. 72. 24.

II. Amo Te; Magnus enim es Tu, Domine Deus meus, & immensus, nec est finis magnitudinis tuae. S. Aug. soliloq. c. 21.

III. Nil magnum, nil altum, nil gratum vel acceptum sit tibi, nisi purè Deus, aut de Deo sit. Thom. Kemp. L. 2. c. 5.

PASSUS VII.

Cognitio & Dilectio omnipotentiae Dei.

TEXTUS.

Terribilis Dominus, & magnus vehementer, & mirabilis potentia ejus. Eccli. 43. 31.

Cognitio.

I. **T**U mi Deus potentiae es infinitae, quā potes omnia, quae mens creata potest concipere, infinitos cælos, mundos, angelos, populos, aurum, argentum & lapides pretiosos, his similes aut dissimiles. Omnipotens manus tua semper una & eadem creavit in cælo Angelos, & in terra vermiculos;

culos ; non superior in illis , non inferior in istis : sicut enim nulla alia manus Angelum , ita nulla posset creare vermiculum : sicut nulla calum , ita nulla posset creare minimum arboris folium : sicut nulla corpus , ita nulla ullum capillum album posset facere aut nigrum ; sed omnipotens manus tua , cui cuncta pari modo sunt possibilia. S. Aug. soliloq. c. 9. O mirabilis potentia !

II. Tu es omnipotens , quia omnis vis & energia operandi à Te est , omnis vigor & vivacitas , quæ est in terra , mari , astris , lapidibus , herbis , animalibus , hominibus & Angelis , à Te est : nihilque est nisi tenuis omnipotentia tuæ participatio.

III. Tu es omnipotens , quia potes omnia producere ex nihilo , absque materia precedente , & omnia rursus annihilare , transmutare , confundere , sine alterius ope , sine labore , molestia , & temporis mora , solo verbo , nutu , voluntate , idque facilius , quàm nos vel verbum proferamus. Nec tibi facilius aut possibilis est creare vermiculum , quàm Angelum ; nec impossibilis extendere calum , quàm folium ; nec levius formare capillum , quàm corpus ; nec difficilius fundare terram super aquam , quàm aquam super terram , sed omnia , quæ omnipotentia tua voluit , fecit , sicut voluit , in cælo & in terra , in mari , & in omnibus abyssis. S. Aug. l. c. Di-

Dilectio.

Attonitus hæreo ac stupeo, Deus meus, cum omnipotentiam tuam considero, cui non est impossibile omne verbum. O si liceret mihi in potentias tuas ingredi, ut ibidem stupens & elinguis meipsum deperderem! Silentium meum, Domine, loquatur tibi, animique mei attoniti admiratione Te laudet, & deinceps omnino confidat tam incredibili potestati. Concede mihi cor, quod intimè gaudeat de tam potenti dominio tuo. Da linguam, quæ dignè laudet operum & beneficiorum tuorum magnitudinem; Téque dignissimum esse profiteatur, cui in omnibus, quæ revelas, credatur. Largire mihi sinum, in quem omnes misérias meas, quibus tu mederi potes, si vis, effundam. Ostende in me potentiam tuam, & dic, fiat lux: & fiet in anima mea lux, quâ cognoscam Te, & illustratus toto corde Te diligam.

Aspirationes.

I. Enarrate mirabilia ejus: quia non est alius Deus omnipotens, præter eum. Tob. 13. 4.

II. Omnipotens manus tua, Domine, omnia fecit in calo & in terra. S. Aug. solil. c. 9. Domine Domine noster, quàm admirabile est nomen tuum in universa terra. Psal. 8. 1.

III. Domine Deus omnipotens, si vis, potes me mundare: si vis, potes me illuminare, & amore succendere, ut diligam Te toto corde!

P A S S U S VIII.

Cognitio & Dilectio Sapientiae DEI.

T E X T U S.

Sapientiam Dei, præcedentem omnia, quis investigabit? Radix sapientiae, cui revelata est? Et astutias ejus, quis cognovit? Eccli. c. i. 6.

Cognitio.

I. **T**U Domine, lumine infinitæ sapientiae tuæ, clarissimè cognoscis & comprehendis omnia. 1. Essentiam tuam infinitam. 2. Personas divinas, earumque processiones. 3. Omnia attributa tua & perfectiones. 4. Omnia alia possibilis. 5. Omnia præsentia, præterita & futura. 6. Omnia sub quavis conditione eventura. Atque hæc omnia

omnia scis à te ipso, non ab alio; non enim indiges instructore, consiliario, libro, vel idea. Tu primus Inventor omnium artium & scientiarum. Verè, *Domine, Tu omnia nôsti.*

II. Tu secundùm infinitam sapientiam tuam omnia in mundo & cælo ordinas, ac disponis, in certo numero, pondere & mensura: omnibûsque creaturis tuis modum, ordinem, & numerum statuis, sicut & pondus inclinationum suarum, & mensuram perfectionum.

III. Tu non secus ac mare infinitum & redundans sapientiæ, in creaturas tuas influis: illisquæ omnis sapientiæ fons est & scaturigo, in Angelis præsertim & hominibus: quin & à Te profluit tenuis illa cognitio & industria, quæ in animalibus relucet.

Dilectio.

O stupenda Numinis supremi sapientia! cui omnia patent, omniâque nuda sunt & aperta: cui omnia præterita & futura sunt præsentia: cui omnia temporalia sunt æterna; omnia insensibilia & mortua vivunt: omnia, quæ non sunt, existunt. *A, a, a Domine Deus, nescio loqui, quia puer ego sum*: & tantum sapientiæ lumen (veluti noctuæ Solis radii) mentis meæ oculos re-
ver-

verberat. Illucesce, obsecro, & tenebras meas discutiens, velut per rimulam, radium in cordis mei penetralia inmitte; ut in lumine tuo ambulans, perfectè vivam, & diligam Te: obligationi meæ satisficiam, atque in sanctitate & iustitia omnibus diebus vitæ meæ tibi serviam ac placeam.

Aspirationes.

I. O altitudo divitiarum sapientiæ & scientiæ Dei, quàm incomprehensibilia sunt iudicia ejus, & investigabiles viæ ejus! Ad Rom. c. II. v. 33.

II. Cognoscam Te, Domine, Cognitor meus! Diligam Te, Domine, virtus mea! Te sapienter amor sapiens diligit. S. Aug. solil. c. I.

III. O infinita sapientia, da mihi veram sapientiam, & scientiam sanctorum; ut Te in veritate cognoscam, ac toto corde diligam.

P A S S U S IX.

Cognitio & Dilectio Bonitatis DEI.

T E X T U S.

Ego ostendam tibi omne bonum.
Exodi c. 33.

Cogni-

Cognitio.

I. **I**N Te, DEUS meus, est omnis boni plenitudo: nullum enim bonum excogitari potest, quod in Te non eminentissimè & perfectissimè contineatur. In Te est infinita amabilitas & sanctitas: infinita lux & claritas: infinita pulchritudo & majestas: infinitum gaudium & voluptas: potentia, sapientia & bonitas: dulcedo gloriæ & beatitas. Imò hæc omnia, Tu ipse es, altissimo & perfectissimo modo, per essentiam tuam.

II. Tu es fons inexhaustus omnium bonorum, bonorum, quæ in angelis & hominibus, cæterisque creatis reperiuntur. Omnia à Te sunt, & fluunt, & absque Te conservari nequeunt; & comparatione boni tui infiniti velut guttulæ sunt roris antelucani, quas in omnes & omnia dispergis.

III. Tu es immensus bonitatis naturalis & moralis oceanus, qui continere se nequit, quin indefinenter effluat, & exuberet in omnes, atque etiam in me facturam tuam: inde enim habeo, quidquid sum & valeo, inde meum esse, vivere, crescere, sentire, intelligere, velle, cunctaque dona naturalia & supernaturalia profluxere, ac denique dona æternæ gloriæ saturient.

Dilectio.

O bonum super omne bonum! ô bonum
con-

continens omne bonum! ô bonum in omni genere bonum! omnis boni Conditor & origo! bonum super omne bonum, à mente creata excogitabile, infinitè elevatum! Cur ego Te non ardentius diligo? Hinc est, Domine, quòd non tantum diligo, quantum debeo, quia non plenè cognosco Te: sed quia parùm cognosco, parùm diligo: & quia parùm diligo, parùm in Te gaudeo. S. Aug. solil. c. 1. Da ut cognoscam Te amplius ac diligam!

Confundor sanè, & ad exilitatem amoris mei erubesco: bonum terrenum, bonum caducum, imò boni umbra universam creaturam trahit: hoc tantos in mundo motus excitat: quidquid enim agitur, quidquid movetur, quidquid operatur; boni appetitu agitur, movetur & operatur. Si umbra tantum trahit, quid facere debet veritas? *Cur ergo per multa vagaris homuncio, querendo bona anima tua & corporis? Ama unum bonum, in quo sunt omnia bona, & sufficit. Desidera simplex bonum, quod est omne bonum, & satius est.* S. Aug. in Manuali c. 34.

O cœcitas mortalium! si in stillulam, id est, in rem creatam, tanto imperu rapimur; quantò magis in infinitum omnis boni oceanum, id est in Creatorem, rapiamur necesse est? Amo Te Deus meus amore
ma-

magno, & omnium Angelorum & hominum amorem habere desidero. *Iubes Te diligere, da, quod iubes, & iube quod vis.*

Aspirationes.

I. *Confitemini Domino, quoniam bonus; quoniam in seculum misericordia Eius. Psal. 106.*

II. *Amplectar Te bonum, sine quo nihil bonum! Amplectar Te optimum, sine quo nihil optimum! S. Aug. soliloq. c. 1.*

III. *O Bonum super omne bonum, Bonum summum, bonum increatum, amo Te super omne bonum creatum: & millies amplius amare Te desidero.*

P A S S U S X.

Cognitio & amor dulcedinis DEI.

T E X T U S.

Gustate & videte, quoniam suavis est Dominus. Psal. 33. 9.

Cognitio.

I. **T**U Domine Deus meus, es tibi ipsi dulcedo infinita: es enim objectum omne

omne dulce & delectabile eminentissimè in se continens. *Dulcis & rectus Dominus.* Psal. 24. 8. Deinde de te ipso infinitè gaudes, esque amor infinitus, & gaudium infinitum; de te ipso delectationem infinitam hauriens.

II. Tu es causa & origo omnis dulcedinis spiritualis & corporalis; quidquid enim dulce, suave, amabile & delectabile in melle, saccharo, cibo, potu, fructibus, ceterisque creatis reperitur, à Te scaturit, tanquam tenuis rivulus, aut guttula ex immenso dulcedinis tuæ pelago.

III. Neque solum omne objectum dulce & delectabile; sed omnis etiam delectatio, sensusque dulcedinis, in angelis, hominibus & animalibus à te proficiscitur. A te enim est objectum & proportio congruentiæ & convenientiæ, quam objectum illud habet ad illam animæ facultatem. Ideoque à Te quoque est infinita & æterna dulcedo omnium Angelorum & spirituum beatorum in æterna beatitudine, objectivè & effectivè. *Lessius.*

Dilectio.

O igitur anima cœca, anima stolidæ, quid per bona fluxa & evanida, vel ista, vel illa vagaris? Quid carptim varia delibas mella? Erige mentis alas, & ad DEUM trans-

transvola , qui est omne bonum , omne dulce , in quo ipsa dulcedo , in suo fonte degustatur : in quo omnes deliciae & voluptates, omnes recreationes & amœnitates, omnia solatia & gaudia , omnis felicitas & beatitudo exuberat. Da mihi obsecro, sapere, degustare & videre, quàm suavis sis Domine.

O mea dulcedo ! ô meum mel ! Tu mihi omni manna , nectare & ambrosia es dulcior : fac me suavitatem tuam ita inescari , ut omnis dulcedo mundana in amaritudinem, omne gaudium in mœrorem vertatur.

Charitas dulcis , Deus meus , accende me totum igne tuo , amore Tuî , dulcedine delectationis tue , desiderio tuî , charitate tuâ , iucunditate & exultatione tuâ , pietate & suavitatem tuâ , voluptate & concupiscentiâ tuâ , quæ sancta est & bona , quæ casta est & munda , ut totus amore dulcedinis tue plenus , totus flammâ charitatis tue vaporatus , diligam Te. Dominum meum , dulcissimum , & pulcherrimum , ex toto corde meo , ex tota anima mea , ex totis viribus meis , & ex omni intentione mea. S. Aug.

Aspirationes.

I. Quàm magna multitudo dulcedinis tue, quam abscondisti timentibus te ! Psal. 30.

II. Fac me , Domine , gustato tuæ nectare
cha-

*charitatis, illecebrosam mundi despiciere, & nulla
ejus adversa formidare: nihil quæso sine Te
mihi dulcescat, nihil complaceat, nihil pre-
tiosum, nihil præter Te arrideat speciosum.*
S. Aug. med. c. 7.

III. *Absorbeat, Domine, mentem meam
ab omnibus, quæ sub calo sunt, ignita
& melliflua vis amoris tui; ut Tibi soli
inhæream; solæque tuæ suavitatis memoriâ
pascar.* S. Aug.

Deus dulcedo cordium!
In ore mel mirificum!
In corde nectar cœlicum!

P A S S U S XI.

Cognitio & Dilectio pulchri-
tudinis DEI.

T E X T U S.

*Ecce Tu pulcher es, Dilecte mi,
& decorus.* Cant. c. 1.

Cognitio.

I. **E**cce tu pulcher es, Dilecte mi; es enim
pulchritudo infinita, omnem pulchri-
tudinem creatam & creabilem infinitè supe-
rans, & omnem eam quoque, quam ipsa
mens

mens divina extra Te concipere potest. Unde es infinitè amabilis & delectabilis, vi infinità mentes ad amorem Tuū pertrahendi præditus.

II. *Ecce tu pulcher es, Dilecte mi*, quia vena & scaturigo es omnis decoris & pulchritudinis, quæ in Angelis, hominibus, cœlis, elementis, animalibus, plantis, gemmis & margaritis emicat.

III. *Ecce tu pulcher es, Dilecte mi*, quia omnes pulchritudinis gradus eminentissimè, & perfectissimè in Te complecteris. 1. Est pulchritudo, quæ oculis corporeis cernitur, & hæc est, quam mortales tantopere mirantur & sequuntur. 2. Pulchritudo formarum internarum, ex qua exterior venustas promanat. 3. Animarum sensitivarum. 4. Animæ rationalis. 5. Angelorum, 6. Beatorum, Universi pulchritudinem longè superans. 7. Est pulchritudo divina, in qua omnis pulchritudo naturalis & supernaturalis, corporalis & spiritualis eminentissimè continetur. *Less. de Div. nom.*

Dilectio.

O bonum super omne bonum! ô pulchrum super omne pulchrum! Deus meus, à quo omnis decor & pulchritudo provenit: cur ego non ardentius amo Te, cùm pulchritudinis umbra sic rapiat omnium corda ad se?

O Di-

O Dilecte mi speciosissime , ostende mihi faciem tuam , ut illa cor meum planè inescet , alliciat , atque ab omni venustate creata , quæ Tuî comparatione deformitas est , penitùs avellat !

O Dilecte mi , omnis pulchri & amabilis , omnis formæ & speciei , omnis ordinis & proportionis , omnis congruentiæ & concordia , omnis sympathiæ & antipathiæ fons & origo indeficiens , attrahe me , allice me ad unionem amoris perfecti , me Tibi conjunge , ut Te fruar , Te delecter , Te satier , in tempore & æternitate.

Aspirationes.

I. *Ostende mihi faciem tuam , sonet vox tua in auribus meis : vox enim tua dulcis & facies tua decora.* Cant. 2.

II. *Serò Te amavi pulchritudo tam antiqua , pulchritudo tam nova , serò te amavi.* S. Aug. in soliloq.

III. *O pulchritudo increata , vilescat mihi omnis pulchritudo creata ! O pulchritudo infinita & vera , desipiat mihi pulchritudinis umbra.*

PASSUS XII.

Cognitio & Dilectio Sancti-
tatis DEI.

TEXTUS.

*Sanctus, Sanctus, Sanctus, Do-
minus Deus Sabaoth. Isaiaë
c. 6. 3.*

Cognitio.

I. **D**omine Deus meus, Tu Sanctus dice-
ris, quia in Te uno habes omne illud,
quod sanctitas exigit, nimirum amorem
& objectum. Tu enim es amor infinitus,
& purissimus Tuus, & simul es objectum
infinite puritatis, in cuius amore consistit
formalis sanctitas.

II. Tu es causa & fons sanctitatis, viæ
& patriæ, hominum & Angelorum: omnis
enim sanctitas à Te velut radius ab infinito
puritatis & sanctitatis Sole emanat.

III. Tu es omnis sanctitatis objectum
& mensura; cum enim in Te sit puritas in-
finita, quò quis magis ad Te accedit, per
cognitionem & amorem, eò sanctior est.
Te enim cognoscere, te amare, tibi que

K amo-

amore sincerissimo inhaerere, verissima sanctitas est.

Dilectio.

Domine Deus sanctissime, si sanctos Patriarchas, Prophetas, Apostolos, Martyres, Confessores, Virgines tanto amore & honore prosequimur; quanto magis Te, à quo omnes hausere, quidquid in eis sanctimoniam refulsit?

Tu es omnis puritatis & sanctitatis causa, exemplar, idea, & Distributor; qui nos non potentiam, non sapientiam, non majestatis tuæ celsitudinem imitari voluisti; sed sanctitatem; cum præcepisti: *Sancti estote, quoniam Ego Sanctus sum.* Levit. c. 21. Decet enim fontem sanctitatis, ministros habere sanctos: sanè si cœlestes illi spiritus, ab omni terrena concretione liberi, & cœlis ipsis mundiores, adhuc infinitè distant ab ea puritate, quæ ministerio tuo congruit; quanto intervallo nos ab ea distamus, qui in cœno peccatorum volvitur, & bibimus sicut aquam, iniquitatem?

Quare, ô puritas immensa! suscita à terra inopes, & è stercore erige pauperes, labes absterge, tenebras illumina, affectus sanctifica, ignem tui amoris in nobis accende, ut in sanctitate & justitia serviamus Tibi omnibus diebus vitæ nostræ!

Aspirationes.

I. Psallite Domino Sancti eius : & confite-
mini memoria sanctitatis eius. Psal. 29.

II. Ignis sancte, quàm dulciter ardes, quàm
secrete luces ! Va iis, qui non ardent ex te ! Va
illis, qui non illuminantur ex te. S. August.
solil. c. 34.

III. Pater sancte, sanctifica nos in veritate !
Quia non est Sanctus ut est Dominus ; neque
est alius extra Te. 1. Reg. 2.

P A S S U S XIII.

Cognitio & Dilectio aliorum
Attributorum Divinorum.

T E X T U S.

*Ex Ipso, per Ipsum, & in Ipso
sunt omnia. Ad Rom. c. 11.*

Cognitio.

I. **D**omine Deus noster : in Te omnes
perfectiones & virtutes modo emi-
nentissimo & perfectissimo continentur.
In Te enim 1. Est *Immensitas* ; es enim ubi-
que, & mille cœli & terræ capere Te ne-
queunt. 2. In Te est *Immutabilitas* : nihil

218 SEMITA PERFECTIONIS.

enim tibi unquam accedere aut decedere potest. Alia sicut vestimentum veterascunt, Tu autem idem ipse es, & anni tui non deficiunt. 3. In Te est *Immortalitas*. Omnia alia mori & interire queunt, Tu necessario permanes, & vivis in æternum. 4. Tu es prima, summâque veritas & veracitas, quæ fallere aut mentiri nequit. 5. Tu es summa *Fidelitas*, quæ non potest non stare promissis.

II. Tu 6. es summa justitia, absque omni injustitia. 7. Tu es summa *Misericordia*, effundens te super omnia opera tua. 8. Tu es summa *Liberalitas*, dans omnibus affluenter, & non impropere. 9. Tu es suprema *Providentia*, quæ à summo Seraphino, ad infinitum usque vermiculum omnibus providet. 10. Tu es summa *Unitas*, summa *Simplicitas*: omnia, quæ de te dicimus, non multa, sed unum sunt.

III. Tu 11. es *primum principium* omnium, à quo omnia esse suum, & quidquid habent, nanciscuntur. 12. Tu es *finis ultimus* universorum, ad quem omnia diriguntur, suâque debent dirigere. 13. Tu es *vita* omnium, vita æterna, à qua viventia cuncta vitam suam participant. 14. Tu es *beatitudo* æterna, omnes in cælo beans, recreans, & æternum satians. 15. Denique tu es infinita *clementia*, *beneficentia*, *fortitudo*, verbo, omne bonum nostrum, quod solum nos replere, solum nos satiare ac beare valet.

Di.

Dilectio.

Quapropter, Deus meus & omnia, diligo Te super omnia; quia in te reperio omnia: æstimo super omnia: desidero Te super omnia, adoro, veneror, laudo & glorifico Te super omnia: uniri Tibi cupio super omnia: extra Te omnia arbitror ut sterco-
ra, quo Te possideam, & æternùm Te perfruar, Deus meus & omnia.

Aspirationes.

I. Domine, quid mihi est in calo. & à Te quid volui super terram? Psal 72. 24.

II. Exulta anima mea, & cùm omnia possidentem ita presentem habeas, ne quare foris, quod intus contines: ut quid effundis cor tuum, & instabilis mente per multa vagaris? Quare unum bonum, in quo sunt omnia, & sufficit. S. Aug. in Man. c. 34.

III. O Deus meus & omnia! Quid extra Te desidero! Quàm avarus est, cui Tu non sufficis!

P A S S U S XIV.

Cognitio & Dilectio aliorum
Officiorum DEI.

T E X T U S.

Dignus es Domine Deus noster

accipere gloriam, & honorem, & virtutem; quia Tu creâsti omnia, & propter tuam voluntatem erant, & creata sunt. Apoc. c. 4.

Cognitio.

I. **D**omine Deus meus, præter antedicta attributa & perfectiones tuas alia sunt encomia & officia sublimissima & piissima, quæ circa nos mortales exerceas, omnemque cordis nostri amorem jure meritissimo exigunt. Tu enim 1. *Creator* noster es, qui nos & omnia ex nihilo condidisti. 2. Tu es *Conservator* noster, qui assiduo influxu tuo nos & omnia in essentia conservas. 3. Tu es *Provisor* noster, qui providentiâ plûs quàm paternâ & maternâ, de omnibus necessariis nobis provides. 4. Tu es *Gubernator* noster, qui nos mediis externis & internis, legibus & exemplis, illustrationibus & afflictionibus, minis & promissis, beneficiis & flagellis ad finem nostrum dirigis. 5. Tu es *Dominus* & *Monarcha* noster supremus, omne tam proprietatis, quàm jurisdictionis jus & dominium in nos possidens.

II. Tu 6. es *Redemptor* noster, quia nos Sathanæ servos effectos, & æternæ damnationis

eionis reos, redemisti, & ad jus hæreditatis
cœlestis transtulisti. 7. Tu es *Illuminator*
noster, qui depulsisti tenebris, fide, cognitio-
ne supernaturali, revelatione & lumine glo-
riæ collustras. 2. Tu es *Sanctificator* noster,
qui Angelos & homines tuæ sanctitatis com-
munionē sanctificas. 9. Tu es *Refugium* no-
strum, *Susceptor* noster, & *Protector* noster,
ad quem in omni tribulatione recurrimus,
& protegimur. 10. Tu es *Adjutor* noster,
qui ad resurgendum à peccatis, ad Sathanæ
insidias superandum, ad benè operandum
& perseverandum, nobis auxilium præbes.

III. Tu 11. es *Fortitudo* nostra, cujus ope
hostes nostros vincimus, carnis & mundi
blandimenta ac martyria superamus. 12. Tu
Pater noster es, qui nos filios tuos bonis tuis,
donis gratiæ, gloriæ, & hæreditate cœlesti
beas. 13. Tu es *Pax* nostra, in qua securè re-
quiescimus. 14. Tu es *Vita* nostra, quâ vivi-
mus, sine qua morimur. 15. Tu es *Spes* no-
stra, *Gloria* nostra, & *Salus* nostra, quia
Author es donorum gloriæ, in quibus salus
æterna consistit, simulque es objectum sa-
lutis æternæ. Te enim videre, amare, gu-
stare, frui, æterna vita est tua & omnium
Sanctorum.

Dilectio.

O mi Deus, quot titulos & causas habeo

Te toto corde diligendi ; si quælibet ex his meritò totius cordis mei amorem requirit ; quid omnes simul exigenti ? O quantum sumus Tibi debitores, Domine Deus noster, tanto redempti pretio, tanto salvati dono, & tam glorioso adjuti beneficio ? O quantum à nobis miseris estimendus, amandus, benedicendus, laudandus, honorandus & glorificandus, qui sic nos amasti, sic salvasti, sic sanctificasti, sic sublimasti ? S. Aug. Med. c. 17.

O vita mea, salus mea, Creator, Conservator, Adjutor, Protector ! In Te credo, in Te spero, Te super omnia diligo. Occupa totam regionem animæ meæ, ô Rex Regum ! ut Te solum esuriam & sitiam, ad Te suspirem, tuamque mellifluam faciem videre æstuante concupiscam.

O exultatio mea summa, possideam Te ! O beatitudo sempiterna, obtineam Te ! O vita beata, dulcedo immensa, fortitudo mea maxima, refugium meum & Liberator meus, diligam Te ; sis mihi turris fortitudinis, & spes mea dulcis in omni tribulatione mea.

Aspirationes.

I. Quid retribuam Domino pro omnibus, qua retribuit mihi ? Calicem salutaris accipiam, & nomen Domini invocabo. Psal. 115. 13.

II. O quantum à nobis miseris es amandus, quos sic amasti, salvasti, sublimasti ! S.

Aug.

Aug. l. c. *Benedic anima mea Domino, & omnia, quæ intra me sunt, nomini sancto ejus. Psal. 12.*

III. O Vita, sine qua morior! O veritas, sine qua fallor! O via, sine qua devio! O salus, sine qua pereco! O lumen, sine quo in tenebris ambulo! In te solo vivo, sine te morior: in te aliquid sum, extra te nihil. *Granatensis.* Tibi firmiter adhæreo, tibi intimè jungi aveo, te toto cordis mei sinu complector.

P A S S U S XV.

Cognitio & Dilectio Domini nostri JESU Christi.

T E X T U S.

Si quis non amat Dominum nostrum JESUM Christum, anathema sit. 1. Corinth. 16.

Cognitio.

I. **T**U mi JESU, es totus amabilis, totus desiderabilis, quia es Filius Dei, in quo habitat omnis plenitudo divinitatis corporaliter. Ad Coloss. c. 2. unâ cum omnium

prædictorum attributorum perfectionum divinarum collectione. *Tu enim es Christus Filius Dei vivi. Matth. c. 16.* Deus de Deo, lumen de lumine, consubstantialis Patri, per quem omnia facta sunt.

II. Tu etiam, mi JESU, totus es amabilis, propter sanctam humanitatem tuam. Et quidem primò quoad corpus tuum, virginum, purissimum, sanctissimum: corpus enim tuum inexplicabili decore, majestate, gloria, & honore coronatum est. Tu es speciosus formâ, præ filiis hominum, & facies tua decora: pulchra sunt membra tua, pulchra sunt verba, opera, mores. Sed longè magis in cœlesti gloria, ubi superemines omnes, & instar Solis inter sidera radias.

III. Tu quoque totus amabilis es, quoad animam: illa enim donis, favoribus, meritis, & perfectionibus, omnes angelos & homines longissimè superat. Nam *non ad mensuram dat Deus spiritum: Pater enim diligit Filium, & omnia dedit in manu ejus. Joan. c. 5. 34.* In Te enim est immensa puritas ab omni peccato, gratia sanctitatis, es enim Sanctus sanctorum: gratia consummata, seu beatitudo & visio beatifica: ingentes thesauri sapientiæ & scientiæ Dei: potestas mortuos suscitandi, aliâque miracula parandi: ac denique gratia capitis, tam militantis, quàm triumphantis Ecclesiæ.

Dilectio.

Amantissime, dulcissime, pulcherrime, desideratissime animarum nostrarum Sponse, JESU Christe, quis Te non diligat? Tu es candidus & rubicundus, electus ex millibus: gratulor tibi de incomprehensibili omnium bonorum & donorum tuorum thesauro, de cujus plenitudine omnes accipiunt; fac me, obsecro, illius participem, ut Te amplius cognoscam, & perfectius diligam.

Domine JESU, Gaudium meum, attrahere cor meum! Dulcis cibus, comedam te! Caput meum, dirige me! Melos meum, tempera me! Odor meus, vivifica me! Verbum Dei, recrea me! Laus mea, latifica animam servi tui: intra in eam, gaudium meum, ut in Te gaudeat: lumen aeternum, illustra super eam, ut Te intelligat, cognoscat & diligat. S. Aug. solil. c. 1.

O via, veritas, & vita! Via, sine qua error; veritas, sine qua vanitas; vita, sine qua mors, dic verbum Domine, fiat lux, & videam lucem, & vitem tenebras; videam viam, & vitem invium; videam veritatem, & vitem vanitatem; videam vitam, & vitem mortem. S. Aug. solil. c. 4.

Aspirationes.

1. Gaudeat mundus in rebus caducis

& fluxis : Ego autem gaudebo in Domino,
& exultabo in Deo IESU meo. Habac. c. 3. 18.

II. Ostende Te mihi Consolator meus ! Vi-
deam Te Redemptor meus ! Diligam te vita
anima mea. S. Aug. solil. c. 1.

III. Esse sine JESU gravis est infernus:
esse cum JESU dulcis paradisus. Thom.
Kemp. L. 2. c. 8.

P A S S U S XVI.

Cognitio & dilectio Incarna-
tionis, doctrinæ & exem-
pli Christi.

T E X T U S.

*Sic Deus dilexit mundum, ut
Filium suum unigenitum da-
ret. Joan. c. 3.*

Cognitio.

I. **R**edemptor amabilis: tanta in Te arsit
flamma charitatis. ut propter nos ho-
mines, & propter nostram salutem, de cælo
descenderis, formam servi susceperis, & in
similitudinem hominum factus sis, parvulus
na-

natus in Bethlehem, ut majore, teneriore-
que amore à nobis diligereris.

II. O Magister veritatis: tu exultasti ut
gigas ad currendam viam tuam, & tanquam
lucidissimus mundi oculus Sol, doctrinae tuæ
radius tenebras discussisti: tanquam zelotes
urbes & oppida percurristi, ut Evangelium
tuum annuntiares; ac tanquam Doctor per-
fectionis, omnem justitiam doceres, & inter
cætera, paupertatem divitiis, ignominiam
honoribus, ærumnas voluptatibus, obre-
gnum cælorum, esse anteponenda.

III. Verum quia facilior & compendio-
sior via est per facta, quam per verba, lucu-
lentissima omnium virtutum exempla nobis
præbere voluisti: scilicet paupertatis, humi-
litis, mansuetudinis, patientiæ, obedi-
entiæ, castitatis, ac charitatis Dei ac proximi.
*Exemplum dedi vobis; ut quemadmodum ego
feci, ita & vos faciatis.* Joan. c. 13. 15.

Dilectio.

*Hæc sunt beneficia tua Domine, quæ nisi
saxeum sit & ferreum cor meum, emolliant,
necesse est, & amore inflamment. Fecisti enim
me, cum non essem; redemisti me, cum periis-
sem; perieram, mortuus fueram, ad mortuum
descendisti; mortalitatem suscepisti, ad servum
Rex venisti; ut servum redimeres, teipsum
tradidisti; ut ego viverem, Tu mortem susce-
pisti, mortem vicisti.* S. Aug. solil. c. 3.

Jam quantum est beneficium, quod ore proprio nos docueris, non ut olim per Prophetas; quod verba vitæ protuleris, viam veritatis ostenderis, evangelium tuum annuntiaveris, mysteria Divina revelaveris, & occulta sapientiæ tuæ, tanquam amicis manifestaveris. O quis propterea Te non intimè diligat? Quis verba tua non avidè audiat, ea in corde conservet, & tanquam dulcia faucibus eloquia indefinenter ruminet?

Quàm magnum denique, ô Salvator! est beneficium, quod salutis & perfectionis viam vitæ tuæ exemplis nobis signaveris? O quid retribuemus tibi pro omnibus beneficiis, quæ præstitisti nobis, nisi ut vestigia tua legamus, & exempla, ex amore Tui, imitemur?

Aspirationes.

I. *Verbum caro factum est, & habitavit in nobis. Joau. c. 1.*

II. *Quantò pro me vilior, tantò mihi carior. S. Bernard.*

III. *Candor lucis aterna, speculum sine macula Dei majestatis, & imago bonitatis illius, Sap. c. 7. Illumina me, doce me, trahe me post te.*

* * *

PASSUS XVII.

Cognitio & Dilectio Passionis
& mortis D. N. JESU
Christi.

TEXTUS.

*Qui dilexit me, & tradidit
semetipsum propter me. Ad
Gal. c. 2.*

Cognitio.

I. **O** Dulcissime Redemptor! Quid com-
meruisti, ut adeò durè tractareris? Ut
pro me, ex amore, sustineres pauperiem, de-
relictionem, ignominiam, contumeliam,
illusionem, summos in membris omnibus
dolores, verbera, vulnera, tormenta, flagel-
la, clavos, spinas, lanceam, ac mortem pro-
brosissimam.

II. **O** quod scelus tuum? Qua noxa tua?
Qua causa mortis? Qua occasio tua damna-
tionis? Ego enim sum tui plaga doloris; ego
culpa occisionis; ego tuae mortis meritum; tua
vindicta flagitium. **O** mirabilis censura con-
ditio! peccat iniquus, & punitur iustus: de-
lin-

linquit reus, & vapulat innocens: quod perpetrat servus, exsolvit Dominus: quod committit homo, sustinet Deus. S. Aug. med. c. 7.

III. O Nate Dei, quò tua flagravìt charitas? Quò processit pietas? Quò descendit humilitas: ego iniquè egi, Tu pœna multaris: ego inobediens extiti, Tu obediens scelus inobedientia lues: ego gula parui, Tu inediâ afficeris: me ad illicitam rapuit concupiscentiam arbor, Te perfecta charitas duxit ad crucem. S. August. l. c.

Dilectio.

Nunc igitur Rex meus, & Salvator meus, quid retribuam tibi pro omnibus, quæ tribuisti mihi? Non enim inveniri potest in corde hominis, quod condignè talibus referatur præmiis: totum me tibi debeo, quia creâsti me; totum me tibi debeo, quia conservâsti me: quid debeo, quia refecisti & redemisti me? Et mortem crucis sustinuisti pro me. O si mille vitas tibi offerre liceret! O si millies mortem oppetere valerem! Cùm verò id non liceat, suscipe Domine, in pignus amoris & gratitudinis me totum cum omnibus, quæ habeo & valeo. Suscipe universam libertatem meam, memoriam, intellectum & voluntatem: amorem Tuum solum cum gratia tua mihi dona, & dives sum satis.

Aspi-

Aspirationes.

I. O vos omnes, qui transitis per viam, attendite, & videte, si est dolor sicut dolor meus. Thren. c. i. 12.

II. Respice vulnera pendentis, sanguinem morientis, pretium redimentis, cicatrices resurgentis. Caput habet inclinatum ad osculandum, cor apertum ad diligendum, brachia extensa ad amplexandum, totum corpus ad redimendum. S. Aug.

III. Hec quanta sint cogitate, hac in statera cordis vestri appendite; & totus vobis figatur in corde, qui totus pro vobis fixus fuit in cruce. S. Aug. L. de Virg.

P A S S U S XVIII.

Cognitio & Dilectio Sanctissimi Eucharistiæ Sacramenti.

T E X T U S.

Caro mea verè est cibus, & sanguis meus verè est potus.
Joan. c. 6.

Cognitio.

I. S Aluator noster discessurus ex hoc mundo ad Patrem, Sacramentum hoc instituit,

tuit, in quo divitias sui erga homines amoris velut effudit, memoriam faciens suorum mirabilium. Concil. Trid. sess. 13. c. 2. Est igitur hoc Sacramentum altaris Sacramentum amoris, quod ipse ex amore nostri instituit; ad quod ex amore invitat; & cuius finis est, unio amoris.

II. Sumi autem voluit Dominus hoc Sacramentum amoris tanquam spirituales animæ cibum, quo dilectos suos aleret, confortaret, & vitâ suâ imbueret: Qui manducat me, & ipse vivet propter me. Deinde tanquam antidotum, quo eos à culpis quotidianis liberaret, & à lethalibus noxis præservaret. Denique tanquam pignus futuræ gloriæ & felicitatis perpetuæ præberet; adeoque symbolum vivum illius corporis esset, cuius ipse est caput: cuique illos tanquam membra, arctissima, fidei, spei, & charitatis connexionem astringeret.

III. Eum in finem tot ipse miracula in hoc admirabili Sacramento parat: panem in corpus, & vinum in sanguinem suum convertit: simul in innumeris per mundum universum locis præsentem sistit. Tot virtutes exercet; misericordiæ, nos famelicos pascens: liberalitatis, se totum nobis donans: charitatis, se intimè nobiscum uniens. Tot erga nos officia exercet, Pastoris, Medici, Magistri, Redemptoris, Consolatoris, Salva-

toris: ac denique tot ac tanta, amore nostrî,
à malis christianis, hæreticis & infidelibus
patitur.

Dilectio.

O Pastor & Redemptor animarum nostrarum! quanta est vis tui erga nos amoris, quem in sanctissimo Eucharistiæ Sacramento patefacis? Sanè nisi esset infinitus, tam inaudita non patraret. O Sacramentum amoris, concede mihi, ut arcto tibi amoris vinculo conglutiner!

O pasce me, vivifica me, munda me, & pignus gloriæ perpetuæ mihi tribue, ut tanquam membrum vivum, & tibi capiti nostro, charitate conjunctum arctius Te complectar, ob admirandam hujus mysterii bonorum abundantiam. Tu enim in eo, justis gratiam, peccantibus veniam, debilibus robur, lætitiâ mœstis, diligentibus exultationem, nutantibus spem, credentibus pacem, victoriam certantibus, captivis libertatem, atque defunctis requiem largiris.

O vivificum & divinißimum Sacramentum, ostende in me thaumaturgam vim tuam, & muta me in alium hominem. Exerce in me misericordiam, liberalitatem, charitatem, hæcque virtutes tuas mihi imprime. Ostende Te esse animæ meæ Pastorem, Medicum, Magistrum, ut à Te confortatus, sana-

234 SEMITĀ PERFECTIŌNIS.

sanatus, illustratus, ex toto corde atque ex
tota anima Te diligam.

Aspirationes.

I. Memoriam fecit mirabilium suorum,
misericors & miserator Dominus, escam dedit
simentibus se. Psal. 110. 4.

II. O praeclarum convivium! ô sacrosan-
ctum mysterium, omni admiratione dignissi-
mum! In quo verus Deus & homo contine-
tur, in quo Christus manducatur & bibitur.
S. Laur. Justin. serm. de Euchar.

III. O sacrum convivium, in quo Christus
sumitur, recolitur memoria Passionis ejus;
mens impletur gratiâ, & futura gloria nobis
pignus datur! Ecclesia.

P A S S U S XIX.

Cognitio & Dilectio Benefi-
ciorum DEI.

T E X T U S.

Deus dat omnibus affluenter.
S. Jacobi c. 1.

Cognitio.

I. I Nnumerabilia tua beneficia, mi Deus,
tam communia, quàm particularia, con-
tem-

templans, quis totidem spicula dilectionis cordi suo infigi non sentiat? Quis præ amoris dulcedine non langueat, non colliquescat & contabescat? Nam 1. Si communia considerem, Tu nos ex nihilo ad imaginem & similitudinem tuam condidisti. 2. Tu nos toto vitæ nostræ tempore, tantâ curâ & benevolentia conservasti. 3. Tu tantâ rerum varietate nos sustentasti, pavisti, & cooperuisti. 4. Tu eum in finem cœlum cum Sole, luna & stellis; terram cum elementis, volucris, piscibus, plantis, frugibus, tot annorum millibus propter nos conservasti, in quibus millena beneficiorum millia latent. 5. Tu pretiosa Filii tui morte & sanguine nos redemisti, & ex Sathanæ captivitate nos vindicasti.

II. Beneficia autem particularia, quis recenseat aut enumeret? 1. Tu corpus mihi dedisti, non cœcum, non surdum, non mutum, non claudum aut mancum, sed integrum & sanum. 2. Tu me non amentem, non stultum, stolidum & hardum, sed rationis compotem, & ingenio bono præditum fecisti. 3. Tu me à parentibus honestis & catholicis, non ab infamibus, impiis, hæreticis, judæis, aut ethnicis nasci voluisti. 4. Tu ab infantia Angelum custodiæ meæ deputasti. 5. Tu in pueritia, ne in aquam, aut ignem laberer, aut lapsu,

ca-

caput, brachia, pedesve frangerem, custodisti.

III. Tu 6. providentiâ tuâ plus quàm paternâ de omnibus necessariis mihi providisti. 7. Tu in juventute mea ab innumeris perversionis & seductionis periculis me præservâsti. 8. Tu suaviter & efficaciter ad hunc amabilem statum me vocâsti, totque annis in eodem conservâsti. 9. Tu à peccatis meis, per Sacramentum Pœnitentiæ, toties me mundâsti; toties corpore & sanguine tuo me refecisti. 10. Tu tot inspirationibus, concionibus, instructionibus, exemplis, libris spiritualibus, & aliis mediis, ad vitam bonam adjuvisti, plurimis donis internis & externis, naturæ & gratiæ dotâsti: atque, ut confido, ab æterno certum, secundum prædestinationem tuam, gloriæ gradum præparâsti, aliisque innumerabilibus beneficiis occultis & ignotis immeritum cumulâsti.

Dilectio.

O quid rependam amatori tanto? Quid Benefactori liberalissimo retribuam? Utinam tot haberem corda, quot accepi beneficia, cuncta libens offerrem, & obsequio ejus dedicarem. Utinam, mi Deus, tot linguis præditus essem, quot donis & favoribus à Te sum dotatus, ut beneficia tua toto Orbe de prædicarem, verùm cum illa desint,
do,

do, quod habeo. Suscipe Domine corpus & animam, sensus & potentias, cor & affectus, vota & desideria, verba & opera, imò quidquid sum, habeo, & valeo. Tua sunt omnia, & quæ de manu tua accepimus, reddimus Tibi, neque aliud possumus; suscipe igitur omnia in pignus perpetui amoris & gratitudinis.

Aspirationes.

I. *Benedic anima mea Domino, & noli oblivisci omnes retributiones ejus. Benedic anima mea Domino, & omnia, qua intra me sunt, nomini sancto ejus. Psal. 102. 1. 2.*

II. *Deus, quando ignorabam, me instruxit; quando errabam, me reduxit, quando peccabam, me correxit; quando steti, me tenuit; quando ivi, me duxit, quando veni ad ipsum, me suscepit; nec pro his omnibus, quod rependam, habeo, nisi tantum, ut diligam. S. Bern. in illud Psalmi: Quid retribuam?*

III. *Quid retribuam Domino, pro omnibus, qua retribuit mihi? Vota mea Domino reddam coram omni populo ejus.*

Psal. 118. 5.

* * *

PAS-

P A S S U S XX.

Cognitio & Dilectio Charitatis, seu ejusdem naturæ & essentiæ.

T E X T U S.

Diliges Dominum Deum tuum, ex toto corde tuo, & ex tota anima tua, & ex tota fortitudine tua. Deut. c. 6. 5.

Cognitio.

CHARITAS est virtus, quâ Deus non ob timorem pœnæ, nec ob spem præmi; sed propter semetipsum, & ob suam bonitatem diligitur.

Actus Charitatis:

1. Complacere sibi, in summa bonitate Dei, & affectu, Ipsi, tanquam summo bono, conjungi.
2. Velle Deo suum bonum intrinsecum, ut essentiam, potentiam, sapientiam, bonitatem, &c. & gaudere, quòd sit tam perfectus.

3. De-

3. Desiderare DEO gloriam, bonumque externum, ut videlicet ejus nomen sanctificetur, à nobis & aliis, atque ut omnia cedant ad majorem ejus gloriam.
4. Dolere de impedimentis gloriæ Dei, v.g. de peccatis nostris & alienis, aliisque obstaculis, & ea efficaciter removere, eò quòd sint injuriæ Dei.
5. Velle frequenter conversari & loqui cum Deo, aut de Deo.
6. Desiderare magis Deo frui in hac vita; eique magis uniri per observationem mandatorum, per perfectionem, & consiliorum evangelicorum adimplerionem.
7. Desiderare eodem magis & citius frui in patria, exemplo S. Pauli, dicentis: *Cupio dissolvi, & esse cum Christo.*
8. Diligere omnia, quæ Dei sunt, præcipuè tamen proximum.
9. Lætari de omni eo, quod Deo placet, sive prosperum sit, sive adversum, sive dulce, sive amarum.
10. Tristari de omni eo, quod Deo displicet, & ejus jussis repugnat.
11. Omnia adversa, etiam ipsum martyrium, propter Deum, cum gaudio sustinere.
12. Charitatem ardentem, instantèrque à Deo postulare, & omnia ei adversantia repudiare.

Dilectio.

O quis charitatem, virtutum omnium reginam, tantopere à Deo præceptam, non quærat, non ambiat, non diligit? Quæ adeo ad salutem est necessaria, tantæque bona complectitur; Si enim *linguis hominum loquar & angelorum, charitatem autem non habeam, factus sum velut æs sonans.* 1. Corinth. 13. Et si habuero omnem fidem, ita ut montes transferam, charitatem autem non habuero, nihil sum: & si tradidero corpus meum, ita ut ardeam; charitatem autem non habuero, nihil mihi prodest. Charitas nunquam excidit: charitas patiens est, benigna est, non æmulatur, non irritatur, non cogitat malum. O quis charitatem, tot fructuum præstantium feracem, non optet & expetat?

Petitio.

Deus, qui diligentibus Te, bona invisibilia præparasti: da nobis inviolabilem tuæ charitatis affectum; ut Te in omnibus & super omnia diligentes, promissiones tuas, quæ omne desiderium superant, consequamur.

Aspirationes.

I. *Ignem veni mittere in terram; & quid volo, nisi ut accendatur?* Lucæ c. 12. 49.

II. O ignis, qui semper ardes, & nunquam
extingueris! o amor, qui semper uris, & nun-
quam tepescis! accende me, & accendar,
ut totus diligam Te. S. Aug.

III. Omnia detrimentum feci, & arbitror
ut stercora, ut Christum lucrifaciam. Ad
Phil. c. 3. 8.

PASSUS XXI.

Charitas Cordis.

TEXTUS.

*Præbe, fili mi, cor tuum mihi,
& oculi tui vias meas custo-
diant. Proverb. 23. 26.*

Cognitio.

DEUM diligere ex toto corde, & ex
tota anima, & ex tota mente, quod
mandatum divinum præcipit, duplici ra-
tione explicari potest. Modus prior est,
1. Diligere *ex toto corde*, est mortificare in
eo, quidquid est amoris proprii. 2. *Ex tota*
voluntate, est negare illi, quidquid illa
vult, ut expleatur, quod Deus vult. 3. *Ex*
tota anima: est refrænare omnes passio-
nes

nes & appetitiones, ut omnes ejus affectus
cant post Deum. 4. *Ex tota mente*, est
captivare proprium judicium, in obsequium
fidei, & divinæ voluntatis executionem.
5. *Ex omnibus viribus*, est mortificare sen-
sus, & potentias animæ applicare ad obser-
vationem Divinæ legis.

Altero modo, quo ea hîc sumimus, di-
ligere Deum ex toto corde, anima & viri-
bus, est ita diligere, ut 1. *Phantasia* nostra
versetur circa Deum, eumque sibi imagine-
tur, meliore modo, quo potest, & ad amo-
rem & cognitionem aptiore: v. g. velut
lucem quandam purissimam, immensam
& infinitam; aut veluti Solem fulgidissi-
mum, Sole nostro millies clariorem & pu-
riorem; sed omni materiâ & imperfectione
carentem. 2. *Memoria* crebrò seu identidem
de Deo cogitet, cogitationesque suas ad
Deum dirigat, ac reflectat. 3. *Intellectus*,
adjutus sapientiæ supernaturalis & fidei lu-
mine, Deum, ejusque attributa & perfectio-
nes crebrò meditetur, luminumet & perpen-
dat, & magis, magisque intelligere ac pene-
trare studeat. Multùm id ad amorem con-
ducit; *Ignoti enim nulla cupido*, amor nullus.
4. *Voluntas* varijs & sublimibus amoris acti-
bus sese occupet, ac cum Deo conjungat.
Quem in finem varios amoris actus hîc sub-
jungimus, ut exercitium charitatis cordis,
seu

seu interni & affectuosi amoris practicè ad-
discatur.

Dilectio affectuosa.

1. Amo Te, Deus meus, summum bonum meum, ex toto corde, *amore appretiationis & excellentia*; quo omnibus rebus creatis infinitè Te præfero: omnibus libens propter Te renuntio, omnibus divitiis, honoribus, voluptatibus, & vitæ propriæ Te longissimè antepono.
2. Amo Te, Deus meus, ex toto corde, *amore complacentia*, quo in Te, tuis personis, & perfectionibus eminentissimis, summè mihi complaceo.
3. Amo Te, Deus meus, ex toto corde, *amore unionis*, quo tibi, quantum possibile est, memoriâ, intellectu, & voluntate intimè uniri desidero.
4. Amo Te, Deus meus, ex toto corde, *amore gaudii*; gaudens, & spiritu exultans de tua præsentia, dulcedine, pulchritudine, cæterisque tuis perfectionibus infinitis.
5. Amo Te, Deus meus, ex toto corde, *amore desiderii*: quo Te Deum meum, summum & unicum bonum meum, habere & possidere desidero.
6. Amo Te, Deus meus, ex toto corde, *amore contritionis*; amore enim Tuî, do-

leo de cunctis peccatis meis , quòd iis
Te summum bonum meum offenderim,
quem super omnia diligo.

7. Amo Te , Deus meus , ex toto corde
meo , *amore conformationis* , quo volun-
tatem meam in omnibus prosperis & ad-
versis , in vita & morte , tuæ sanctissimæ
& rectissimæ voluntati penitus confor-
mo , ac præcepta tua , omnémque vo-
luntatem tuam amplecti & adimplere
desidero.
8. Amo Te , Deus meus , ex toto corde
meo , *amore oblationis* , quo meipsum
& omnia mea , uti & cogitationes , verba ,
atque opera Tibi offero ac consecro.
9. Amo Te , Deus meus , ex toto corde
meo , *amore congratulationis* , quo Tibi
de infinitis excellentiis tuis & bonis ex
animo congratulor & collator.
10. Amo Te , Deus meus , ex toto corde ,
amore pacis , quo pacificè conjungar
1. mecum. 2. Cum Te Deo meo. 3. Cum
proximo , ut in Te solo semper securè
requiescam.
11. Amo Te , Deus meus , ex toto corde
meo , *amore odii mei ipsius* ; quo me , car-
nem meam , & peccata odi , ut Te amem
ampliùs.
12. Amo Te , Deus meus , ex toto corde
meo , *amore benevolentia* , quo omne
bo-

bonum intrinsecum & extrinsecum ex
animo tibi volo, cupio, opto & faveo.

Petitio.

Deus, qui diligentibus Te facis cuncta
prodesse, da nobis multiplicis hujus chari-
tatis ardentis affectus, ut Te toto corde
nostro diligamus, & à Te vicissim dili-
gere mereamur.

Aspirationes.

I. *Pone me ut signaculum super cor tuum.*
Cant. c. 8. 6.

II. *Ponderibus suis aguntur omnia. &
loca sua petunt: pondus meum, amor meus,
illo feror, quocunque feror.* S. Aug. L. 13.
Confess.

III. *In toto corde, & in omni virtute
tua dilige illum, qui Te fecit.* Eccli. c. 7. 32.

P A S S U S XXII.

Charitas oris & locutionis.

T E X T U S.

*Ex abundantia cordis os loqui-
tur.* Matth. c. 12.

Cognitio.

A Mor non solum se prodit affectibus, & operibus; verum etiam verbis & sermonibus: dulce enim est de dilecto loqui: inspicere cor tuum; si amas voluptates & gaudia mundi; si amas honorem & dignitates, aut hominem, aliasve creaturas: dulce est de dilectis & cum dilectis loqui: *Ex abundantia cordis os loquitur*: & quod quisque bibit, hoc eructat. Navita de ventis, de tauris narrat arator: enumerat miles vulnera, pastor oves. Simili ratione, si tu amore Deum prosequeris, si Jesum diligis, si virtutem, coelum, regnum Dei amore complecteris; ex abundantia cordis os tuum loquetur. Hunc igitur amorem primo corde concipe, deinde lingua deprome.

1. In quotidianis colloquiis.
2. In amicorum visitationibus.
3. In infirmorum consolationibus.
4. In catechesibus & exhortationibus.
5. In tribunali sacro, cunctisque occasionibus.

Dulcor in his, indicium est amoris; tedium & nausea in his sermonibus signum tepiditatis.

Dilectio.

O jugum sancti amoris! quam dulciter capis! gloriosè illaqueas, suaviter premis,
de-

delectanter oneras, fortiter stringis, prudenter erudis, & *linguam in laudes & gloriam tuam piè instruis*. O amor! ex quo oritur strenuitas morum, puritas affectionum, subtilitas intellectuum, desideriorum sanctitas, sermonum & locutionum pietas, operum claritas, virtutum fecunditas, meritum dignitas, præmiorum sublimitas! S. Bern. de dilig. Deo. O amor! linguam meam erudias, & in Dei laudes, piósque sermones laxes.

Petitio.

Domine JESU, qui cum discipulis tuis loquebaris de regno Dei: da mihi linguam sanctam, linguam igneam, & loquelam amoris dulcedine plenam; quâ libenter ac dulciter de Te Deo meo, ac de regno tuo, rebûsque spiritualibus sermones institutam; non verò de regno mundi & vanitatis, non de regno diaboli & carnis. Da quoque, ut in exhortationibus & exhomologeteriis, in colloquiis & conversationibus cum proximis, omnes verbis ædificem, & sancti amoris tui igne cunctos succendam, ad gloriam tuam. Amen.

Aspirationes.

I. Si linguis hominum loquar & Angelorum, charitatem autem non habeam, factus sum velut æsonans. I. Corinth. c. 13.

L 5

II.

II. Sancti viri amando discunt, quod docendo proferunt. S. Greg. in Ezech.

III. O sancte Spiritus ! calculo ignito charitatis perpurga linguam & labia mea ; ut libenter & cum gustu de DEO ac divinis colloquar.

P A S S U S XXIII.

Charitas operis.

T E X T U S.

Filioli, non diligamus verbo & linguâ, sed opere & veritate.

1. Joan. c. 3. 16.

Cognitio.

QUisquis Deum vero & sincero amore prosequitur, opere ipso suam erga Deum & proximum charitatem demonstrat ; rectè enim asserit Magnus Gregorius : *Probatio dilectionis, exhibitio est operis* : Qui enim dicunt, & non faciunt ; verbis lactant, opus denegant ; amore affectivo sed inefficaci se fallunt ; vero autem efficaciæque amore carent. Quare verus Dei amator conatur pro viribus præstare sequentia :

1. Præcepta DEI exactè observare.

2. Cha-

2. Charitatem erga Deum & proximum re ipsâ demonstrare.
3. Opera sua quotidiana , maximâ , quâ potest , perfectione peragere.
4. Ardua & magnifica pro DEI amore & gloria animosè aggredi & perficere.
5. Adversa & mala pro ipsius honore fortiter tolerare.
6. Atque omnia hæc prædicta , non timore pœnæ , non præmii spe , sed purissimâ amoris Dei intentione præstare.

Dilectio.

O quis mihi tribuat , Deus meus , ut meum erga Te amorem opere & veritate constanter demonstrem ? Ut opera mea omnia , maximâ , quâ possum , perfectione obeam ? Ut nullos labores , nullas adversitates , ardua nulla , amore Tuî , refugiam ? *Qui enim amat , non laborat , & omnis labor non amantibus gravis est ; solus amor est , qui difficultatis nomen erubescit.* S. Aug. L. 13. Confess. *Nihil durum amanti , nil amarum , nil grave , nil lethale computat verus amor. Quod ferrum , quæ vulnera , quæ pœna , quæ mortes , amorem prævalent superare perfectum ? Amor est impenetrabilis lorica , respuit jacula ; gladium excutit , periculis insultat , mortem irridet.* Hoc me , obsecro , mi Deus , amoris jaculo confige ; hâc me obarma lo-

L 6 ricâ;

ricâ; & nil me à Te separare valebit. Imò
si fractus illabatur Orbis; impavidum fe-
rient ruinae.

Petitio.

Quæsumus, omnipotens Deus, tribue
nobis famulis tuis, amare Te desideranti-
bus, amorem in opere relucentem, in tri-
bulatione gaudentem, in labore patientem,
in exercitiis quotidianis exactum, in inten-
tione purum, ut semper, quæ Tibi sunt
placita, & dictis exequamur & factis.

Aspirationes.

I. *Pone me ut signaculum, super brachium
tuum. Cant. c. 8. 6.*

II. *Machina mentis, vis amoris, qua illam
ex mundo extrahit, & in alta tollit. S.
Gregor. in Ezech.*

III. *Da mihi, Domine, amorem actuo-
sum, instar ignis, nunquam otiosum; sed
pro gloria tua, & proximorum salute, in-
desinenter operantem.*

PASSUS XXIV.

Charitas in mandatorum
observatione.

TEX-

TEXTUS.

Qui habet mandata mea, & servat ea; ille est, qui diligit Me. Joan. 14. 15.

Cognitio.

Perfectio christiana consistit in charitate, non quidem concupiscentiæ, quæ ad spem pertinet; sed in charitate benevolentiae; principaliter secundum dilectionem Dei, secundario secundum dilectionem proximi. (*Ita D. Thomas.*) De quibus dantur præcepta principalia Divinæ legis, Deut. c. 6. *Diliges Dominum Deum tuum ex toto corde.* Et Levit. c. 9. *Diliges proximum tuum, sicut te ipsum.* De quibus Salvator ait Matth. c. 22. *In his duobus præceptis universa lex pendet & Propheta.* Hæc duo præcepta totius Decalogi sunt compendium, cujus pars ad dilectionem Dei, pars altera ad dilectionem proximi spectat. De quibus quoque S. Joannes in epist. 1. c. 5. 3. *Hæc est enim charitas Dei, ut mandata ejus custodiamus.* Et c. 2. 5. *Qui servat verbum ejus, in hoc charitas Dei perfecta est.*

Dilectio.

Quis igitur perfectionis studiosus, man-

252 SEMITA PERFECTIONIS.

data Domini implere non satagat, ut perfectè Deum diligat? Quid enim sunt præcepta, quid lex, nisi lux animæ? *Præceptum Domini lucidum, illuminans oculos.* Psal. 18. 9. Quid lex est, nisi Sol mundi? Nam 1. instar Solis, ut diximus, illuminat, *Mandatum lucerna est, & lex lux.* Proverb. c. 6. 22. 2. Instar Solis est omnibus manifesta. *Signatum est super nos lumen vultus tui Domine.* Psal. 4. 7. 3. Instar Solis ardorem cum luce habet. *Nonne cor ardens erat in nobis, dum aperiret nobis scripturas?* Lucæ c. ult. 32. 4. Instar Solis Orbem regit & fecundat, sine cujus luce perirent omnia; errores, mendacia ac tenebræ succederent. 5. Instar Solis est causa universalis, cunctis se accommodans. Et quemadmodum Sol cum floribus flores, cum arboribus arbores, cum animantibus animalia producit; ita quoque lex, ut scribit S. Chrysostomus Orat. 75. *Est adiutrix senectutis, magistra juventutis, paupertatis auxilium, divitiarum custos, cum virginibus lilia puritatis, cum martyribus rosas charitatis, cum pauperibus violam humilitatis producit.* O lex sancta, lex immaculata, lex lucida & illuminans, lex amœna, & super me! dulcis! Illustra me, accende me, dirige me, perfice & sanctifica me, ut Legislatorem meum summum, summâ charitate diligam.

Petitio.

Dilata , Domine , cor meum charitate;
quâ legem tuam perfectè impleam, & viam
mandatorum tuorum alacriter decurrâ;
ut cum Vate Regio asserere valeam: *Viam
mandatorum tuorum cucurri , cùm dilatasti
cor meum.* Psal. 118. 32. donec ad viæ & vitæ
hujus metam , patriamque caelestem per-
veniam.

Aspirationes.

I. Si vis ad vitam ingredi , serva man-
data. Matth. c. 19. 17.

II. Tu mandasti , mandata tua custodiri
nimis ; utinam dirigantur via meæ ad custo-
diendas justificationes tuas. Psal. 118.

III. Custodiam legem tuam semper , in
seculum , & in seculum seculi. Psal. 118.

P A S S U S XXV.

Charitas in cura temporis.

T E X T U S.

*Non defrauderis à die bono , &
particula boni doni non te
prætereat.* Eccli. c. 14. 14.

Cogni-

Cognitio.

TEmpus, ex mente Aristotelis, est numerus motus, secundum prius & posterius. Aliud est præsens, aliud præteritum, aliud futurum. Hoc tempus est breve, quia instar fulguris avolat. Est irrevocabile, quia semel elapsum, reduci nequit. Est nobile & pretiosum, quia nullo auro, argento ve emi aut solvi potest. Ideoque amor DEI amantem excitat, ut tempus illud pro lucris æternis concessum, magni æstimet, ac minimè negligat: sed singulis temporum spatiis pro Dei gloria & æternitate laboret, coronamque sibi perennem, pro cœlesti patria, fabricet: cogitetque cum pictorum principe: *Pingo æternitati.* Lego, scribo, studeo, oro, laboro, æternitati.

Dilectio.

O Dator temporis, & Rex æternitatis! quantâ diligentia & accuratione hoc breve vitæ meæ spatium mihi impendendum foret, ut Te in cœlo majore amore, laude, gloria prosequi possem totâ æternitate? O quæ lingua ineffabile & immensum temporis pretium exprimat? Dicant damnati, quanto emerent pretio vel unam pœnitentiæ agendæ horulam. Loquantur Beati, quanti æstimarent unam, meritis augendis,
con-

concedendam dieculam. Et quàm pauci mortales hoc debite apprehendunt? *Volat verbum irrevocabile; volat tempus irremediabile, nec advertit insipiens, quid amittat. Liber fabulari, ajunt, donec pratereat hora. O donec hora pratereat! quam tibi ad agendam poenitentiam, ad obtinendam veniam, ad acquirendam gratiam, ad promerendam gloriam, miseratio Conditoris indulserat. O donec transeat tempus! quo divinam debueras propitiare pietatem, prope-rare ad angelicam societatem, suspirare ad amissam hereditatem, excitare remissam voluntatem, flere commissam iniquitatem. S. Bern. ad Schol. O deflendam coecitatem & incuriam mortalium! nihil pretiosius tempore, & heu nihil hodie vilius reputatur, transeunt dies salutis, & nemo recogitat!*

Petitio.

Adsit nobis, Domine, gratiæ tuæ efficacis auxilium, ad tempus præteritum bonis operibus redimendum: ad tempus præsens virtutum actibus fructuosè impendendum: ad tempus futurum in amore Tuî quàm optimè collocandum; ut magna conquiramus merita in terris, quibus digni reddamur, æternùm Te glorificare in cœlis.

Aspirationes.

I. *Ecce nunc tempus acceptabile: ecce nunc dies salutis.* 2. Corinth. c. 6.

II. *Caro mihi valent stilla temporum.* S. Aug. L. I. Conf. c. 21. *Ama & fac quod vis: tempus benè impenditur, dum amoris sancto donatur.* S. Aug. in Joan.

III. *Dum tempus habemus, operemur bonum, ad omnes, maximè ad domesticos fidei.* Ad Gal. c. 6. 10.

P A S S U S XXVI.

Charitas in conformitate cum voluntate Divina, seu in resignatione.

T E X T U S.

Fiat voluntas tua, sicut in coelo & in terra. Matth. c. 6.

Cognitio.

Resignatio est actus charitatis Divinae, quo homo voluntatem suam cum Divina in omnibus conformat. Amantium enim solet esse, unum velle & unum nolle:
cor

cor unum, & anima una. Hæc autem resignatio, & cum voluntate Divina conformitas, tribus Dei attributis innititur. I. Sapientiæ Dei, quâ is omnia novit, & nihil homini in hac vita accidere potest, quod ipse ab æterno non sciverit, præviderit, expenderit, ejusdemque utilitates & commoda cognoverit. II. Omnipotentia Dei, qui omnia potest, & omnia operatur in omnibus, excepto peccato, quod permittit. III. Bonitati Dei, qui omnia in bonum electorum suorum ordinat: *Diligentibus Deum omnia cooperantur in bonum.* Rom. 8. 28. Et millies majorem suorum curam gerit, quàm ullus pater aut mater pro unigenito filio, imò quàm omnes parentes simul. Hi sunt tres digiti, quibus Deus appendit, regit & continet Orbem terrarum.

Actus:

1. Omnia quæ accidunt, voluntati Divinæ adscribere; exemplo Jobi dicentis: *Dominus dedit, Dominus abstulit, c. i. Sicut Domino placuit, ita factum est.*
2. Voluntatem Dei in omnibus ut justam agnoscere & venerari, exemplo Davidis: *Iustus Dominus in omnibus viis suis, & sanctus in omnibus operibus suis.* Psal. 144. 17.

3. Om-

258 SEMITA PERFECTIONIS.

3. Omnia velle facere ad nutum Divinæ voluntatis ; & ideo nihil ordiri , nisi eodem prius explorato ; exemplo S. Pauli, dicentis : *Domine , quid me vis facere ?* Act. 9. 6.
4. Adversa, quæ eveniunt , generoso silentio concoquere, exemplo Vatis Regii: dicentis : *Obmutui , & non aperui os meum, quoniam Tu fecisti* Psal 38. 10.
5. In beneplacito Dei solo super omnia delectari ; exemplo Beatorum in cœlis, magis de executione voluntatis Divinæ, quàm de gloria propria, latantium.

Dilectio.

Anima mea , si verè Deum diligis , cor unum & voluntatem unam cum illo habeas necesse est : relinque te, resigna te, & frue-
ris magna pace. Da totum pro toto , nihil excipe, nihil repete, sta purè & inhaesitanter in Domino , & habebis illum. Nec te aesti-
mes magnum, aut specialiter dilectum, si in magna fueris devotione ac dulcedine , in istis non consistit profectus , aut perfectio hominis , sed in offerendo te totum volun-
tati Divinæ , non quærendo quæ tua sunt ; nec in tempore , nec in æternitate. Offer ergo te, si adversa immittit , causas ille novit, quia novit omnia, & scit in bonum tuum ea convertere. Si castigat, Pater est ;
quem

quem amat , flagellat , omnia de paterna manu accepta ; non potest esse malum , quod ab infinita Bonitate tibi submittitur.

Petitio.

Fac me , Domine , voluntatem meam tuæ ita in omnibus conformare ; ut inter prospera & adversa , in opulentia & inopia , in consolatione & desolatione , in honore & contemptu , in bello & pace , in morbo & sanitate , in longa vita & brevi , in tempore & æternitate , semper in pace & gratiarum actione permaneam : quoniam Tu omnia facis , omnia ordinas , ac in bonum nostrum dirigis.

Aspirationes.

I. Pater , si vis , transfer calicem istum a me ; veruntamen , non mea , sed tua voluntas fiat. Lucæ 22. 42.

II. Domine , doce me facere voluntatem tuam ; quia Deus meus es Tu. S. August. med. c. 9.

III. Dominus est , quod bonum est in oculis suis , faciat. 1. Reg. 3. 18. Vel cum S. Gertrude : Domine , fiat in me , de me , per me , circa me , & circa omnia mea , tua sanctissima voluntas , in tempore & æternitate.

PAS-

PASSUS XXVII.

Charitas in Præsentia Dei.

TEXTUS.

Ambula coram Me, & esto perfectus. Gen. c. 17.

Cognitio.

A Nima mea, si ad amorem Dilecti tui, atque ad perfectionem aspiras, utere hoc efficacissimo medio, à Sanctis tantopere commendato & usurpato, ut memoria assidua divinæ præsentiae in te vigeat: id est, ut Deum tibi præsentem habere nitaris, sive, excitato fidei actu, te in Deo, veluti piscem in aqua, aut spongiam in mari, ejus immensitate circumfufum aspicias; sive Deum in te, & in anima tua intimè præsentem contempleris. At, velim consideres Deum, non nudè præsentem, sed ac si totus esset oculus, te & omnia tua considerans, totus amor te diligens, totus bonitas & liberalitas tibi benefaciens, te conservans, regens, gubernans, ac bono tuo ita invigilans, tanquam si nihil aliud haberet agendum.

Actus:

Actus:

1. Vivæ fidei actu, Deum sibi intimè præsentem, omniâque cernentem credere.
2. Hunc, illûmve defectum, in præsentia Dei, emendare, passionem domare, pravam consuetudinem deponere, &c.
3. Opera ordinaria, vel opus unum, quod obire soles negligentius, in præsentia Dei corrigere, exactiusque obire.
4. Deum præsentem adorare, sperare ab illo omnia, eundem amare, revereri, timere, gaudere, aliisve virtutum actibus prosequi.
5. Denique veluti panis ad omnes cibos; ita præsentia Dei ad omnia peccata emendanda, ad opera ordinaria omnia perficienda, ad virtutes omnes exercendas, & acquirendas adhiberi potest.

Dilectio.

Domine Deus meus ; ego sum in Te
 veluti piscis in aqua, lava me ! sum in Te
 velut avis in aëre, sustenta me ! sum in Te
 velut infans in utero : serva me ! sum in Te
 velut pupilla in oculo, custodi me ! sum in
 Te velut carbo extinctus in igne, reaccen-
 de me ! Tu quoque, mi Deus, es in me,
 velut Magister in schola ; doce me : velut
 Medicus in nosocomio, sana me : velut
 Sol

Sol in cœlo, illumina me: velut Deus in templo, sanctifica me: ut perfectiùs cognoscam & diligam Te: ut sincerius & accuratiùs Tibi serviam, obediam & placeam. *Oculi enim tui multò lucidiores sunt Sole, circumspicientes omnes vias hominum, & profundum abyssi, & in omni loco contemplantur bonos & malos. Eccli. c.23. 28.*

Petitio.

Deus immense, qui ubique es per essentiam, præsentiam & potentiam, Inspector omnium cogitationum, intentionum, delectationum, & operationum mearum: concede mihi, in præsentia & conspectu tuo ita perfectè ambulare, ut in charitate crescam, & omnium actionum mearum perfectione Tibi placeam.

Aspirationes.

I. *Providebam Dominum in conspectu meo semper, quoniam à dextris est mihi, ne commovear. Psal. 15.*

II. *Magna nobis indita est necessitas justè, rectèque vivendi, qui cuncta facimus ante oculos iudicis cuncta cernentis. S. August. solil. c.14.*

III. *Vivit Dominus, in cuius conspectu sto. 4. Reg. 3. 14. In ipso enim vivimus, movemur, & sumus. Act. 17. 28. Quare in omni-*

omnibus viis cogita illum, & ipse diriget gressus suos. Proverb. 3. 6.

PASSUS XXVIII.

Charitas Zeli Animarum.

TEXTUS.

Zelus domus tuæ comedit me.
Psal. 68. 10.

Cognitio.

Zelus est intensus iusti, veri amatoris affectus, quo diligentissimè quærit honorem Dei, & proximorum salutem, & quidquid his duobus opponitur, fortiter constantèrque repellit.

Hic autem zelus est ignitus amor DEI, desideriumque, ut is ab omnibus enixè ametur, honoretur, colatur, tam incensum, ut qui eo ardet, omnes eodem inflammare cupiat: & si Deum impunè injuriis laceffi animadvertat, ingemiscat; atque igne illo consumente, & intimè viscera depascente, planè contabescat.

Triplicis verò generis actiones sunt, quibus à zelatore zelus exercetur. 1. Aliæ ad intellectum illustrandum valent: ut lectio,
M doctio,

doctio, scriptio, catechismus. 2. Aliæ ad voluntatem permovendam faciunt; ut concio, monitio, reprehensio, exemplum. 3. Aliæ, quibus divinæ virtutis vis obtinetur; ut oratio, corporis castigatio, virtutum adeptio, quæ instrumentum, ad animas Deo lucrandas, reddunt aptius.

Actus:

1. Meditari sæpe de præstantia & pretio animarum, aliâque huc facientia.
2. Orare ardenrer pro salute animarum, & vehementer desiderare augmentum gloriæ Dei per illas.
3. Laborare strenuè pro gloria Dei, & lucro animarum; muniâque laboriosa ad id magis conducibilia, honorificis præferre.
4. Perfectionem propriam impensius curare, quàm alienam; cum inde pendeat profectus aliorum: omnibûsque exemplo sanctæ conversationis prælucere.
5. Opera quotidiana, & varias afflictiones corporis, pro Deo placando, & salute animarum offerre.
6. Rudes & imperitos Catechesi instruere, concionésque efficaces ac zelosas ad populum habere.
7. Exhomologeses libenter & assiduè excipere; infirmis & moribundis diligenter & constanter assistere: atque inimicorum reconciliationem procurare.

8. In ministeriis suis, pauperes divitibus, ignobiles nobilibus præponere, si id sit ad majus Dei obsequium.
9. Si laboribus nostris fructus non respondeat, dolere, & mœrere; & non sine luctu, filios, id est fructum laborum suorum à Deo postulare.
10. Omnia commoda, sanitatem, & propriam vitam temporalem in præparatione animi; imò & ipso opere, si nimirum fuerit pro majore Dei gloria, & animarum salute, profundere.

Dilectio.

Domine JESU Christe, qui ex zelo gloriæ Patris, & pro salute animarum, de cœlo descendisti, ut genus humanum, velut ovem perditam quæreres, & in cœlum deportares, cum propriæ vitæ tuæ dispendio: an non par est, ut zelum tuum, pro modo-lo meo æmuler? I. Quid enim Tibi gratius potest accidere, quàm ut animæ, à Te tam carò redemptæ, ab exitio sempiterno liberentur? II. Quid animâ, omnibus mundi thesauris excellentiore, nobilius? III. An non tam grande vocationis meæ beneficium, & apostolici muneris dignitas, zelum ejusmodi jure à me exigit? IV. An non præmiorum cœlestium magnitudo invitat? An non animi gratitudo zelum requirit?

V. Imò an non proximus, quasi creditor, titulo justitiæ, zelum talem à me reposcit?

Petitio.

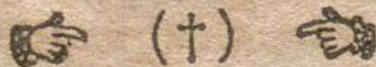
Domine JEsu, zelator animarum ferventissime, qui pro gloria Patris & animarum salute, non dubitasti manibus tradi nocentium, & crucis subire tormentum: fac me, divitias, honores, voluptates, parentes, cognatos, amicos, valetudinem, famam, ac denique vitam ipsam gloriæ tuæ & animarum saluti postponere, & eandem ardentissimè pro viribus procurare.

Aspirationes.

I. Testis est mihi Deus, quomodo omnes vos cupiam in visceribus Iesu Christi; & hoc oro, ut charitas vestra magis ac magis abundet. Ad Phil. c. 1. 8.

II. Divinorum omnium divinissimum est, cooperari in salutem animarum. S. Dionys. cælest. Hierarch. c. 3.

III. Domine, da mihi animas. S. Franc. Xaverius.

PASSUS XXIX.

Gaudium Charitatis.

TEXTUS.

*Gaudete in Domino semper,
iterum dico, gaudete. Ad
Phil. c. 4. 4.*

Cognitio.

Gaudium est affectio animi, alicujus boni præsentis opinione concepta. Hæc animi seu voluntatis affectione lætamur & exultamus de Dei in nobis præsentia, gaudemus de infinitis ejus perfectionibus; item de donis & bonis, quæ ad Dei gloriam, nobis & aliis, ab eo conferuntur. Habent quidem & impii gaudium suum; sed falsum ac malum, quia est de malo; at gaudium hoc spirituale non datur impiis, sed amicis; estque verum gaudium, quod non de creatura, sed de Creatore concipitur, cujus comparatione, omnis alia jucunditas, mœror est; omnis suavitas dolor est; omne dulce amarum est; omne pulchrum fœdum est; omne denique, quod delectare potest, molestum.

M 3

Actus

Actus:

1. Lætari de præsentia Dei , quæ est in omnibus rebus , præsertim in Ecclesia, quam regit.
2. Lætari de Incarnatione Filii Dei, & admirabili unione Verbi cum Humanitate, ejusdem exaltatione , sessione ad dexteram Patris, & cultu ab omni creatura.
3. Lætari de reali ac vera præsentia Christi, per Eucharistiæ Sacramentum.
4. Gaudere de inspiratione Spiritûs Sancti, quâ movemur ad existimandum , peccata nobis , per usum Sacramentorum, esse remissa.
5. Gaudere de præsentia Dei in nobis , & de eo , quòd per gratiam simus Filii Dei , & hæredes regni cœlestis.
6. Gaudere de promissa nobis beatitudine, & de spe , quòd aliquando eam accepturi simus.
7. Exultare de omnibus bonis , & perfectionibus Dei , tanquam de bonis amantissimi Patris nostri, qui nos fecit, & ex immensa dilectione in filios adoptavit.
8. Exultare de bonis proximorum , tanquam de bonis fratrum nostrorum, quos sicut nos ipsos diligimus.
9. Conari causas veri gaudii assequi; scilicet conscientie puritatem, Christi imitationem, & cum voluntate Divina conformitatem.

Di-

Dilectio.

Gaudens gaudebo in Domino, & exultabit anima mea in Deo meo, qui induit me vestimentis salutis, & indumento justitiæ circumdedit me. Quasi sponsam decoravit me coronâ, & quasi sponsam ornatam monilibus suis. Isai. c. 61. 10. Gaudens gaudebo in Domino, ut gloriam ejus hac ratione promoveam: ut proximum lucrer & ædificem; ut opera ipsi exhibita, gratiora reddam: hilarem enim datorem diligit Deus: ac denique ut ad perseverantiam me hac ratione disponam: cum nullum violentum sit perpetuum.

Petitio.

Fons omnis gaudii effusissime, Domine Deus meus, obsecro Te, ut quinos ex Te rivulos in animam meam derives, ex quibus vera lætitia scaturiat. Quales sunt: 1. Mentis puritas. 2. Animæ sanitas. 3. Spiritûs libertas. 4. Cordis tranquillitas. 5. Perpetua cum voluntate Divina conformitas. His obtentis; ingenti lætitiâ anima mea perfundetur.

Aspirationes.

I. Latamini in Domino, & exultate iusti, & gloriamini omnes recti corde. Psal. 31. 11.

II. *Pater misericordiarum , & DEVS totius consolationis ; redde mihi letitiam salutaris tui ; ut qua spondes , diligenda percipiam.* S. Aug. Med. c. 2.

III. *Tadeat me gaudere sine Te ; & delectet contristari pro Te. Sit mihi Nomen tuum refocillatio ; & memoria Tuus consolatio* S. Aug. Med c. 7.

P A S S U S XXX.

Pax Charitatis.

T E X T U S.

Pacem meam do vobis , pacem meam relinquo vobis. Joan. c. 14. 27.

Cognitio.

PAX est concordantium in bono animorum , ordinata tranquillitas. Estque triplex , cum DEO , cum proximo , cum seipso. Pax cum Deo consistit in perfecta voluntatis humanæ cum Divina , consensione. Pax cum proximo , in tranquilla hominum inter se conversatione & cohabitatione. Pax cum seipso , in omnimoda vitiorum & passionum subjugatione.

Actus:

Actus:

1. Voluntati Dei se subicere ; peccata vitare , in prosperis & adversis voluntati Divinæ acquiescere.
2. In rebus bonis , idem cum aliis sapere, dicere , judicare ; & in cibo , potu, veste, aliisque, se conformare.
3. Nulli , quærelæ aut turbationis ansam dare , carnem legi Dei repugnantem subicere ; sensus , membra , interiora & exteriora secundum rationem disponere.
4. Cogitationes , affectiones , voluntates, secundum virtutem moderari , seipsum considerare, alios relinquere, propriam voluntatem , spiritum libertatis & placendi desiderium evellere.
5. Zizania , quæ absque tritici damno eradicari nequeunt , usque ad tempus messis patienter tolerare : quædam bona , non præcepta , ad cavendum aliorum scandalum , ad tempus omittere.
6. Ne ab aliorum dictis, factisque pax nostra pendeat , diligenter cavere.

Dilectio.

Cum Salvator noster pacificos pronuntiet beatos , Deique filios ; quis pacem non quærat & sectetur cum omnibus ? Quis

M ;

pacem

pacem non amet & colat, si fructus dulcissimos consideret ac degustet? Pax est serenitas mentis, tranquillitas animi, simplicitas cordis, vinculum amoris, consortium charitatis. Hæc est, quæ similitudines tollit, bella compescit, iram comprimit, superbos calcat, humiles amat, discordes sedat, inimicos concordat, cunctis est placida, nescit extolli, nescit inflari: hanc qui acceperit, teneat: qui perdiderit, reperat, qui amiserit, exquirat. S. Aug. de Verb. Domini.

Petitio.

Domine JESU, Princeps pacis, qui toties discipulis tuis pacem apprecatus es, dicens: Pax vobis; Dona nobis hanc pacem, pacem cum Deo, pacem cum proximo, pacem cum nobis ipsis. Et pax, quæ exuperat omnem sensum, custodiat corda & intelligentias nostras. Amen.

Aspirationes.

I. Pacem habete, & Deus pacis & dilectionis erit vobiscum. 2. Corinth. 13. 11.

II. O quàm bonum & iucundum, habitare fratres in unum; in unum cor, in unam animam; multa quidem corpora, sed non multa corda! S. Aug. in Psal. 132.

III. Pax Domini sit semper nobiscum!

PAS-

PASSUS XXXI.

Cognitio & Dilectio Charitatis proximi.

TEXTUS.

Hoc est praeceptum meum, ut diligatis invicem, sicut dilexi vos. Joan. c. 15. 12.

Cognitio.

Charitas proximi est virtus, quâ proximus, tam amicus, quàm inimicus propter Deum diligitur. Hâc virtute diligit homo proximum sicut seipsum: id est, in Deo, ad Deum, propter Deum; non ob utilitatem, non ob aliam causam naturalem. Sicut igitur homo sibi desiderat omne bonum, & fugit omne malum, ita faciat proximo suo, in corpore & in anima, in rebus & honore. Rationes ad hoc impellentes sunt hæ: 1. Quia unum in cœlis Patrem habemus; & unam Matrem sanctam Ecclesiam. 2. Quia proximus est imago Dei, æternæ beatitudinis capax. 3. Quia unius corporis membra sumus, cujus Christus Dominus est caput: & quod membris præ-

statur, capiti præstatur. 4. Christus omnes suo sanguine redemit, & pro omnibus mortuus est. 5. Omnes justii templum sunt Spiritûs Sancti, in quo habitat.

Actus:

1. Affici erga omnes homines propter Deum.
2. Velle omnibus vera bona, æterna, & temporalia, & hæc quidem, in quantum ad æterna conducunt.
3. Bona hæc omnia pro viribus illis procurare, damna avertere.
4. Jucundam & gratam cum proximo conversationem instituere; quæ huic contraria sunt, vitare, qualia sunt contemptus, detractiones, mordacitates, oblocutiones.
5. Perfectam cum proximis concordiam observare, idem volendo, idem nolendo, gaudendo cum gaudente, flendo cum flente.
6. Multas pro ipsis difficultates & labores suscipere; imò ipsam etiam, si charitas exigat, vitam pro eis ponere.

Dilectio.

O quis proximum suum non sincerè diligat, cum id adeò disertè Salvator noster mandet, ac præcipiat: *Hoc est præceptum meum, ut diligatis invicem? Quis omnia*
ei

ei bona non faveat, cùm hoc discipulatûs Christi luculentum sit signum? *In hoc cognoscent omnes, quòd discipuli mei estis, si dilectionem habueritis ad invicem.* Quis omne bonum eis non procuret, cùm id, quod minimis præstamus, sibi Christus præstitum reputet? O charitas patiens, charitas benigna, charitas non ambitiosa, non cogitans malum, posside me, rege me, accende, ut maneam in Deo, & Deus in me sine fine.

Petitio.

Domine JESU, Magister & exemplar charitatis, qui pro amicis, imò & inimicis tuis animam posuisti; da mihi charitatem tuam haud ab similem, quæ sit gratuita, pura, recta, discreta, vehemens & fructuosa: ut proximos meos, non tantum verbo & lingua, sed opere & veritate diligam, atque ita tuus evadam discipulus.

Aspirationes.

I. *Qui non diligit fratrem, quem videt; Deum, quem non videt, quomodo diligere poterit? 1. Joan. c. 4. 20.*

II. *O quàm bonum, habitare fratres in unum! Nihil auditur dulcius, nihil optatur delectabilius: nec utilius possidetur. S. Aug. in Psal. 132.*

III. O diligam proximum sicut me-
ipsum ! imò plus quàm meipsum , sicut
Christus dilexit me , plus quàm seipsum !

P A S S U S XXXII.

Misericordia & Eleemosyna
Charitatis.

T E X T U S.

*Estote misericordes, sicut Pater
vester cœlestis misericors est.
Lucæ c. 6. 36.*

Cognitio.

Misericordia est virtus , quâ dolemus
& tristamur de miseria proximi; quam
si commodè possimus, à fratre depellimus;
& ei per auxilium spirituale vel temporale
subvenimus. S. Gregor. in Lib. de Beat.
Misericordes Christus beatos pronuntiat,
Matth. c. 5. Misericordiam suadet Tobias
Filio. Tob. c. 4. 8. S. Jacobus *iudicium
sine misericordia*, minatur illi, *qui non fecit
misericordiam*. C. 2. 13.

Actus:

1. Exercere septem opera misericordiæ cor-
por

poralia: Esurientes pascere, potum dare sitientibus, nudos vestire, mortuos sepelire, &c.

2. Exercere septem opera misericordiae spiritualia, qualia sunt: Dubitantibus rectè consulere, consolari mœstos, ferre patienter injuriam, offensam remittere, &c.

Dilectio.

Quâ ratione, mi Redemptor, misericordiam non diligam, aut eandem negligam: quando Tu in supremo judicii die immisericordes damnationis æternæ fulmine feries? Si mortem malam effugere cupio, eleemosyna ab ea liberat: si magnum in cœlo præmium reportare desidero, misericordia, etiam calicem aquæ frigida danti, illud procurat. Denique si orationi efficaciam, Dei benedictionem, prædestinationis signum, scutum contra sententiam summi Judicis, exopto; illa omnia adferet misericordia.

Petitio.

Deus meus, misericordia mea, oro Te per dilectum Filium tuum, da mihi misericordia opera, pietatis studia, compati afflictis, consulere erroneis, subvenire egenis, succurrere miseri. S. Aug. Med. c. i.

Aspi-

Aspirationes.

I. *Beatus, qui intelligit super egenum
& pauperem; in die mala liberabit eum
Dominus. Psal. 40. 1.*

II. *Eleemosyna virtus, peccatores iustifi-
cat, iustos glorificat, mortuos suscitât, im-
mortalitatem mortalibus donat. S. Chryso-
st. hom. de 7. pan.*

III. *Da mihi, Domine, cor benignum
& misericors, sicut Tu Pater noster mise-
ricors es!*

PASSUS XXXIII.

Beneficentia Charitatis.

TEXTUS.

*Beneficentiæ & communionis
nolite oblivisci; talibus enim
hostiis promeretur DEUS.
Hebr. c. 13. 16.*

Cognitio.

Beneficentia est virtus, affectum volun-
tatis cum opere coniungens: quâ propter
Deum, omnibus, quibus possumus, bene-
ficia

ficia præstamus. Hæc virtus est Divina; Deus enim nunquam cessat nobis benefacere: & *Beatius est dare, quàm accipere.* Act. c. 20. 35. Hæc virtus provocat Deum ad vicissim largiter dandum, magnâque sibi in cælo præmia comparat.

Actus:

1. Conferre beneficia temporalia & spiritalia, consilia, exempla, doctrinam; & quidem libenter ac hilariter.
2. Dare, si petatur; vel etiam si non petatur, imò ingerere; etiam ignorantibus, & de nobis nil cogitantibus.
3. Pro utilitate proximi temporali aliquam molestiam subire, pro spiritali salute etiam vitam temporalem periculo exponere.
4. Pro benefactis, nullam laudem, vel gratitudinem, vel compensationem expectare; sed solam Dei approbationem. Denique ita dare, sicut vellemus accipere.

Dilectio.

Quem ad beneficentiæ singularem amorem non moveat infinita & continua Dei beneficentia, omni die, horâ, momento, tot tantisque beneficiis nos obruentis, & Solem suum oriri facientis super bonos &

ma-

malos? Quem non flectat beneficentia & exemplum Christi Domini, qui pertransibat benefaciendo omnibus? Quem non incitet exemplum sanctorum Angelorum, Solis, Lunæ, aëris, aquæ, ignis, terræ, arborum, fructuum, aliarumque rerum creaturarum, quæ indefinenter nobis benefaciunt.

Petitio.

Domine Iesu, omnis beneficentiæ prototypon, & Magister, qui pertransisti benefaciendo, & sanando omnes oppressos à diabolo; concede mihi, obsecro, eximiae beneficentiæ virtutem; ut Te imitari, Tibique unice placere valeam.

Aspirationes.

I. *Date, & dabitur vobis. Lucæ c. 6. 38. Et qui tribuit in simplicitate. Rom. 12. 8. Et in hilaritate.*

II. *Nunquam est vacua manus à munere, si arca cordis repleta sit bona voluntate. S. Gregor. L. 19. moral.*

III. *Da mihi, Domine, affectum cum effectu conjungere, & aliis libenter benefacere. Nihil enim tam divinum habet homo, quàm de aliis bene mereri.*

PASSUS XXXIV.

Unio Charitatis cum Deo.

TEXTUS.

Qui adhæret Domino, unus spiritus est. 1. Corinth. 6. 17.

Cognitio.

TRiplicem statuere possumus unionem cum Deo, unam communem multis, aliam paucis, tertiam paucissimis, eximiaque contemplationis dono præditis.

Prima convenit omnibus iustis, gratiæ Dei præditis, & charitate ornatis, ac nullo lethali peccato à Deo divisis; atque hæc competit multis. De qua loquitur S. Joannes: *Qui manet in charitate, in Deo manet, & Deus in eo. 1. c. 4. 16.*

Secunda unio convenit paucioribus, illis scilicet, qui magno fervore viam perfectionis decurrunt; nec solum mandata Dei observant, & peccata mortalia fugiunt; verum etiam venialia delicta pro viribus declinant; in præsentia Dei ambulant, sæpe de Deo cogitant, & per aspirationes amorosas ad Deum se erigunt, libenter de

de Deo & cum Deo loquuntur, in omnium virtutum studium sedulò incumbunt, opera sua ad ejus gloriam dirigunt; voluntatem suam cum ejus voluntate in prosperis & adversis conformant: atque ita per cognitionem & amorem, per locutionem & operationem cum Deo uniuntur.

Tertia unio est perfectissimorum & contemplativorum propria: estque unio felicissima, arcana, inexpertis impervia, & difficilis explicatu; Theologiæ mysticæ meta, & sapientiæ hujus medulla; quam ut ruditer saltem intelligamus, videamus
1. Quid non sit. 2. Quid sit. 3. Quæ ejus causa. 4. Qua ratione fiat. 5. Quinam effectus ex ea sequantur.

1. Unio hæc, altæ contemplationis dono præditorum, non est unio localis, sive præsentia, quâ Deus ubique est, & res omnes in ejus immensitate versantur: hæc enim unio convenit etiam rebus inanimatis; nec est unio per gratiam sanctificantem, quâ anima gratiæ & amicitia Divinæ restituitur: quia hæc convenit omnibus justis, & pueris ante usum rationis; nec est unio per charitatem, quia hæc convenit omnibus Deum diligentibus, sed dono contemplationis, & mystica unione carentibus.

2. Quid igitur est, hæc amabilissima
&

& optatissima unio, triplicis viæ perfectionis ultimus scopus & meta? Respondeo: *Unio hac (quæ est effectus ardentis amoris) est virium anima cum Deo amorosa & perfecta conjunctio*: hujus enim intuitu, uniones aliæ antedictæ, inchoatæ solum & imperfectæ merito æstimantur.

3. Causa illius est amor intensus, & flammans, ut docet S. Thomas 2. 2. q. 27. *Amor enim, ait, primum importat quandam unionem, secundum affectum amanti ad amatum; in quantum amans æstimat amatum, quodam modo ut unum sibi, vel ad se pertinens, & sic movetur in ipsum, ut se ei uniat.* Consentit S. Augustinus, qui amorem vocat, *juncturam quandam, quæ amantem cum amato copulat, affectu ipso, vel re ipsa copulari appetit.* Mox verò id amplius declarans, addit: *Ad affectum dilectionis Dei pertinet, ut hominem in illum trahat, ei uniat, ac veluti commisceat, sic ut unum quid cum eo efficiatur; quod cum verè fieri nequeat, saltem cupit, quantum potest, præsens illi, & omnibus bonis ejus adesse, cum eo colloqui, eâque saltem ratione, unionem perficere.* Declarari id quodammodo potest rerum naturalium similitudine; amor enim sicut calor congregat homogenea, & ab heterogeneis segregat: id est, separat terrestre & animale a spiri-
tuali;

tuali ; seu sensualitatem à spiritualitate , & hanc unit cum Deo , separans pretiosum à vili , facitque divisionem moralem spiritûs & animæ , dum spiritus depuratus & defœcatus.

4. Ipsa autem unio fit, in fundo seu intimo animæ , quando Deus clarissimâ luce se illi præsentem , & eam intuentem , ac tenerrimè diligentem ostendit. Deinde *memoria* ipsius animæ huic DEO sic sibi manifestato tenacissimè adhæret , ita ut unione durante ab eo avelli nequeat. *Intellectus* verò eum clarissimâ luce sapientiæ inspicit ; & vel ut quoddam totum , in quo est omne bonum ; vel secundùm aliquam , aut aliquas perfectiones intelligit ; ita ut ab eo in aliquid aliud diverti nequeat. *Voluntas* autem eum ardentissimo amore constringit , qui instar ignis erumpens omnia videtur absorbere ; ita ut anima jam non in se vivat , neque actionibus naturalibus intendat , sed in eum dulcissimum Sponsum toto affectu transeat , à quo artificissimo est apprehensa complexu. *Potentia* quoque cæteræ adjuvant , & unionem cum Deo non impediunt : *phantasia* Deum imaginando , *appetitus* concupiscibilis & irascibilis , tranquillè se gerendo & conspirando ; *sensibus* etiam à terrenis sese abstrahentibus , ac de bono & quiete animæ gaudentibus.

Dilectio.

O dulcissime & dilectissime animæ meæ Sponse, JESU Christe! quando amorosâ & perfectâ unione hæc dignus ero? Quando in veritate dicere potero: *Dilectus meus mihi*, & ego illi? Quando anima mea à terrenis avulsa, totâ in Te abripietur, & admirandos hujus unionis effectus experietur? I. Ut osculo à Te accepto, anima mea attracta cœlesti quadam, & nullis verbis explicabili dulcedine perfundatur. II. Pars inferior animæ remaneat blandissima, & mirâ teneritudine repleta, in dulces resolvatur lacrymas, & cœlestium desiderio urgeatur. III. Anima quoque indicibili pace repleatur, quam nullus eventus turbet, nihil adversum obnubilet, imò ad adversa, & difficilia roboretur. IV. Ingenti zelo ac desiderio salutis animarum accendatur. V. Humilitate profundissimâ perficiatur. VI. Carnem desideret deferre, cupiatque dissolvi, & esse cum Christo, ut ad omnium perfectissimam unionem in cœlo perveniat.

Petitio.

Domine JESU, in Semita Perfectiönis triplici Ductor & Doctor excellentissime! Efficacis gratiæ tuæ auxilio potenter
nos

nos adjuva ; ut I. Viam Purgativam feliciter decurramus, & vitia cuncta strenuè mortificemus. II. Ut Viam Illuminativam, Viam Virtutum generosè absolvamus, omniâque virtutum cimelia acquiramus. III. Ut Viam Tertiam Unitivam ita perambulemus, ut obtentâ charitate perfecti, intimè Tibi uniamur. Amen.

Aspirationes.

I. *Mihi adharere DEO bonum est. Psal. 72. 27.*

II. *Domine, da cor, quod Te cogitet, animum, qui Te diligat, mentem, qua Te recolat, intellectum, qui Te intelligat, rationem, qua Tibi semper summè delectabili fortiter inhareat. S. Aug. soliloq. c. 1.*

III. *O Anima meæ animæ ! O Vita meæ vitæ, DEUS meus ! Te solum diligo, me totum Tibi offero, Tibique intimè adharere, & uniri desidero ! Ad laudem & gloriam tuam sempiternam. Amen.*

EPILOGUS ET CLAUSULA

Ad Lectorem Benevolum.

HAbes, Lector Benevole, Libellum, Perfectionis Semitam, quasi digito, tibi demonstrantem; ac tum pro intelligentia & cognitione, tum pro affectu & dilectione, tum pro exercitatione & praxi servientem: utere secundum methodum in Præfatione insinuatam. Et quidem I. Ante omnia, ope Examinis Particularis, vitia & passiones, tanquam zizania ac spinas, gladio mortificationis reseca: ut Viam Purgativam, absque offendiculo, perambules. II. Virtutum pulcherrimarum studio & exercitio te totum consecra, iisque tanquam floribus speciosis ac fragrantibus te exorna, ut Christo Domino similior evadas & gratior, Viámque Illuminativam alacriter decurras. III. Denique in cognitione & amore DEI strenuè & indefessè te exerce; auspicando à cognitione DEI, legendo, meditando, ruminando ejus magnalia, sapientiámque cœlestem flagitando; dilectionis enim defectus, ut sæpe

N

me-

meminimus, ex defectu cognitionis nascitur; *Ideo Te non diligit anima mea; quia Te non cognoscit*, ait, DEUM alloquens, sanctorum Doctorum Aquila, Augustinus, in soliloq. c. 1. Deinde actus internos & externos charitatis DEI & proximi crebrius eliciendo. Nec contentus esto communi seu vulgari charitate, sed ad sublimem & eminentem aspira; quò DEUM degustare, eodem frui, & intimâ ac perfectâ unione cum eo conjungi valeas; tandemque post breve vitæ hujus mortalis curriculum, in virtutum & charitatis exercitio peractum, ad optatissimam, beatissimam & perfectissimam cum Deo unionem in cœlis pertingere mereare. Quod tibi mihiq; Deus Pater, Dator & Pater luminum, Filius, Ductor, Doctorque virtutum, Spiritus Sanctus, charitatis, sanctitatis & unionis Author, Fautorque, benignè elargiatur.

Amen.

IN.

INDEX PASSUUM

Semitæ Purgativæ.

1. Passus. **D**esiderium Perfectionis.

Pag. 17

2. Mortificatio peccati mortalis. 19

3. Mortificatio peccati venialis. 22

4. Mortificatio Visûs. 26

5. Mortificatio Gustûs. 29

6. Mortificatio Auditûs. 31

7. Mortificatio Odoratûs. 34

8. Mortificatio Tactûs. 36

9. Mortificatio Membrorum. 38

10. Mortificatio abusûs nominis

DEI.

40

11. Mortificatio mendacii. 42

12. Mortificatio consuetudinis

jurandi.

44

13. Mortificatio detractionis. 47

N e

14.

I N D E X.

14. Mortificatio aliorum vitio- rum linguæ.	Pag. 49
15. Mortificatio superbiæ.	51
16. Mortificatio vanæ gloriæ.	54
17. Mortificatio avaritiæ.	57
18. Mortificatio luxuriæ.	60
19. Mortificatio invidiæ.	63
20. Mortificatio gulæ.	65
21. Mortificatio iræ.	67
22. Mortificatio acediæ.	69
23. Mortificatio phantasiæ.	72
24. Mortificatio passionum.	74
25. Mortificatio amoris proprii.	77
26. Mortificatio intellectûs.	80
27. Mortificatio voluntatis.	82

I N D E X P A S S U U M

Semitæ Illuminativæ.

1. <i>Passus</i> . Desiderium Virtutum.	88
2. Fides.	90
3. Spes.	93
4. Diffidentia suâ.	96
	s. Fi-

I N D E X.

5.	Fiducia in Deum.	Pag. 99
6.	Timor Domini.	102
7.	Prudentia.	105
8.	Discretio.	107
9.	Iustitia.	110
10.	Religio.	113
11.	Pœnitentia.	116
12.	Pietas erga parentes.	118
13.	Obedientia.	121
14.	Gratitudo.	124
15.	Veritas.	127
16.	Simplicitas.	129
17.	Amicitia.	132
18.	Liberalitas.	134
19.	Fortitudo.	137
20.	Patientia.	139
21.	Perseverantia.	142
22.	Temperantia.	145
23.	Abstinencia.	148
24.	Sobrietas.	151
25.	Jejunium.	154
26.	Castitas.	156
27.	Maceratio.	159
28.	Manfuetudo.	161
	N 3	29.

I N D E X.

29.	Humilitas.	Pag. 164
30.	Paupertas.	170
31.	Studiositas.	173
32.	Taciturnitas.	176
33.	Modestia.	179

I N D E X P A S S U U M

Semitæ Unitivæ.

1.	Passus. Cognitio propriæ cœ-	185
	citatis.	
2.	Desiderium cognoscendi	187
	Deum.	
3.	Cognitio & amor Divini-	189
	tatis.	
4.	Cognitio & amor SS. Tri-	192
	nitatis.	
5.	Cognitio & amor æterni-	196
	tatis Dei.	
6.	Cognitio & amor infinita-	198
	tis.	
7.	Cognitio & amor omni-	201
	potentiæ.	

I N D E X.

8.	Cognitio & amor sapien- tia.	Pag. 204
9.	Cognitio & amor bonita- tis.	206
10.	Cognitio & amor dulce- dinis.	209
11.	Cognitio & amor pulchri- tudinis.	212
12.	Cognitio & amor sancti- tatis.	215
13.	Cognitio & amor aliorum attributorum.	217
14.	Cognitio & amor officio- rum Dei.	219
15.	Cognitio & amor D. N. JESU Christi.	223
16.	Cognitio & amor Incar- nationis.	226
17.	Cognitio & amor Passio- nis.	229
18.	Cognitio & amor S. Sa- cramenti.	231
19.	Cognitio & amor benefi- ciorum DEI.	234
	N 4	20.

I N D E X.

20. Cognitio & amor charita-	
tis.	Pag. 238
21. Charitas cordis.	241
22. Charitas oris.	245
23. Charitas operis.	248
24. Charitas in mandatorum	
observatione.	250
25. Charitas in temporis ac-	
curatione.	253
26. Charitas in voluntatis re-	
signatione.	256
27. Charitas in præsentia Dei.	260
28. Charitas zeli animarum.	263
29. Gaudium charitatis.	267
30. Pax Charitatis.	270
31. Charitas proximi.	273
32. Misericordia charitatis.	276
33. Beneficentia charitatis.	278
34. Unio charitatis cum DEO.	281

PRIVILEGIUM CÆSAREUM.

EGO *infra scriptus Societatis JESU,*
per Provinciam Rheni Inferioris
Præpositus Provincialis, potestate mihi
facta à Patre Nostro Thyrso Gonzales
Præposito Generali, Facultatem con-
cedo SERVATIO NOETHEN, Biblio-
pole Colonienſi, ad decem annos Typis
edendi Librum, Latino, & Germanico
idiomate, cui titulus: SEMITA
PERFECTIONIS, ex Sacra
Scriptura, Sanctis Patribus, & Pro-
batissimis Authoribus à me collectum,
atque à deputatis ad id Censoribus le-
ctum, & approbatum.

Eidemque SERVATIO NOETHEN
Jus Cæsarei Privilegij usurpandi ad de-
cennium eatenus impertior, ut ipso
invito, nemo Librum hunc recudere,
nec in parte, nec in toto, neque
intra S. R. Imperij, & hereditariæ
Sacra Cæsareæ Majestatis Provincias im-
por-

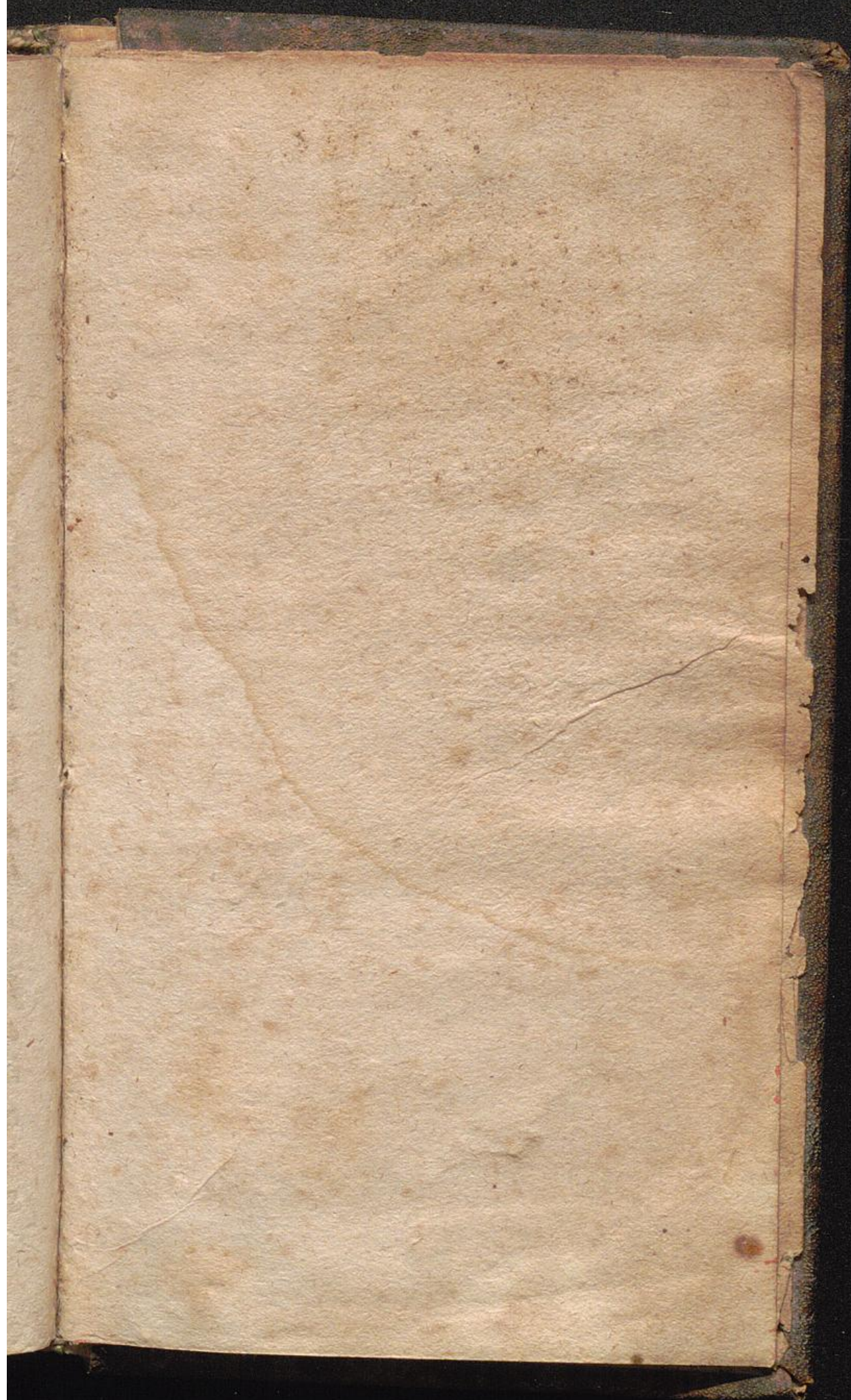
PRIVILEGIUM.

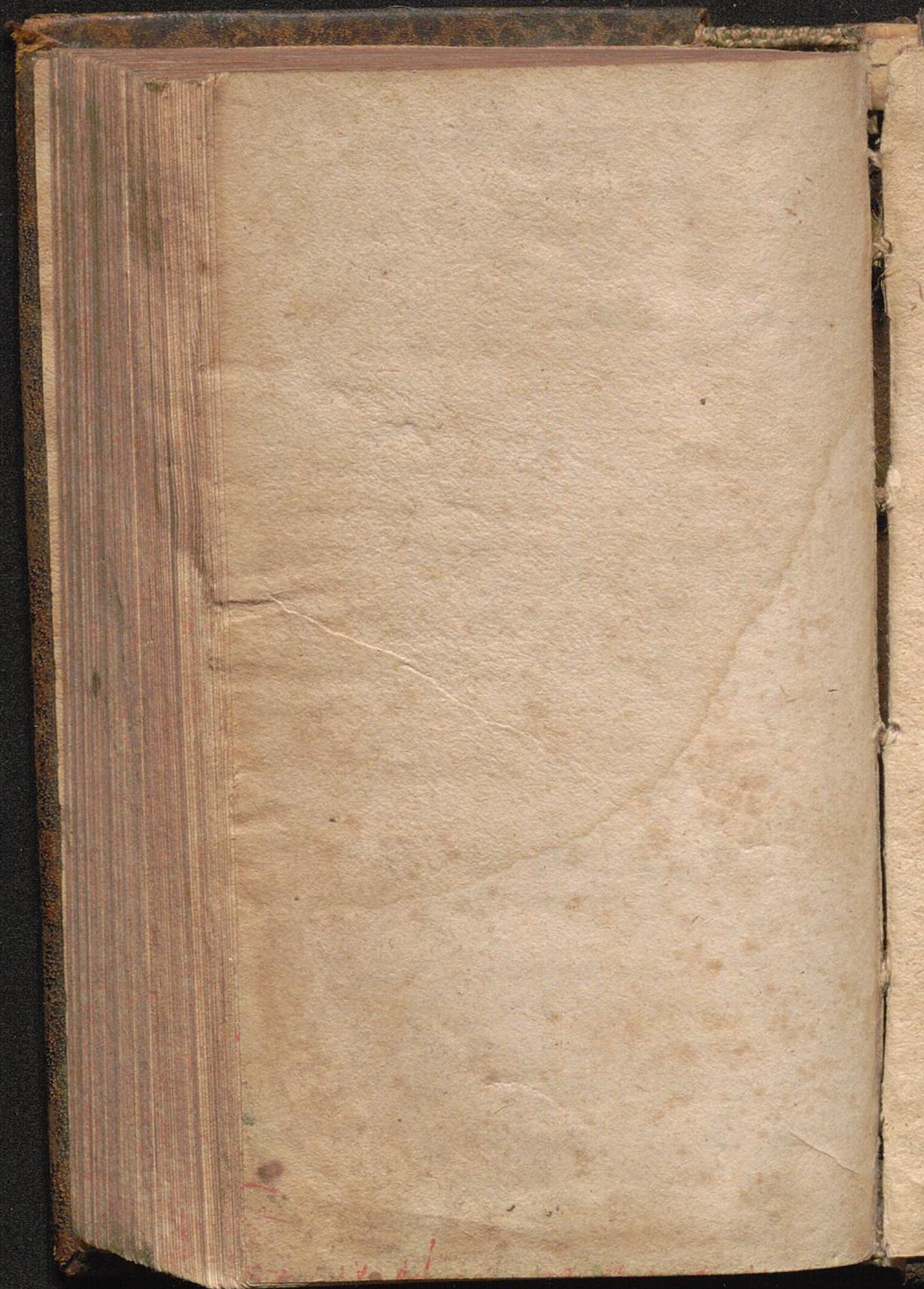
*portare, aut venum exponere audeat.
In cujus rei fidem hasce litteras ma-
nu propria, & consueto Officij Si-
gillo munitas dedi, Colonia, 28. Aprilis,
1705.*

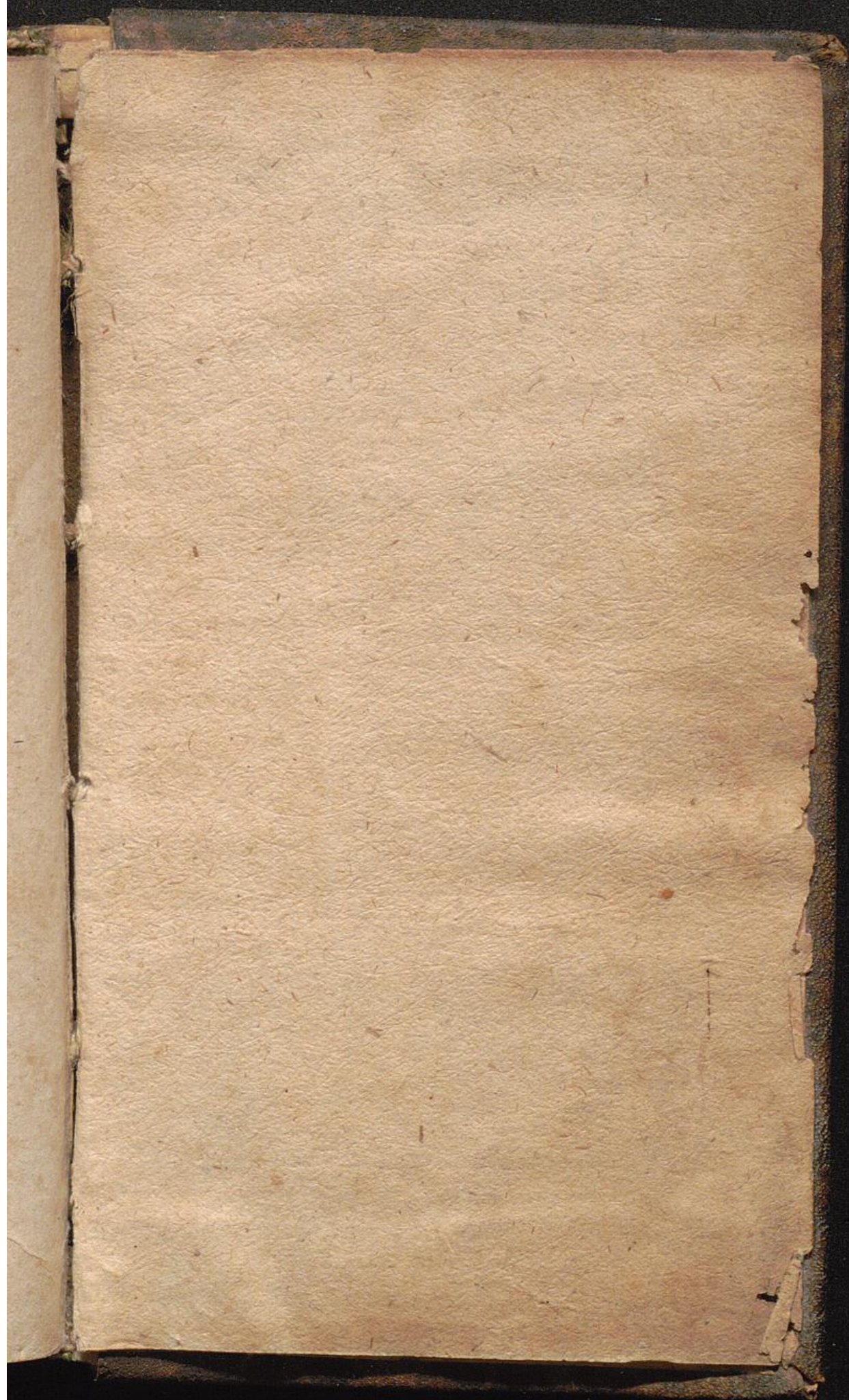
(LS.)

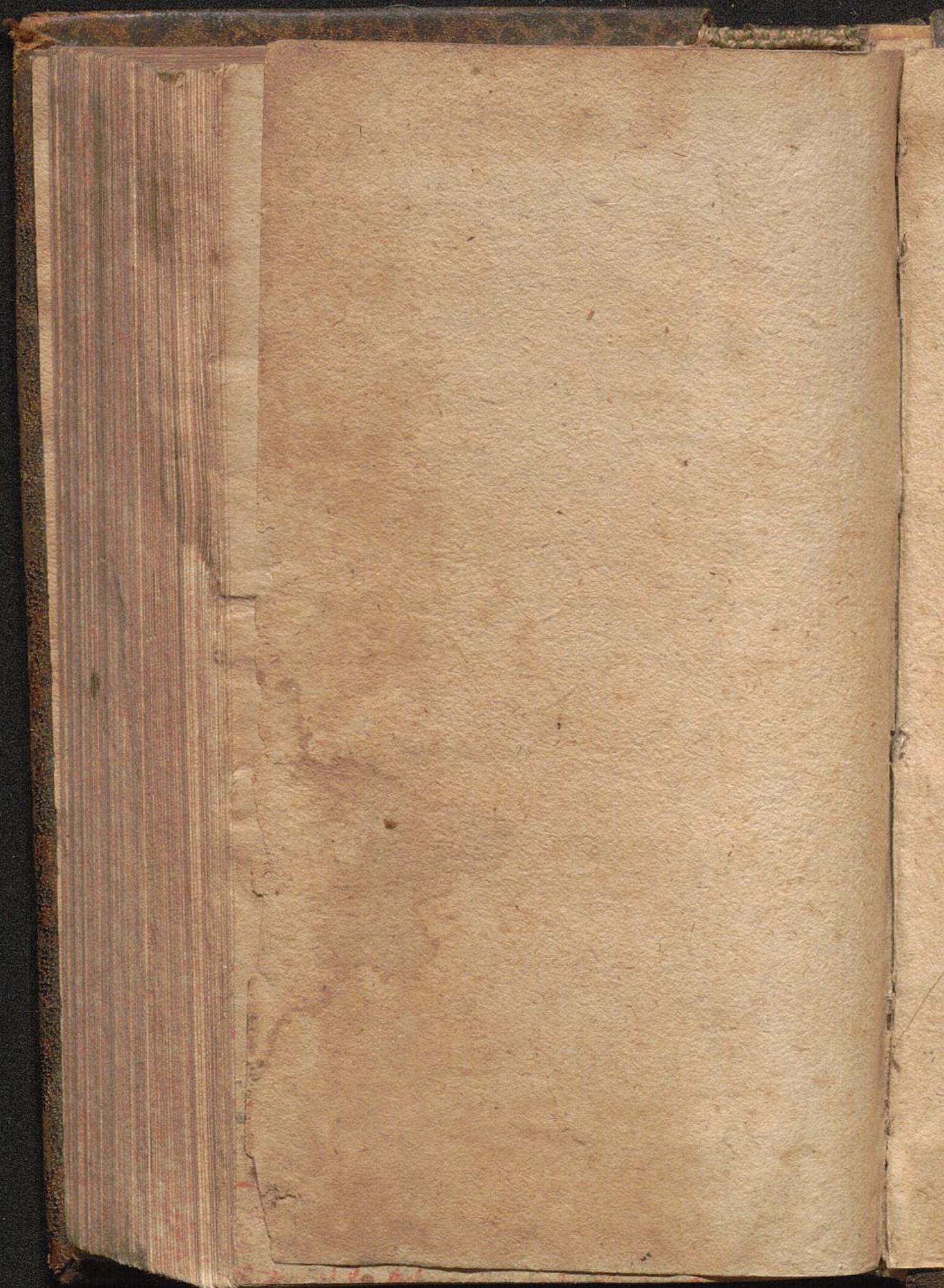
Joannes Dirckinck.

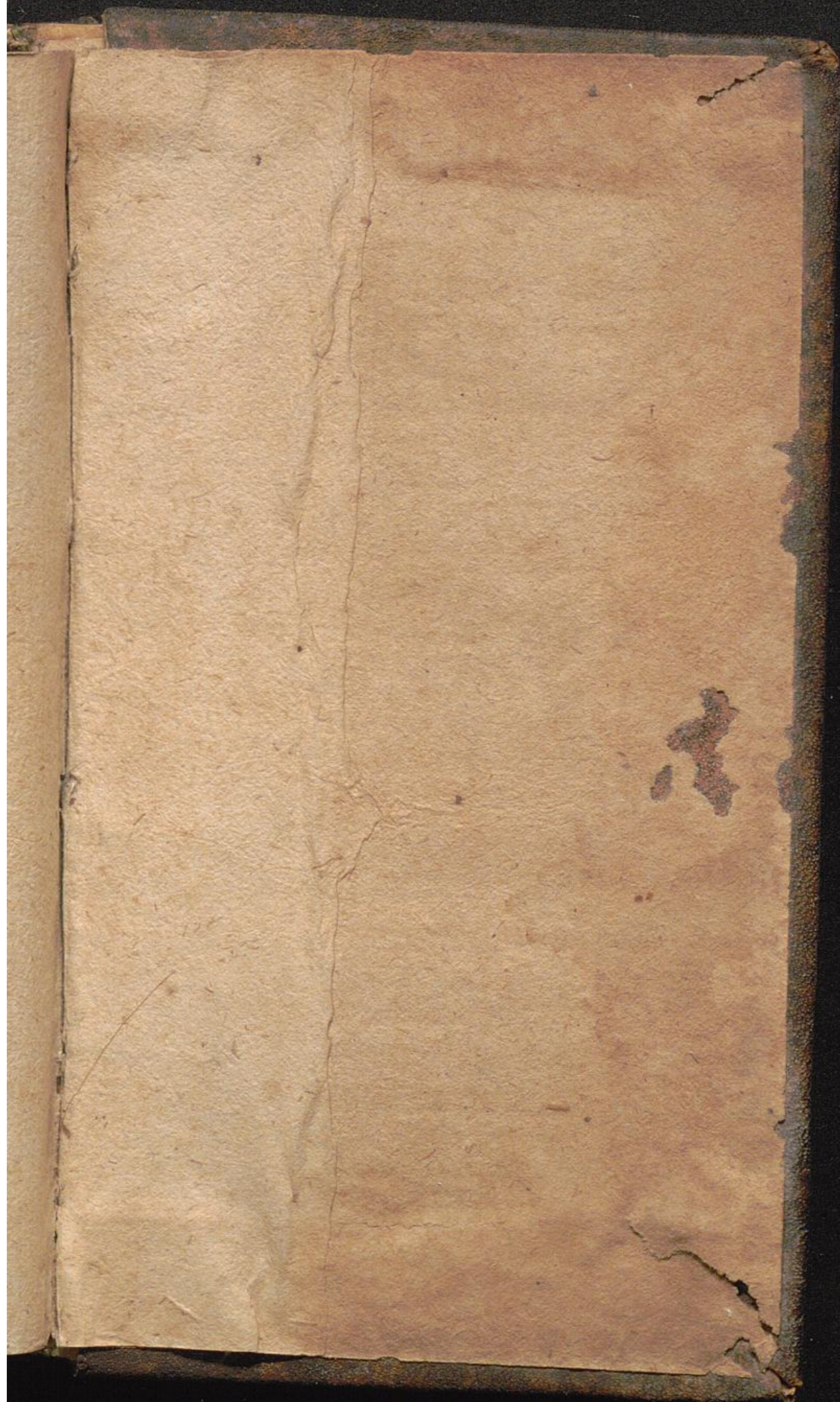
F I N I S.

Th

32

Th

3240